

**Sopron Megyei Jogú Város
Sportkoncepció**

2023-2027

Tartalom

Ábrajegyzék	4
Táblázatjegyzék	5
1. Vezetői összefoglaló	6
2. A stratégia elkészítése során használt módszertan.....	9
3. Jogszabályi környezet.....	12
3.1. Az Európai Unió és a sport	12
3.2. Magyar és soproni jogszabályi környezet.....	12
Magyarország Alaptörvénye.....	13
2004. évi I. törvény a sportról	13
Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia	17
2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.....	18
2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól	18
Sopron Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata	19
Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 23/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete	19
Sopron Megyei Jogú Város korábbi sportkoncepciója	20
4. Társadalmi-, gazdasági környezet.....	21
4.1. Aktuális makrofolyamatok	21
4.2. Sopron földrajzi jellemzői.....	22
4.3. Soproni népesedési folyamatok	23
4.4. Soproni foglalkoztatás, munkanélküliség, életminőség	25
5. A soproni sportinfrastruktúra helyzete	28
5.1. A sportinfrastruktúra jelentősége	28
5.2. Az elmúlt időszak infrastrukturális fejlesztései	29
5.3. A városi sportingatlanok áttekintése.....	30
5.4. Jövőbeli tervek és igények a sportlétesítmények kapcsán, üzemeltetési modell.....	33
6. Óvodai, iskolai és diáksport	36
6.1. Az óvodai sport sajátosságai	39
6.3. Az iskolai és diáksport sajátosságai	40
7. Egyetemi sport.....	42
8. Utánpótlás- és versenysport	44
9. Szabadidősport.....	57
9.1. A soproni lakosság egészségi állapota és sportolási szokásai	57
9.2. Sportolási helyszínek	59
9.3. A szabadidősport szervezése.....	63

10. A fogyatékkal élők sportja	65
11. Sportegészségügy	67
12. Nemzetközi sportkapcsolatok	69
13. A soproni sportfinanszírozás helyzete.....	70
14. Sportesemények.....	75
15. Sopron város sportjának SWOT analízise	77
16. Stratégiai célok a városi sportélet különböző területein a 2023-2027-es időszakra vonatkozóan.	78
16.1. Koncepcionális célok a sportinfrastruktúra területén.....	78
16.2. Koncepcionális célok az óvodai, iskolai és diáksport területén.....	81
16.3. Koncepcionális célok az egyetemi sport területén.....	82
16.4. Koncepcionális célok a verseny- és utánpótlássport területén.....	83
16.5. Koncepcionális célok a szabadidősport területén	85
16.6. Koncepcionális célok a fogyatékkal élők sportja területén	86
16.7. Koncepcionális célok a sportegészségügy területén	87
16.8. Koncepcionális célok a nemzetközi sportkapcsolatok terén.....	88
16.9. Koncepcionális célok a sportfinanszírozás területén	89
16.10. Koncepcionális célok a sportesemények területén.....	92
16.11. Koncepcionális célok a sportirányítás területén	93
17. Záró gondolatok	95
Felhasznált források	96

Ábrajegyzék

1. ábra Sportszervezetek tagjainak sporttevékenység jellege szerint.....	10
2. ábra A magyar államháztartás sportkiadásainak aránya az EU átlagához képest.....	22
3. ábra Sopron, Győr-Moson-Sopron vármegye, Nyugat-Dunántúl és Magyarország állandó népességének korösszetétele	23
4. ábra Nemzetiségek aránya Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon	24
5. ábra Nyilvántartott álláskeresők aránya a 15-64 évesek korosztályán belül (%).....	25
6. ábra Regisztrált vállalkozások száma Sopronban éves tendenciában.....	26
7. ábra 1000 lakosra jutó, működő vállalkozások száma Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon	26
8. ábra 100 lakosra jutó SZJA adófizetők száma Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon (fő)	27
9. ábra 100 lakosra jutó háziorvosi ellátások száma Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon (fő)	28
10. ábra Milyen területen szükséges bővíteni/fejleszteni a rendelkezésre álló erőforrásokat a kötelezően előírt testnevelés órák és a tanórák utáni, délutáni sportfoglalkozások színvonalának javításához?	38
11. ábra Az intézmények és a városban működő sportszervezetek közötti együttműködések szinterei	38
12. ábra Jelenlegi és jövőbeni szakmai szintek várható elmozdulása.....	46
13. ábra Sportszervezetek igazolt játékosállományának összetétele, száma	47
14. ábra Sportszervezetben működő edzők létszáma képezés szerint.....	54
15. ábra Sportegyesületek kommunikációs csatornáinak alkalmazása	55
16. ábra A sporttevékenységet befolyásoló tényezők fontossága a nem reprezentatív mintában.....	58
17. ábra Lakossági elégedettség a sportolási lehetőségekkel és helyszínekkel (nem reprezentatív felmérés)	59
18. ábra Soproni sportszervezetek finanszírozásának összetétele (százalék).....	70
19. ábra Sportszervezetek szponzorációs jellemzői	71
20. ábra Sportkiadási kategóriák arányai 2018-2021 között.....	72
21. ábra Sportcélú kiadások és az általános és pályázati támogatások aránya a zárszámadási rendeletek kiadási főösszegeihez képest	73
22. ábra Sportági szakszövetségekkel való együttműködés versenyrendezésben	76
23. ábra A nem reprezentatív lakossági felmérés alapján a nemzetközi sportrendezvények lakosság általi támogatottsága (%)	76

Táblázatjegyzék

1. táblázat A válaszadó intézmények képzési formái	11
2. táblázat A soproni, reprezentatív lakossági felmérés alapvető demográfiai jellemzői.....	24
3. táblázat A testnevelési feladatokat ellátó pedagógusok legmagasabb képesítésük szerint.....	36
4. táblázat Az intézményében a testnevelés oktatásához rendelkezésre álló létesítmények típusa, száma.....	37
5. táblázat Soproni sportszervezetek eredményei versenytípus és helyezések szerint 2017-2022 között.....	48
6. táblázat A nem reprezentatív lakossági kérdőívben a legjelentősebbként említett sportágak gyakoriságai	49
7. táblázat A nem reprezentatív lakossági kérdőívben a legjelentősebbként említett sportolók gyakoriságai	56
8. táblázat Országos és soproni lakossági sportolási gyakoriság.....	58
9. táblázat A soproni sportlétesítmények ismertsége, igénybevétele és velük való elégedettség mértéke	60
10. táblázat Az egyes sportolási helyszínek tervezett heti igénybevételi gyakoriságai	61
11. táblázat Az egyes sportinfrastruktúrák átlagos igénybevételi időtartama és a fizetési és adakozási hajlandóságok alakulása és arányai	63

1. Vezetői összefoglaló

Sopron a Nemzet Sportvárosa, ami nem csak büszkeség, de egyúttal kötelezettség is a város vezetése számára. Kötelezettség abban a tekintetben, hogy azt a sport kulturális hagyományt, amelyet elődjaink ránk hagytak, méltóképpen folytassuk. Továbbá kötelezettség arra vonatkozóan is, hogy ne egyszerűen megelégedjünk a múlt eredményeinek fenntartásával, de folyamatosan törekedjünk a magasabb célok elérésére is. Ez egyszerre jelenti a városi sportélet sokszínűségének biztosítását, a sport és sportolás fiatal generációkkal történő megszerettetését, a versenysport eredményességének fenntartását és a lakosság fizikailag aktív életmódjának támogatását is. A feladatok tehát sokrétűek, amely megköveteli azt, hogy világos víziók és jövőkép mentén haladjon a város sportirányítása. Jelen koncepció a 2023-2027 közötti időszakra vonatkozó terveket foglalja össze, mindezt egy részletes, feltáró helyzetelemzésre alapozva.

Jelen dokumentumban fajsúlyos szerepet kap a városi sportélet külső és belső környezetének elemzése, amely alapjául szolgál a jövőbeni célok meghatározásának. A környezetelemzés során áttekintésre kerülnek a legfontosabb jogszabályok (az EU-s szinttől egészen a helyi önkormányzati szintig bezárólag), amelyek kijelölik az önkormányzat alapvető feladatait a helyi sportélet kapcsán. Ezt követően Sopron társadalmi és gazdasági adottságainak áttekintésére kerül sor, melyek meghatározóak a jövő mozgástere tekintetében. Mindezek után a városi sportélet egyes részterületeinek széleskörű áttekintése valósul meg, külön bemutatva a városi sportinfrastruktúra, az óvodai-, iskolai- és diáksportélet, az egyetemi sport, az utánpótlás- és versenysport, a szabadidősport, a fogyatékkal élők sportja, a sportegészségügy, a nemzetközi sportkapcsolatok, a sportfinanszírozás és a sportesemények jellemzőit, sajátosságait.

Mindezek áttekintése alapján – valamint az ezekből a területekből fakadó SWOT analízis figyelembevételével – kerülhetett sor a város sportstratégiai céljainak meghatározására. A célok rendszere ugyanazt a szerkezetet követi, mint amelyet a helyzetelemzés is, kiegészítve a sportirányítás területével.

Magyarországon a sport nemzetstratégiai ágazat, amely a hazai sportélet számára kiemelkedően jó lehetőséget biztosít a folyamatos fejlődéshez. Sopron társadalmi és gazdasági adottságai egy polgárosodott város képét tárják fel, ahol a sport, mint szabadidős tevékenység a lakosság mindennapjainak részét képezi. Az utóbbi időben számos sport infrastrukturális beruházásra került sor, melyek egyszerre javították a versenysport és a szabadidősport feltételrendszerét. A városi sportinfrastruktúra helyzetét tekintve az Önkormányzat meghatározó jelenséggel bír.

Nem csak a fejlesztések katalizálása miatt, hanem amiatt is, hogy számos létesítmény tulajdonosaként sok sportszervezet számára biztosítja közvetlenül is a működés feltételeit. A helyi sportélet igényeinek fejlődésével és a sportinfrastruktúrákkal kapcsolatos elvárások emelkedésével a létesítmények megújításának igénye folyamatos. Ennek két kulcseleme egy új munkacsarnok és egy korszerű, futófolyosóval is ellátott atlétikai pálya lehet a jövőben. Tekintettel arra, hogy a város sportéletét alapvetően határozzák meg sportingatlanjai, ezért ezen a téren gondos tervező és előkészítő munkára van szükség. Ebben a tekintetben indokolt az egyetemi infrastruktúra és a városi sportinfrastruktúra összehangolt fejlesztése, az így elérhető szinergiák kiaknázása.

Az óvodai és iskolai sportélet új színfoltja a Magyar Úszó Szövetség által életre hívott Úszó Nemzet Program, amely a legfiatalabb korosztályok számára teszi lehetővé az úszással, mint alapsportággal történő megismerkedést. Ebben az életkorban az olyan alapsportágak, mint a gimnasztika, az atlétika és az úszás kiemelkedő jelentőséggel bírnak a test kulturális műveltség megalapozásában. A mindennapos testnevelés a versenysport utánpótlás-nevelése számára nyújt jövőbe mutató lehetőséget, amelyet a köznevelési intézmények és sportszervezetek kapcsolatának szorosra fűzésével lehet kiaknázni.

Sopronban az elmúlt évtizedek során a kosárlabda és a labdarúgás vált a két leginkább tradicionálisnak tekinthető csapatsporttá. A csapatsportok közül elsősorban a vízilabda lehet az, amely az új Lőver Uszoda felépítéséből is fakadóan felzárkózhat melléjük. Az egyéni sportok között az atlétika és az úszás, valamint a torna és a tenisz azok, amelyek a legnagyobb jelentőséggel bírnak, de a küzdősportok szintén széles spektrumon képviseltetik magukat. A város bővelkedik tradicionális, nagy múltú, jellemzően több szakosztályos egyesületekben (SMAFC, SVSE, SFAC 1900 SE), de meghatározó sportszervezetek működnek kosárlabdában (Sopron Basket, Soproni Darazsak, SKC, Soproni Sportiskola Egyesület, Soproni Tigrisek) és labdarúgásban (SC Sopron, Caola SC Sopron) is.

A szabadidősport szerepe a modern társadalmakban folyamatos felértékelődésen megy át. Ennek megfelelően fontos önkormányzati feladat a szabadidősport feltételrendszerének biztosítása. Sopron lakosságára jellemző, hogy az országos átlaghoz képest nagyobb aktivitást mutat ezen a területen. Általánosságban a lakossági elégedettségi felmérés alapján a soproni sportolási lehetőségek terén elégedettség mutatkozik. A sportolási helyszínek tekintetében az uszoda kiemelkedő jelentőségű, de ugyanez igaz a lővereki szabadtéri sportolási lehetőségekre is. Utóbbiak szerepe pedig várhatóan egyébként is egyre fontosabbá fog válni. Szorosan kapcsolódik ehhez a területhez a fogyatékossgal élők sportja. A sport inkluzív jellegéből

adódóan kiváló lehetőséget nyújt a fogyatékosággal élők számára az épekhez való kapcsolódásra és saját életminőségük javítására. Városi szinten számos jó kezdeményezés található meg ezen a területen, amelyek folyamatos bővítése egy fontos feladat a jövőre nézve.

A városi sportfinanszírozás mértéke magyar viszonylatban is nagyon jónak mondható. A városi önkormányzat dedikáltan és pályázati úton is allokál forrásokat a helyi sportegyesületek, sportszervezetek működésének támogatására, de a városi költségvetésnek állandóan részét képezi a sportinfrastruktúrák fejlesztése, megújítása, ill. üzemeltetése is, amely szintén jelentős tételként értékelhető. A városi önkormányzat három sportprofilú gazdasági társaságban is tulajdonjoggal rendelkezik, amely aláhúzza azt, hogy a város vezetése elkötelezett a helyi sportélet működtetésében.

Nemzetközi, nemzeti és lokális jelentőségű sportesemények nagy számban gazdagítják a város sportéletét. Nemzetközi szinten elsősorban a kosárlabda, a vízilabda és a küzdősportok azok, amelyek rendezvényeket hoznak a városba, az új Lőver Uszoda, valamint Sopron turisztikai adottságai pedig teret nyithatnak a sportturizmus, edzőtábor turizmus új irányjai számára is. Az ilyen események sikeres megrendezésének előfeltétele egy erős nemzetközi kapcsolatrendszer, amely garantálhatja azt, hogy Sopron folyamatosan sikeresen legyen képes pályázni a hazai és városi sportszervezetekkel közösen nagy jelentőségű nemzetközi események megszervezésére. A sportesemények önmagukon és szórakoztató funkciójukon túlmutató gazdasági és társadalmi hatásai szintén indokolják a terület bekapcsolását a helyi turizmus vérkeringésébe.

Összességében a város jó alapokkal rendelkezik ahhoz, hogy a jövőben is rászolgáljon a Nemzet Sportvárosa címre, tradicionális sportágai és a feltörekvő sportágak egészséges egyveleget alkotva gazdagíthatják a város közéletét, szolgálva egyúttal a helyi lakosság életszínvonalának emelését is.

2. A stratégia elkészítése során használt módszertan

A stratégia elkészítése során primer és szekunder adatgyűjtés egyaránt elvégzésre került, kvantitatív és kvalitatív eljárásokat is alkalmazva.

A jogi és szervezeti háttér elemzéséhez dokumentumelemzésre került sor az európai uniós, a magyar és a soproni jogszabályi környezet vonatkozásában.

A társadalmi és gazdasági folyamatok feltérképezéséhez elsősorban a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatainak összegyűjtése történt meg.

Primer, kérdőíves adatfelvétel zajlott a soproni lakosság körében két különböző időpontban, eltérő tematikával:

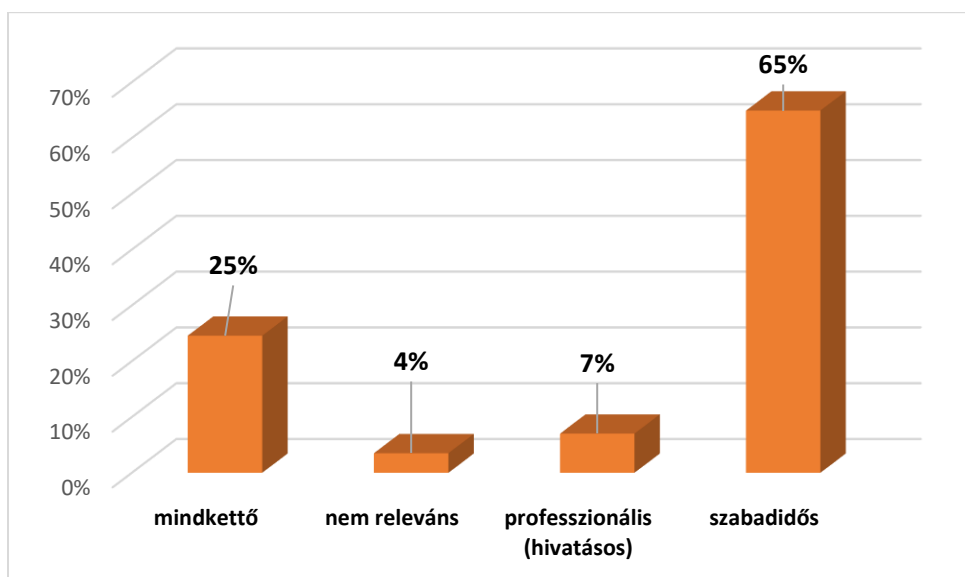
1. Az első, reprezentatív kutatás 2022. március hónapban zajlott. A kutatás során kérdezőbiztosok által, telefonos megkeresés során lekérdezett, saját szerkesztésű kérdőív került felhasználásra. A mintát 700 fő, felnőtt korú, soproni lakos alkotta, akik kiválasztása kvóták mentén történt: a nemek aránya 50-50%; az életkori arányokban a 18–60 évesek aránya 65%, a 60 évnél idősebbeké 35%; iskolai végzettség szerint a diplomások aránya 30%, a nem diplomásoké 70%. A kérdezőbiztosok rendelkezésére álló adatbázisból a válaszadók kiválasztása az egyes kvótákon belül véletlenszerűen, számítógép által vezérelt módon valósult meg.
2. A második, nem reprezentatív kutatás 2022. szeptember-október hónapban zajlott. A saját szerkesztésű kérdőívet online, anonim módon tölthették ki a válaszadók, terjesztéséhez különféle média, ill. közösségi média felületek kerültek felhasználásra. A kérdőívet 461 fő töltötte ki. Kitöltői között 58% a nő és 42% a férfi, a diplomások aránya 58,7%, a nem diplomásoké 41,3%. A minta 14,6%-át teszik ki a versenyzési engedéllyel jelenleg is rendelkező válaszadók. Ennek az adatbázisnak jellemzője, hogy alapvetően a sporthoz kötődő, a helyi sportéletben többnyire aktív lakosok töltötték ki.

A versenysport, utánpótlássport, sportinfrastruktúra, sportfinanszírozás területeinek feltérképezéséhez felhasználásra kerültek a Sportfelügyeleti Csoport által korábban készített kimutatások, adatbázisok, az egyes években Sopron Megyei Jogú Város (SMJV) elfogadott zárszámadási rendeletei.

Ezen kívül ezen a területen is történt primer kérdőíves adatgyűjtés a városi sportszervezetek ill. közintézmények körében. A saját szerkesztésű online kérdőívek a Sportfelügyeleti Csoport segítségével közvetlenül jutottak el a sportszervezetekhez és intézményekhez.

A sportszervezeteknek szánt kérdőív 58 sportszervezettől érkezett vissza kitöltve (70,7%-os kitöltési arány). Szervezeti formájukat tekintve 55 egyesület, 2 sportvállalkozás és 1 szövetség vett részt a kitöltésben. Sportágak szerint megjelent az aerobic, agility, asztalitenisz, atlétika, bowling, flyball, gokart, íjászat, judo, karate, kerékpár, kézilabda, kick-boks, kosárlabda, labdarúgás, lövészet, nordic walking, ökölvívás, pickleball, röplabda, sakk, tenisz, természetjárás, tollaslabda, torna, úszás és a vívás.

A sportszervezetek 65%-a saját véleményük szerint alapvetően szabadidős sportolókkal foglalkozik, de számos szervezet esetében (25%) a professzionális és szabadidős sportolók is megjelennek együtt a szervezeten belül (1. ábra).

1. ábra Sportszervezetek tagjainak sporttevékenység jellege szerint

Forrás: Soproni sportkoncepció intézményi kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

Az intézményi kérdőívre 29 köznevelési intézménytől (70,7%-os kitöltési arány) érkeztek válaszok. A köznevelési intézmények számára készített kérdőív esetében a részletes képzési formák az 1. táblázatban kerültek összesítésre.

1. táblázat A válaszadó intézmények képzési formái

Intézmény képzési formája	menyisége
általános iskola és EGYMI	7 db
középiskola	1 db
többszintű képzést folytató intézmény (óvoda, általános iskola, középiskola)	2 db
szakképzési centrum intézménye	2 db
óvoda	17 db

Forrás: Soproni sportkoncepció intézményi kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A stratégiában érintett különböző területekhez kapcsolódóan célzott interjúk kerültek lebonyolításra a helyi sportélet 26 kiemelkedő szereplőjével, akik széles körben lefedték a sport különféle működési területeit: professzionális sport, utánpótlás-nevelés, szabadidős sport, sportinfrastruktúra, sportfinanszírozás, sportegészségügy, fogyatékkal élők sportja, köznevelés és felsőoktatás sportja, valamint a legkülönbélebb sportágak.

3. Jogszabályi környezet

3.1. Az Európai Unió és a sport

Az EU a sportról szóló „Fehér könyvben” (Európai Közösségek Bizottsága, 2007) fektette le a sporttal kapcsolatos hatásköreit, melyek a Lisszaboni Szerződés életbe lépésével (2009. december 1.) váltak hatályossá.

„Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 6.cikkének e) pontja kimondja, hogy az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseinek támogatására vagy kiegészítésére a sport területén, míg a 165. cikk (1) bekezdése meghatározza a sportpolitika részleteit, kijelentve, hogy az Unió „a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához.” Az EU három területre fordít kiemelt figyelmet: (1) a sport társadalmi szerepe; (2) a sport gazdasági vonatkozásai; és (3) a sportágazat politikai és jogi kerete. Az EU az alábbi cselekvési programokkal segíti elő a sport fejlődését: Erasmus+ program (pl. a sportért felelős személyzet tanulási célú mobilitása uniós szinten, a nemzetközi sportszakmai együttműködések támogatása), Európai Sporthét (EWOS, minden évben szeptember 23-30. között), társadalmi csoportok felzárkóztatása, inklúziója.

A fentieken túl az EU felismerte a sport, mint idegenforgalmi tényező kulcsszerepét, mely jelentős hatást válthat ki a belföldi és külföldi turizmusra egyaránt. 2021-ben fogadták el az uniós sportpolitika lehetséges további irányait, úgymint sportmodell kialakítása a fenntarthatóság, az inklúzió, a szolidaritás, a nyílt verseny, a méltányosság, a nemek közti egyenlőség, a gyermekek védelme, az aktív életmód népszerűsítésének és a hatékonyabb szabályozásnak a figyelembevételével (Európai Parlament, 2022).

3.2. Magyar és soproni jogszabályi környezet

A sportkoncepció felülvizsgálata során figyelembe vett legfontosabb jogszabályi rendelkezések:

- Magyarország Alaptörvénye
- 2004. évi I. törvény a sportról
- 65/2007. (VI. 27.) OGY határozat a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

- Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 23/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatairól és helyi sportélet támogatásáról
- Sopron Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata
- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

Magyarország Alaptörvénye

Az Alaptörvény XX. cikk (1) deklarálja, hogy ***mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.***

„(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

2004. évi I. törvény a sportról

A jogszabály preambuluma a következőképpen fogalmaz:

„Magyarország Országgyűlése kinyilvánítja, hogy a nemzet közössége a test művelését, a sportot, a nemzet alapértékének, kívánatos célnak tekinti. A nemzet értékei között tartja számon a sport által elért eredményeket, és elismeri a sport egyént és közösséget erősítő értékeit.

Magyarország sportnemzet, amely e törvénnyel is tiszteleg azon tagjai előtt, akik tevékenységükkel dicsőséget, elismerést és megbecsülést szereztek hazánknak. Az e törvényben meghatározott célok megvalósítása biztosítja továbbá azt, hogy Magyarország sportoló nemzeté is váljék.

A sport legelőbb is a lelki egészség alapja, amely hozzátartozik az egészséges nemzet, az egészségét megőrizni akaró polgár értékrendjéhez.

A sport a közjó része. Erősíti a közösség tagjainak egymáshoz tartozását, miként az egyén testi és lelki egészségét.

A sport magába foglalja a nemzet által vallott értékeket, az összetartozás és a versenyzés szellemét, a részvételt és a győzelmet, a teljesítmény elismerését, vagyis a munka becsületét, az önfegyelmet és az öngondoskodás fontosságát, az egyén közösségért viselt felelősségét.

Magyarország Országgyűlése kinyilvánítja, hogy minden embernek alapvető joga van a sporthoz, és e jogát az állam biztosítja, függetlenül attól, hogy versenysportról, a szabadidő eltöltéséről, a diák-, egyetemi-főiskolai sportról, a fogyatékkal élők sportjáról vagy az egészség megőrzéséről van szó.

Magyarország Országgyűlése elfogadja az Európai Sport Chartát, és sportról szóló törvényét azzal összhangban az alábbiak szerint alkotja meg.”

A Sporttörvény VII. fejezete határozza meg az állam és a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatait. Az állam feladatai a jogszabály szerint:

„49. § A sport társadalmilag hasznos céljainak megvalósítása érdekében az állam:

- a) meghatározza a szervezett formában történő sporttevékenység gyakorlásának **jogszabályi feltételeit**,
- b) gondoskodik a mindennapos testnevelés feltételeinek megteremtéséről a köznevelésben és a szakképzésben, továbbá közreműködik ezek biztosításában a felsőoktatási intézményekben és a felsőoktatási kollégiumokban,
- c) elősegíti az egészséges életmód és a szabadidősport gyakorlása feltételeinek megteremtését,
- d) az e törvényben, a költségvetési törvényben, az államháztartás működésére vonatkozó jogszabályokban, az állami sportcélú támogatásokról szóló kormányrendeletben, valamint a kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai eseményekről és az azokhoz kapcsolódó költségvetési támogatásokról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint - elsősorban a sportfejlesztési programokon alapuló támogatás előtérbe helyezésével, pályázati úton történő források rendelkezésre bocsátásával - részt vesz a versenysport, az utánpótlás-nevelés, az iskolai és diáksport, az egyetemi-főiskolai sport, a szabadidősport és a fogyatékosok sportja, továbbá a kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott sportfeladatok finanszírozásában,
- e) az **esélyegyenlőség jegyében támogatja a gyermek- és ifjúsági sportot, a nők és a családok sportját, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, valamint a fogyatékosok sportját**,
- f) korlátozza a sport önvészélyeztető, káros megnyilvánulását és ellenőrzi a doppingtilalom betartását,
- g) ösztönzi a sportpiac kialakulását és működését,
- h) a környezet- és természetvédelmi, egészségügyi és az esélyegyenlőséget biztosító egyéb követelmények figyelembevételével sportrendezvények lebonyolítására alkalmas létesítményeket hoz létre a létesítményfejlesztés tervezése és végrehajtása során a sportvilágesemények (olimpia, Paralimpia, Siketlimpia, világbajnokságok, Európa-

bajnokságok) és kiemelt sportdiplomáciai események (nemzetközi sportszövetségi, sporttudományi kongresszusok) megrendezésére is alkalmas sportinfrastruktúra kialakításának lehetőségére is figyelemmel,

i) gondoskodik az állami tulajdonban lévő sportlétesítmények fenntartásától, fejlesztéséről és rendeltetésszerű hasznosításáról,

j) elősegíti a nem állami tulajdonban lévő sportlétesítmények építését, karbantartását, korszerűsítését, akadálymentesítését, illetve fejlesztését,

k) gondoskodik a sportrendezvényeken a közbiztonságról, hozzájárul a sportrendezvények biztonságos lebonyolításához,

l) részt vesz a sporttal kapcsolatos nemzetközi együttműködésben.

m) támogatja az olimpiai, a paralimpiai és siketlimpiai mozgalmat, Magyarország sportolóinak részvételét az olimpiákon, paralimpiákon, és siketlimpiákon és más, az épek és fogyatékosok sportjának kiemelkedő jelentőségű nemzetközi sportversenyein,

n) támogatja a sportszakember-képzést és a sporttal kapcsolatos tudományos tevékenységet, elősegíti a testkulturális felsőoktatás feltételeinek biztosítását,

o) fenntartja a sportegészségügy állami intézményeit és országos hálózatát, támogatja a sportorvosi tevékenységet,

p) biztosítja a nemzeti sportinformációs rendszer működésének feltételeit,

q) támogatja a testkultúra fejlesztését szolgáló és sporttudományi képzést,

r) ösztönzi és támogatja a sportakadémiák létrejöttét és működését.”

Ugyanezen jogszabály 50.§-a részletezi az Országgyűlés és a Kormány sporttal kapcsolatos feladatait. Többek között a Kormány alakítja ki a hosszú távú sportstratégiát, fejlesztési tervet, meghatározza a sport állami támogatásának feltételeit, a támogatások felhasználásának és ellenőrzésének rendszerét, ellátja a nemzetközi szerződésekben foglalt kötelezettségeit, irányítja a sportdiplomáciát. A sport irányításával kapcsolatos feladatokat a sportpolitikáért felelős miniszter látja el. A 2022-es országgyűlési választások után felálló kormányzati struktúrában a sport a Honvédelmi Minisztérium irányítása alá tartozik, mely önálló államtitkárság keretein belül működik (A korábbi években az Emberi Erőforrások Minisztériuma volt az ágazatirányító.). A területtel együtt a HM alá tartozik a nagy nemzetközi sportesemények megpályázását és rendezését bonyolító Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt. (NSÜ).

A sporttörvény 51.§-a részletezi az ágazatirányító feladatait, melynek része, hogy szakmai támogatást nyújt a helyi önkormányzatok sporttal összefüggő feladataihoz [51.§ (2) d)].

A törvény 55.§-a részletezi a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatait, úgymint:

„a) **meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,**

b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban **együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,**

c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,

d) támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.

(3) A megyei és a fővárosi önkormányzat az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon túl sportszervezési feladatai körében:

a) segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit,

b) közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében,

c) segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását,

d) adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban,

e)

f) közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében,

g) közreműködik a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában.

(4) A megyei jogú városi önkormányzat illetékességi területén - adottságainak megfelelően - ellátja a (3) bekezdésben meghatározott feladatokat.

(5) A helyi önkormányzatok - figyelemmel a 49. § d) pontjában foglaltakra is - a sporttal kapcsolatos feladataik ellátásához a költségvetési törvényben és más, a sport állami támogatásáról rendelkező jogszabályok szerinti támogatásokban részesülnek.

(6) Az e törvényben meghatározott feladatai alapján a tízezerél több lakosú helyi önkormányzatok rendeletben állapítják meg a helyi adottságoknak megfelelően a sporttal kapcsolatos részletes feladatokat és kötelezettségeket, valamint a költségvetésükből a sportra fordítandó összeget.”

A sporttörvény VIII. fejezete rögzíti a sport állami támogatásának pénzügyi rendszerét, a támogatás forrásai és igénybevételének feltételeit, továbbá az egyes ösztöndíjak, címek (pl. a Nemzet Sportolója) finanszírozásának alapvetéseit. Az állam jellemzően a központi költségvetési törvényben rögzített és további jogszabályok által előírtak szerint nyújt pénzügyi támogatást.

56.§ (1) Az állami támogatás

„a) jogszabályban normatív módon meghatározott feltételek szerint és mértékben jogosultság biztosítására, vagy - a versenysport támogatása esetén - pontértéktáblázat alapján - előzetesen kiszámított működési támogatásként szerződés alapján,

b) a sportszervezetek, sportszövetségek, helyi önkormányzatok és a sportköztestületek által összeállított, a szakmai feladatok ellátásának következő évi szakmai tervét, valamint annak finanszírozási koncepcióját tartalmazó támogatási kérelem benyújtását és annak elbírálását követően, szerződés alapján, vagy

c) a versenysport, az utánpótlás-nevelés, az iskolai és diáksport, a szakképző intézményben folytatott sport, a egyetemi-főiskolai sport, a szabadidősport és a fogyatékosok sportja, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott sportfeladatok támogatására kiírásra kerülő pályázat útján, szerződés alapján vehető igénybe.”

A sporttörvény IX. fejezete rendelkezik a sportlétesítményekről, mely szerint új sportlétesítmény építése vagy meglévő korszerűsítése csak akkor engedélyezhető, ha az:

a) minden biztonsági feltételnek, így különösen a nézők biztonságos elhelyezésének megfelel,

b) a fogyatékos sportolók és nézők számára biztosítja az akadálymentes használatot,

c) megfelel a környezet- és természetvédelmi követelményeknek [63.§ (1)].

A (2) szerint: „Iskola, kollégium és óvoda nem építhető a tanulók számához viszonyított, külön jogszabályban meghatározott méretű tornaterem, tornaszoba vagy sportlétesítmény nélkül. Az építés során lehetőség szerint figyelembe kell venni a lakossági igényeket is.”

Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia

A Nemzeti Sportstratégia 2007-2020 közötti időszakra határozta meg Magyarország sporttal kapcsolatos legfontosabb hazai és nemzetközi célkitűzéseit. A stratégia legfontosabb feladataként a sportnemzet és a sportoló nemzet megteremtésének koncepcióját tekintette, alapul véve az életminőség javítását, a sport és a társadalom kapcsolataiban rejlő szinergiák

kihasználását. A stratégia három fő területet helyezett a középpontba: diáksport, szabadidő-sport, versenysport és utánpótlássport.

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

Az iskolai sportélet tekintetében jelentős változást jelentett, hogy a jogszabály értelmében 2012. szeptember 1-től valamennyi köznevelési intézményben (felmenő rendszerben) bevezetésre került a mindennapos testnevelés, mely heti 5 tanórát jelent.

*27.§ (11) „Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a **mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra***

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,

d) sportszervezetben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján - amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik - a félévre érvényes, a sportszervezet által kiállított igazolással váltható ki.”

A Magyar Diáksport Szövetség által, 2014 óta működtetett NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) országos mérései alapján megállapítható, hogy az intézkedések következtében az elmúlt években egyértelmű javulás mutatható ki a gyermekek egészségközpontú fittségi állapotában, ugyanakkor további intézkedésekre van szükség bizonyos területeken (pl. elhízás elleni küzdelem). Fontos továbbá az utóbbi évek külső körülményeinek (pl. Covid-járvány) a testmozgásra gyakorolt negatív hatásainak tompítása, a fiatalok újra mozgósítása (Kaj et al., 2021).

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

A jogszabály szerint az önkormányzat által ellátandó helyi közügyek közé tartozik a sport, ifjúsági ügyek (13. § (1) bekezdés 15.pont).

Sopron Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata
Sopron Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata
(2022. április 25.) értelmében a sportügyek igazgatása, illetve a szabadidősport- (rekreációs sport-) tevékenység és támogatása szerepel az ellátandó alapfeladatok között. Az SZMSZ értelmében a sport stratégiai felügyelete az alpolgármester feladatkörébe van sorolva. A Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Osztályának Sportfelügyeleti Csoportja végzi a terület operatív igazgatását, ellenőrzését. A Sportfelügyeleti Csoport feladata különösen:

- *„az önkormányzati és a sporttörvényből adódó testnevelési és sportfeladatok koordinálása, szervezése,*
- *az önkormányzat sportpolitikai döntéseinek végrehajtása, illetve a végrehajtás figyelemmel kísérése,*
- *kapcsolattartás a nemzetközi sportági szakszövetségekkel illetve az országos sportirányító szervekkel,*
- *az önkormányzat diák- és szabadidő sportjának szervezése a sportági szakszövetségekkel együtt,*
- *az önkormányzat sportpolitikai céljait szolgáló pénzeszközök felhasználása céljából szerződések elkészítése, célirányos felhasználásuk ellenőrzése.” (sopron.hu)*

A várossal kapcsolatos sportügyeket az Ifjúsági, Turisztikai és Sport Bizottság tárgyalja és véleményt fogalmaz meg a Közgyűlés számára az előterjesztésekkel kapcsolatosan.

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 23/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatairól és helyi sportélet támogatásáról

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatairól és helyi sportélet támogatásáról szóló 23/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete határozza az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatait és a helyi sportélet támogatásának alapelveit. A sporttámogatási rendszer az alábbi előirányzatokkal biztosítja a sporttevékenység támogatását: általános, pályázati, egyéb és egyéb eseti előirányzatok. A sportszervezeteket két csoportra osztja a rendelet: kiemelt és nem kiemelt sportágak, szervezetek támogatása. A kiemelt sportszervezetek támogatása nevesítve szerepel a költségvetésben, a nem kiemelt különböző szempontok alapján kaphatnak támogatásokat külön pályázati keret terhére.

Sopron Megyei Jogú Város korábbi sportkonceptiója

Sopron Megyei Jogú Város korábbi sportkonceptiója az alábbi témakörökre terjedt ki: sportigazgatás, óvodai sport, utánpótlás-nevelés, verseny-, szabadidősport, fogyatékkal élők sportja, sportegészségügy, - létesítmények, nemzetközi kapcsolatok, sportfinanszírozás rendszere.

4. Társadalmi-, gazdasági környezet

Egy város sportélete a társadalom szövetének fontos elemeként mélyen beágyazott az adott település gazdasági és társadalmi folyamataiba. Ennek megfelelően ezekkel az alapvetően meghatározó jelenségekkel, azok tendenciáival fontos tisztában lenni. A gazdaság teljesítőképessége meghatározza a sportéletre fordítható közfinanszírozás, és a piaci alapú szponzoráció mértékét egyaránt. Szintén determinálja a lakossági életszínvonalat, amely alapját képezi a háztartások aktív és passzív sportfogyasztásának. A lakossági sportfogyasztást a demográfiai tényezők jelentős mértékben meghatározzák (pl. korosztályos sajátosságok, nemi sajátosságok), így egy széleskörű elemzés kapcsán ezek sem hagyhatóak figyelmen kívül.

4.1. Aktuális makrofolyamatok

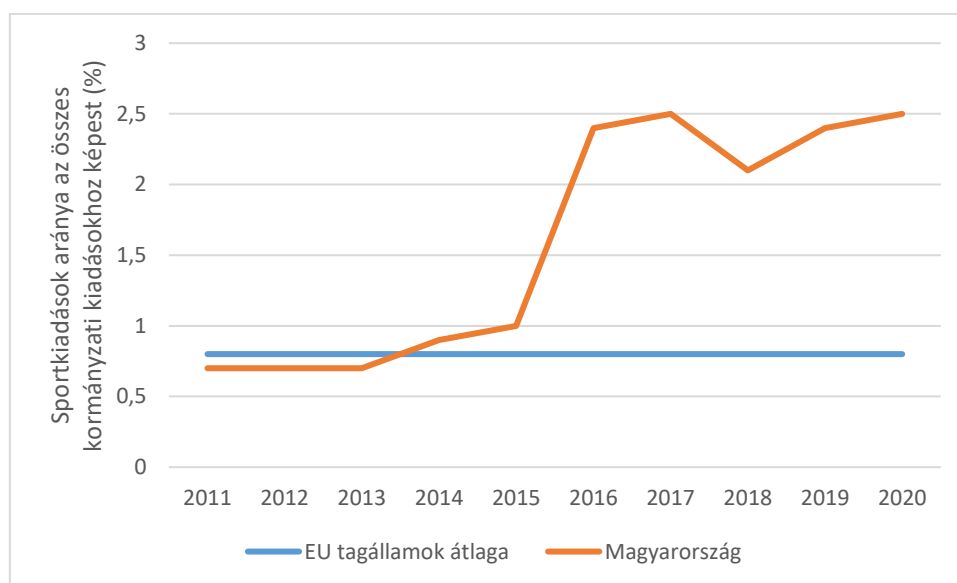
Globalizálódott világunkban hazánk a nemzetközi gazdasági és társadalmi folyamatokba mélyen integrált. Ennek megfelelően folyamatosan kell alkalmazkodni olyan kihívásokhoz és válsághelyzetekhez, amelyek az elmúlt évtizedek során kevésbé vagy egyáltalán nem voltak jelen. Így a COVID-19 pandémiás időszak vagy éppen az energia-, alapanyag-, élelmiszer- stb. árak jelentős mértékű növekedése szintén súlyosan érintette a hazai gazdasági környezetet, ezen keresztül pedig a sportot is.

Magyarország kormánya a sportot hazánk stratégiai jelentőségű ágazatának nyilvánította (Sárközy, 2017), mely sportpolitikai fókusz jelenleg is érvényben van. Ennek következtében jelentős változásokon ment át a hazai sportszektor az elmúlt bő egy évtizedben, többek között az alábbi okokból:

- bevezetésre került a társasági adókedvezmények sportfinanszírozási lába (hat kiemelt „látványsport” számára elérhetően);
- bevezetésre került a Kiemelt Sportágfejlesztési Program és a Felzárkóztatandó Sportágak Programja, amely programok a nem „látványsportok” számára tettek lehetővé sportágfejlesztést;
- elindultak edzői bérfelzárkóztatási programok (Kiemelt Edző Program, Utánpótlás Edző Program);
- a nemzetközi szinten eredményes felnőtt, ill. utánpótlás sportolók felkészítési körülményei jelentősen javultak;
- jelentős infrastruktúra-fejlesztések mentek végbe (stadionok, sportcsarnokok, munkacsarnokok, (tan)uszodák, szabadtéri sportinfrastruktúrák);

- a turizmus vonatkozásában kiemelt jelentőségűvé váltak a nagy nemzetközi sportesemények rendezési jogának elnyerése és azok sikeres megrendezése.

A sportszektor kiemelt szerepét igazolja az a tény is, hogy 2020-es adatok összehasonlítása alapján a magyar kormány a központi költségvetés kiadásainak 2,5%-át fordította sportra, amely kiemelkedően magas (több éve folyamatosan) az EU országainak átlagához képest (egyedül Izland rendelkezik ennél nagyobb arányú sportkiadással) (2. ábra) (Eurostat, 2022).

2. ábra A magyar államháztartás sportkiadásainak aránya az EU átlagához képest

Forrás: (Eurostat, 2022)

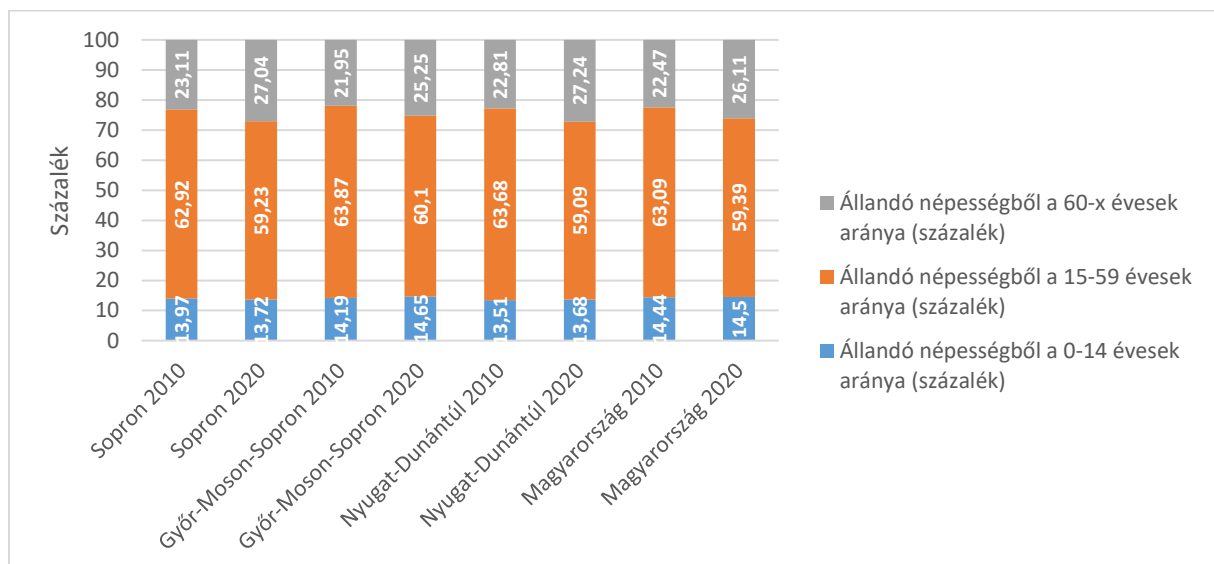
4.2. Sopron földrajzi jellemzői

Sopron területét tekintve Magyarország 42., Győr-Moson-Sopron vármegye 2. és a Soproni Járás legnagyobb települése 16.897 hektárral (169 km²). Az osztrák-magyar határtól 8 km-re, Bécstől 75 km-re, Pozsonytól 87 km-re, Győrtől 96 km-re, Budapesttől 217 km-re helyezkedik el, földrajzi fekvése alapján több meghatározó gazdasági potenciálú város közelében helyezkedik el. A határ közelsége determinálja a szoros kapcsolatot az osztrák Burgenland tartománnyal. A Soproni-hegység lábánál, a Fertő tó közvetlen közelében helyezkedik el. Mind vasúti, mind közúti megközelíthetősége kiváló.

4.3. Soproni népesedési folyamatok

A város lakónépessége 2022. január 1-én 62.116 fő, amivel Győr-Moson-Sopron vármegye második, Magyarország 11. legnépesebb települése. A soproni állandó lakosok száma 2015-ig emelkedő, majd azóta csökkenő tendenciát mutat (TEIR, 2022). A lakónépesség és az állandó népesség között jelentős különbség mutatkozik, mely a bejelentett, ideiglenes lakcímmel jelentkezők jelentős mértékére utal.

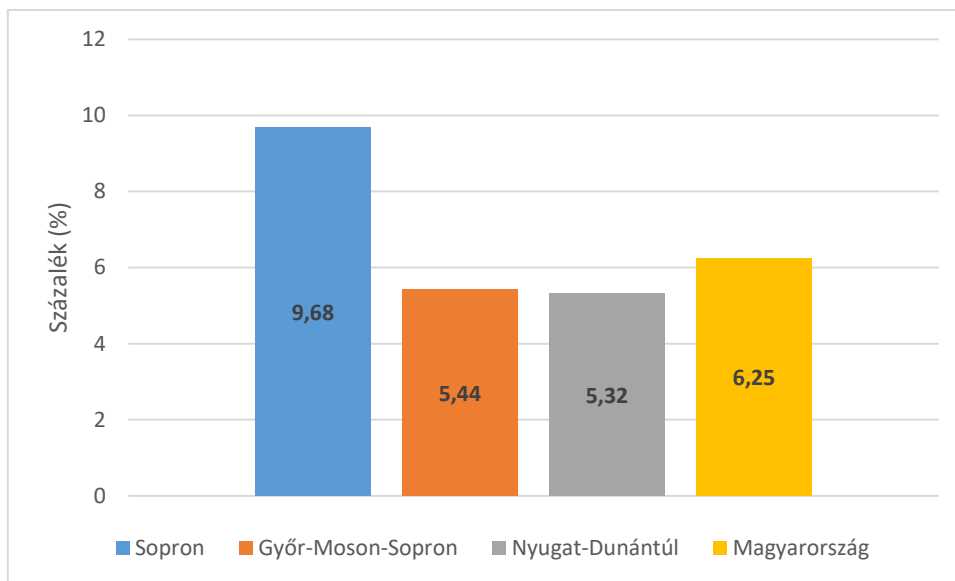
A lakosság korosztályi összetétele, ill. annak változásai a vármegyei, regionális és országos tendenciáknak megfelelnek. Míg 2010 óta a 0-14 éves korosztály aránya viszonylagos állandóságot mutat (13,97% ill. 13,72%), addig a munkaképes korú lakosság aránya jelentősebb visszaesést (62,92% ill. 59,23%), a nyugdíjas korú lakosság aránya pedig bővülést (23,11% ill. 27,04%) mutat.

3. ábra Sopron, Győr-Moson-Sopron vármegye, Nyugat-Dunántúl és Magyarország állandó népességének korösszetétele

Forrás: (TEIR, 2022)

Sopron jelentős arányú nemzetiséggel rendelkezik mind vármegyei, mind regionális, mind országos összehasonlításban. A közel 10%-os kisebbségi hányad jelentős része a német ajkú nemzetiséghez tartozik, akik saját fenntartású intézményekkel is rendelkeznek a városban (4. ábra).

4. ábra Nemzetiségek aránya Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon

Forrás: (TEIR, 2022)

Az elkészített lakossági reprezentatív kutatás alapján a város lakosságának szocio - demográfiai jellemzői a 2. táblázat szerint alakultak.

2. táblázat A soproni, reprezentatív lakossági felmérés alapvető demográfiai jellemzői

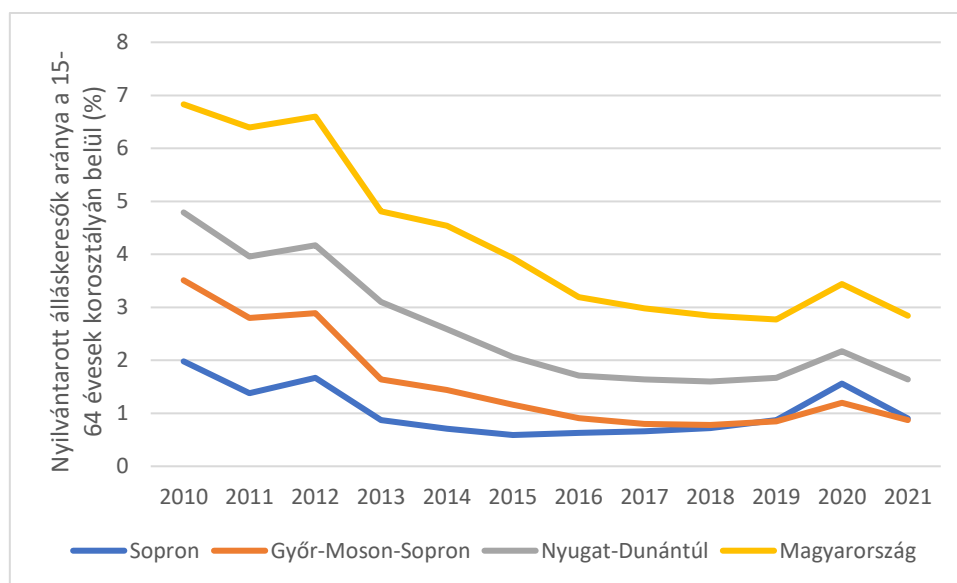
Nem	Nő (50%)	Férfi (50%)		
Életkor	29 vagy alatta (2,3%)	30-49 (33,5%)	50-65 (33,5%)	65 felett (30,8%)
Iskolai végzettség	általános vagy szakképesítés érettségi nélkül (25,1%)	érettségi (42,2%)	felsőfokú képzés, diploma, doktori (32,6%)	
Családi állapot	Egyedülálló (31,7%)	Kapcsolatban él (67,1%)	Egyéb (1,1%)	

Forrás: Soproni reprezentatív kutatási kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A soproni háztartások esetében reprezentatív felmérés alapján az egyszemélyes háztartások aránya 20,6%, a kétszemélyeseké 34,8%, a háromszemélyeseké 17,8%, a négyszemélyeseké 18,4%, míg az öt vagy több személyeseké 8,3%. A háztartások 59,8%-ában nem élnek gyermekek, 16,3%-ában egy, 19,9%-ában kettő, 4%-ában három vagy több gyermek él.

4.4. Soproni foglalkoztatás, munkanélküliség, életminőség

Sopron helyzete a foglalkoztatás terén kimondottan jónak mondható. A nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú 15-64 éves korosztályon belül az elmúlt évtized során egyszer sem haladta meg a 2 százalékos értéket, sőt a legtöbb évben 1 százalék alatt maradt. Ez alól kivételt a COVID-19 pandémiás időszak jelentette, melyet azonban ismét javuló foglalkoztatási helyzet követett. Vármegyei, regionális és országos összevetésben is Sopron helyzete kimondottan jónak mondható, alapvetően a nagyobb földrajzi egységekkel megegyező tendenciákat figyelhetjük meg lokálisan is (5. ábra). Az alacsony álláskeresői létszám nyilvánvalóan annak is köszönhető, hogy a városi lakosság egy jelentős része Ausztriában dolgozik, ami a helyi munkanélküliségi helyzetet végképp előnyösen érinti. Sőt, sokkal inkább problémát okoz egyes szakmákban a megfelelő szakemberek alkalmazása az osztrák munkaerőpiac elszívó hatása miatt.

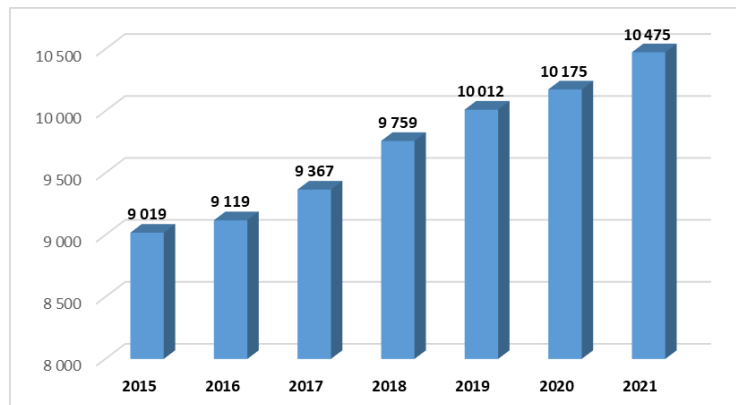

5. ábra Nyilvántartott álláskeresők aránya a 15-64 évesek korosztályán belül (%)

Forrás: (TEIR, 2022)

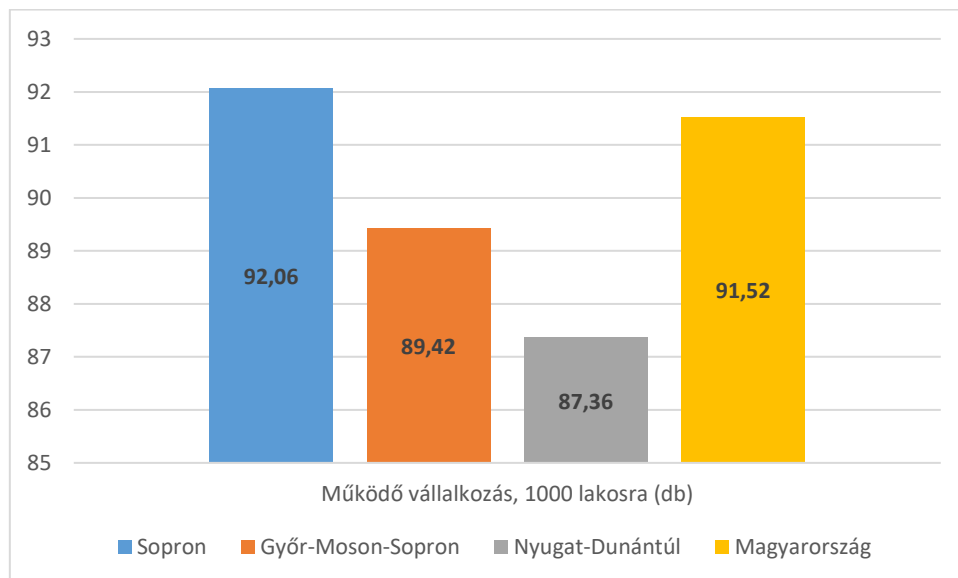
A gazdasági aktivitási mutatók egyik lényeges adata a helyi vállalkozások számának alakulása. Sopron regisztrált vállalkozásainak száma erőteljes növekedést mutatott 2015 óta folyamatosan. A 2021-es évben 10.475 üzleti vállalkozás működött a város életében (6. ábra). Országos kitekintésben azt mondhatjuk, hogy a vállalkozói kedv kiemelkedően jó a városban.

2020-ban az 1000 lakosra jutó, működő vállalkozások száma meghaladta az országos, a vármegyei és a regionális átlagot is.

6. ábra Regisztrált vállalkozások száma Sopronban éves tendenciában

Forrás: (TEIR, 2022)

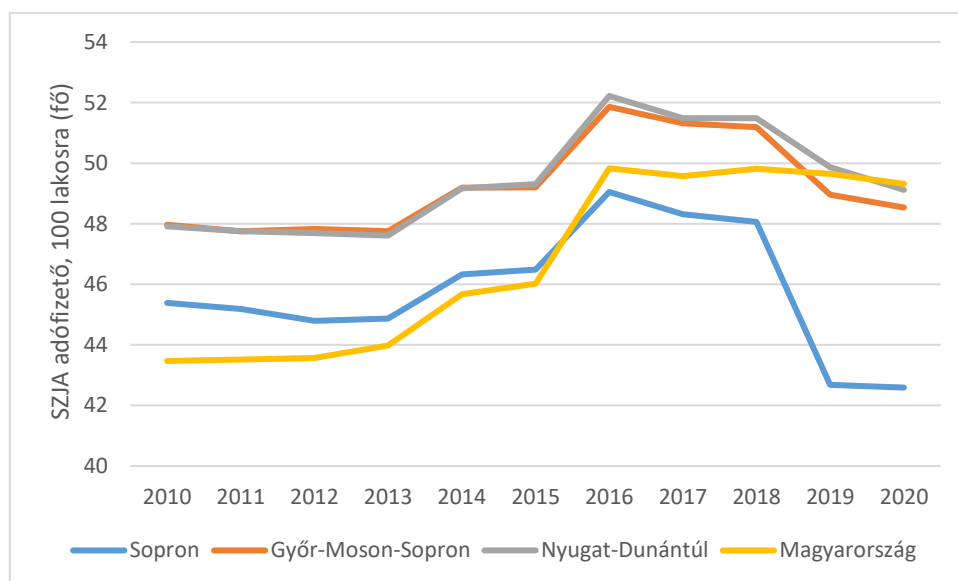
7. ábra 1000 lakosra jutó, működő vállalkozások száma Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon

Forrás: (TEIR, 2022)

A KSH-nál elérhető legfrissebb, vármegyei bontású GDP adatok alapján a legmagasabb egy főre eső GDP értékkel Győr-Moson-Sopron vármegye rendelkezett (5.563 eFt), mely

kiemelkedik az összes vármegye közül, ill. az országos átlagot (4.922 eFt) is jóval meghaladta (TEIR, 2022).

Települési szintű, friss jövedelmi adatok nem érhetőek el az országos adatbázisokban, így a vármegyei adatok alapján azt mondhatjuk, hogy országos viszonylatban a Győr - Moson-Sopron vármegyei lakosok bruttó átlagkeresete a legjobbak közé tartozik (csak Budapest rendelkezik jobb értékkel). 2022. II. negyedévben a mutató bruttó 521.201 Ft/fő/hó (nettó 346.599 Ft) volt, míg az országos átlag ugyanezen időszakban bruttó 502.290 Ft/fő/hó, (nettó 334.023 Ft.) (TEIR, 2022). Feltételezhetően nem tévedünk nagyot akkor, ha úgy véljük, a soproni lakosok jövedelmi helyzete nem rosszabb a vármegyei átlagnál, annál is inkább, mert a lakosság jelentős részének jövedelme Ausztriából származik. Ez utóbbi ténynek megfelelően az 1000 lakosra jutó SZJA adófizetők aránya Sopron esetében elmarad minden tágabb földrajzi egység arányszámaitól (8. ábra). A COVID-19 pandémiás időszak ebben a tekintetben különösen rosszul érintette a soproni lakosságot.

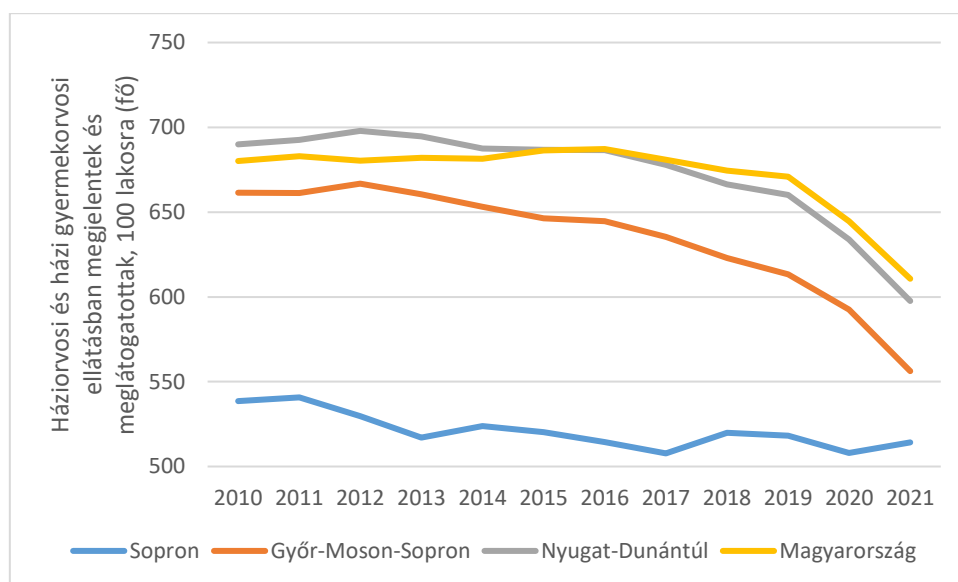
8. ábra 100 lakosra jutó SZJA adófizetők száma Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon (fő)

Forrás: (TEIR, 2022)

A reprezentatív kérdőíves kutatásban az egy háztartásra jutó nettó jövedelmek felmérése is megtörtént. Ezek alapján a medián nettó háztartási jövedelem 350.000 Ft, a nettó átlagjövedelem $466.168 \pm 796\,147$ Ft volt.

A lakossági általános egészségi állapot egy objektív mutatójának tekinthetjük a 100 lakosra jutó, háziorvosi ellátásban részesített lakosok számát, amely Sopron esetében a nagyobb földrajzi egységek adataihoz képes az elmúlt évtized során mindvégig nagyon kedvező képet, tendenciáját tekintve enyhén csökkenő trendet mutatott (9. ábra).

A reprezentatív lakossági felmérés alapján öt fokozatú skálán jónak vagy nagyon jónak minősítette egészségi állapotát a válaszadók 50,4%-a, 38,2%-uk megfelelőnek, 11,4%-uk pedig rossznak vagy nagyon rossznak. Tapasztalatok alapján a szubjektív egészségi értékelések együtt mozognak az objektív egészségi állapottal, így összességében feltételezhetjük, hogy a soproni lakosság egészségi állapota a magyar átlagnál lényegesen jobb.

9. ábra 100 lakosra jutó háziorvosi ellátások száma Sopronban, Győr-Moson-Sopron vármegyében, Nyugat-Dunántúlon, Magyarországon (fő)

Forrás: (TEIR, 2022)

5. A soproni sportinfrastruktúra helyzete

5.1. A sportinfrastruktúra jelentősége

Egy város sportéletét alapvetően határozza meg infrastrukturális ellátottsága. Az élsportban mind hazai, mind nemzetközi téren a sportbeli felkészítés körülményeit teljeskörűen biztosító sportlétesítmények elengedhetetlen előfeltételét jelentik az eredményességnek (de Bosscher et al., 2015). A megfelelő kiszolgálási színvonalat biztosító sportlétesítmények a nemzetközi

sportesemények, edzőtáborok megrendezéséhez, valamint a sportesemények nézői létszámának emeléséhez elengedhetetlenek. Kutatások bizonyítják, hogy a lakossági szabadidősportban történő részvétel fontos tényezője a sportinfrastruktúrák elérhetősége (Laczkó et al., 2020; Paár et al., 2020; Wicker et al., 2012).

A sportlétesítmények fejlesztése magán- és közfinanszírozásból egyaránt megvalósulhat. Az állami szerepvállalás a jóléti társadalmakban fokozottan jelen van az egyébként jelentős költségigényű sport infrastrukturális beruházásokban. Az ilyen jellegű beruházások pénzügyileg ritkán térülnek meg, létjogosultságukat elsősorban az indokolja, hogy elmaradásuk esetén számos társadalmi és gazdasági externália nem jönne létre, ami azonban társadalmilag mégis kívánatos lenne. Ezek, a sportlétesítmények beruházásából eredő gazdasági (pl. munkahelyteremtés), agglomerációs és környezeti hatások, a sportlétesítményekben megrendezett sporteseményekből eredő gazdasági, környezeti, élményfokozó és identitáserősítő, város imázs hatások, továbbá a sportlétesítményben létrejövő aktív sporttevékenységek gazdasági, egészségügyi, rekreációs, nevelési, integrációs és társas interakciós hatások eredőjeként adódnak (Vörös, 2017).

A sportszervezeti kérdőív alapján a soproni sportszervezetek jellemzően nem rendelkeznek saját tulajdonú sportlétesítménnyel és jellemzően létesítmények fenntartójaként sem vesznek részt a létesítményüzemeltetésben. A sportlétesítményeket a sportszervezetek alapvetően bérleményként használják.

5.2. Az elmúlt időszak infrastrukturális fejlesztései

A rendszerváltást követően hazánkban a sportlétesítmény-helyzet folyamatosan romlott. Számos szabadtéri pálya, ill. sportcsarnok szűnt meg, a megmaradó sportinfrastruktúra pedig kevés kivételtől eltekintve folyamatosan erodálódott. Az elmúlt években elsősorban állami forrásokból Magyarországon kiemelkedően sok infrastrukturális fejlesztés zajlott ennek felismeréseként, mely egyaránt érintette az élsportot, valamint a szabadidősportot kiszolgáló létesítményeket.

Az elmúlt időszakban a városban megvalósult jelentősebb sportinfrastruktúra-fejlesztések katalizátora és finanszírozója a városi önkormányzat, valamint az állam vagy a TAO keretből gazdálkodó sportegyesületek voltak. Ezekhez egyes esetekben a város önrész biztosításával járult hozzá. Ennek köszönhetően az alábbi beruházások valósultak meg:

- Lőver Uszoda újjáépítése;
- lővereki szabadidős sportolási helyszínek kialakítása (Mókuserdő, Prinz pihenő, Kreszpark, Ojtozi Fasor Erdei Tornapálya stb.);
- street workout pályák;
- NOVOMATIC Aréna felújítása és bővítése;
- Ágfalvi Úti Sporttelep korszerűsítése és fedett műfüves pálya kialakítása;
- Kőszegi Úti Sportszarnok felújítása;
- iskolai tornatermek felújítása;
- iskolai kosárligetek kialakítása;
- műfüves labdarúgópályák kialakítása;
- Halász Miklós Sporttelep Tornacsarnokának felújítása;
- Soproni Skate Park kialakítása.

5.3. A városi sportingatlanok áttekintése

Az önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatai közé tartozik a sportról szóló 2004. évi I. törvény 55. § (1) bekezdés c) pontja alapján a települési önkormányzat tulajdonát képező sportlétesítmények fenntartása és működtetése.

A Sopronban lévő sportinfrastruktúra három nagy csoportba sorolható: (1) magántulajdonban lévő sportlétesítmények, (2) állami, egyházi vagy egyetemi tulajdonban lévő köznevelési és felsőoktatási intézményekhez tartozó sportlétesítmények (3) önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények.

A **magán tulajdonban lévő sportlétesítmények** jellemzően piaci alapú működést folytatnak és a szabadidősport számára, ill. a különféle sportegyesületek számára bérleti díj fejében biztosítanak lehetőségeket.

Ezek közül a létesítmények közül ki kell emelni az SVSE Sporttelepet, bár nem igazán magántulajdonúnak minősül, hanem a Győr-Sopron-Ebenfurt Vasút Zrt. tulajdonában áll. A sporttelep elhelyezkedése kiváló, tornaterme és tenispályái a szabadidős sportolók számára is elérhetőek, a tenispályák egy része télen is használható. Sportcélú fejlesztések potenciális helyszíne lehet.

Az **állami, egyházi vagy egyetemi tulajdonban lévő köznevelési és felsőoktatási intézmények sportinfrastruktúrája** a reggeli óráktól a kora délutáni órákig bezárólag az

intézmények testnevelési feladatait szolgálják ki. A délutáni órákban (egyes esetekben már 14 órától, de többnyire 16 órától) a városi sportszervezetek bérlik a létesítmények többségét utánpótlás nevelési feladataik ellátásához. A lakossági szabadidősport számára ezek a létesítmények általában az esti órákban vagy a hétvégi napokon érhetőek el. A létesítmények kapacitáskihasználtsága nagyon magas, elsősorban a TAO sportágak csapatai (különösen a kosárlabda) azok, amelyek a tornatermeket bérbe veszik. A köznevelési intézmények szabadtéri sportinfrastruktúrája a lakosság számára rendszerint a délutáni nyitvatartási időben érhető el. Több ezek közül a közelmúltban felújításon esett át (Lackner Iskola kosárlabdaliget, Hunyadi Iskola sportpálya és kosárlabdaliget stb.), használatukra nagyfokú lakossági igény mutatkozik, hiszen olcsó és elérhető sportolási lehetőséget biztosítanak.

A Krasznai Ferenc Sportcsarnok – melyet a Soproni Sportiskola Kosárlabda Akadémia üzemeltet –, a kollégiumoknál lévő betonos sportpálya, a Benedek Elek Pedagógiai Kar tornaterme, ill. szabadtéri sportpályája korszerűsítésre vár, fontos szerepük lesz az egyetem által a közeljövőben indítani tervezett sporttudományi típusú képzések kiszolgálásában. Fontos szempont, hogy a jövőbeni egyetemi sportinfrastruktúra-fejlesztések a városi sportcélokkal összhangban valósuljanak meg.

Az önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények jelentős része az önkormányzati tulajdonú Sopron Holding Zrt. (SH) fenntartásában és üzemeltetésében van, míg egy részük tartós szerződés keretében sportszervezetek üzemeltetésére lett bízva (NOVOMATIC Aréna – Raabersport Kft., Kőszegi Úti Sportcsarnok – TURRIS SE Sopron, Műjégpálya – SOP-Jég Kft., Ágfalvi Úti Sporttelep – SC Sopron).

A sportszervezetek üzemeltetésében lévő sportlétesítmények működtetéséhez a város több esetben működési támogatást biztosít az általános támogatási keretből:

- A NOVOMATIC Aréna a Raabersport Kft. üzemeltetésében van hosszú távú szerződés alapján. A létesítmény folyamatos fejlesztéseken esett át az elmúlt években, a professzionális női és férfi kosárlabda helyszíne, rendszeresen nemzetközi jelentőségű eseményeket fogad. Állaga alapvetően megfelel az igényeknek, ugyanakkor szabad kapacitásai korlátozottak a kosárlabdán kívüli más nemzetközi és hazai események fogadására. A Raabersport Kft. üzemeltetésében stabil alapot nyújt a Sopron Basket működése számára, az SKC számára szintén biztosított a megfelelő mennyiségű edzés és mérkőzés időpont.

- A Kőszegi Úti Sportcsarnok az asztalitenisz sportág otthona, a TURRIS SE üzemelteti, illetve a szomszédos óvoda foglalkozásainak ad teret. Állaga alapvetően megfelel az igényeknek.
- A műjégpálya üzemeltetője a SOP-Jég Kft., működése szezonális, nem állandó jégcsarnok, sátorral fedett.
- Az Ágfalvi Úti Sporttelepet az SC Sopron üzemelteti, a város kiemelkedően fontos labdarúgó-utánpótlás nevelési helyszíne. Az utóbbi években jelentős korszerűsítésen esett át, korszerűen elégíti ki az igényeket, de korlátozott kapacitásai miatt további sportolói létszámbővítésre már nem ad teret.

Az önkormányzat a többi sportlétesítmény esetében a SH-gal üzemeltetési szerződést köt. A SH az üzemeltetésében lévő létesítmények közül a Városi Stadionra vonatkozóan külön támogatásban részesül. Ezek a létesítmények az alábbiak:

- Anger-réti Sporttelep: a SFAC szakosztályainak otthona, de az atlétikai pályát intenzíven használja a SMAFC Atlétika Szakosztálya, a labdarúgó pályákat pedig a Balfi SE. Folyamatos a kihasználtsága.
- Halász Miklós Sporttelep (Kurucdomb): az itt lévő sportcsarnok a soproni tornasport dedikált otthona, melyet a tornászok használhatnak. A szabadtéri labdarúgó pályák a városi labdarúgó bajnokság mérkőzéseinek adnak otthont. A kosárlabda pálya a szabadidős sport számára megfelelő.
- Papréti Tornacsarnok: a sportcsarnok hazánk legrégebbi sportcsarnoka, állagmegóvása kívülről megtörtént, belülről azonban felújításra szorul. A nagy és kisterem a délelőtti órákban iskolai testnevelésórák színtere, délutánonként különböző egyesületek bérlik.
- Győri úti tekepálya: 4 sávós, a hazai versenyrendszernek megfelelő pálya, amely a városi tekesport jelenlegi otthona, három sportegyesület használja.
- Tóparti Sporttelep: egy műfüves és egy salakos labdarúgó kispályából áll, a városi labdarúgó bajnokság helyszínéül szolgál, öltözői a közelmúltban felújításon estek át.
- Lőtér: a régió egyetlen lötere, amelyet a hivatásos fegyveres testületek és a Soproni Polgári Lövész Egyesület használ. Nyitott lakossági használatra is.
- Városi Stadion: a korábbi profi labdarúgás otthona, jelenleg a vármegyei 1. osztályban szereplő Caola SC Sopron csapata használja. Az utóbbi évtized során folyamatos felújításon esett át, a keleti lelátó befedésre került. A fedett lelátó alatt kiszolgáló létesítmények találhatóak, amelyek fejlesztése folyamatos. A stadion mellett korszerű

füves edzőpálya van, további jelentős betonozott felületek állnak még rendelkezésre különféle események megtartásához.

- Deák Téri Általános Iskola szabadtéri kézilabdapályája: az utóbbi időben került a SH üzemeltetésébe, kamerarendszerrel ellátott, rendszeresen látogatott műanyag borítású kézilabda és betonos streetball pályái vannak. Kihasználtsága jó.
- Erdei Tornapálya: az Ojtozi fasortól induló, 2,4 km hosszú pálya, amely mentén különféle szabadtéri kondigépek találhatóak meg, a közelmúltban tereprendezésen esett át, közkedvelt terepe a mozogni vágyóknak.
- Soproni Skate Park: az egyik legújabb, szabadtéri, szabadidős sportlétesítmény, amely a fiatalabb korosztály számára biztosítja az extrém sportok üzésének lehetőségét. Korszerű, a kor igényeinek megfelelő, a Sopron Plaza mellett helyezkedik el.
- Street Workout Pályák: a város több pontján kerültek kialakításra, közkedvelt helyszínei a szabadidősportnak. A Lőverekben ezeken kívül szabadtéri pingpong és kisméretű focipálya is kialakításra került.

A szabadidős sport szempontjából fontos szerepű erdei túraútvonalak karbantartója a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt., melyekről általánosságban elmondhatóak, hogy jó állapotúak, a szükséges infrastrukturális elemek az igényeket kiszolgálják.

A Lőver Uszoda esete különbözik a többi önkormányzati létesítménytől, mivel nem az SH, hanem a Soproni Vízmű Zrt. üzemelteti, amely a városi költségvetésből erre szintén dedikált támogatást kap. Az uszoda a nemzetközi elvárásoknak teljes mértékben megfelel, alkalmas nemzetközi úszóversenyek és vízilabda tornák megrendezésére, melyre az utóbbi időszakban több példa is volt. Újjáépítésének köszönhetően jelentősen bővült az úszófelület kapacitása, amely a jelenlegi igényeket kielégíti, és megfelelő lehetőséget biztosít az úszóegyesületeknek, a vízilabda egyesületnek és a szabadidős úszóknak, gyógy- és rekreációs úzásnak is. A délutáni órákban a kapacitáskihasználtság erősnek mondható, a délelőtti órákban az Úszó Nemzet Program, valamint kötelező úzásoktatás keretében iskolások használják a létesítményt.

5.4. Jövőbeli tervek és igények a sportlétesítmények kapcsán, üzemeltetési modell

Az elmúlt évek globális eseményei a városi sportinfrastruktúra vonatkozásában is számos új helyzet megoldását követelték. A COVID-19 világjárvány miatt az egyes hullámok során a zárt sportlétesítmények hosszabb-rövidebb időre bezártak, bizonyos időszakokban csak az igazolt versenysportolók számára voltak látogathatók. Ezekben az időszakokban a szabadtéri

sportlétesítmények szerepe felértékelődött, a lakosság jelentős része szabadidős sporttevékenységét a szabadba helyezte át (Ács, Betlehem, et al., 2020; Ács et al., 2021b, 2021a).

A jelenlegi, sport célú, ill. részben sport célokat kiszolgáló beruházások közül a **Soproni Darazsak Sportakadémia** leendő kampuszának építése teljes mértékben TAO forrásokból valósul meg a Paprét keleti oldalán. A létesítményben sport- és egészségügyi diagnosztikai helyiségek, sportmenza és kollégiumi, ill. tanuló és előadó helyiségek kerülnek kialakításra.

A városi sportélet szereplőivel készített interjúk alapján a **városi sportinfrastruktúrában nagy igény lenne** egy legalább 20×40 m-es munkacsarnokra (minimális nézőtérrel, de több részre oszthatóan) és egy versenysporthoz is alkalmas atlétikai pályára.

A **munkacsarnok** helyet adhatna a délelőtti órákban iskolai testnevelési foglalkozásoknak, a városi diák- és versenysporthoz, továbbá kiegészülhetne sportorvosi rendelővel, rehabilitációs központtal. Szintén lehetőséget nyújtana kisebb országos jelentőségű versenyek vagy akár nemzetközi edzőtáborok megszervezésére is.

Az **atlétikai pálya (futófolyosóval)** – hazai vagy nemzetközi versenyek megrendezésére is alkalmas, de legalább a versenyzők minőségi felkészítését lehetővé tevő – az atlétika alapsportág jellegéből adódóan kulcsfontosságú infrastrukturális elem egy nagyobb város esetében.

Általánosságban elmondható, hogy az önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények tisztán piaci logika alapján történő működtetése nem lehetséges. A piaci alapú források alapvetően kiegészítő jelleggel vonhatóak be, de a fő üzemeltetési forrást az önkormányzat, az állam vagy a TAO-s források tudják biztosítani.

Az önkormányzati tulajdonban lévő, de üzemeltetésre átadott létesítmények esetében az Önkormányzatnak operatív feladatai nincsenek, de az üzemeltetéshez minden esetben jelentős összeggel járul hozzá. Önmagában a létesítmények üzemeltetésbe adása is komoly támogatásként értelmezhető az Önkormányzat részéről a sportszervezetek irányába, másik oldalról viszont komoly terhet vesznek le az üzemeltetők a városról.

Az önkormányzati fenntartásban lévő sportlétesítmények a Sopron Holding Sportterület-gazdálkodási Divíziójához tartoznak. Az egyéb, nem sportcélú, városi ingatlanok fenntartásához kapcsolódóan a Holding rendelkezik azzal a szakmai tudással és eszközparkkal,

amely a sportlétesítmények fenntartását is gazdaságosan képes biztosítani. A fenntartáshoz a SH üzemeltetési támogatást kap.

6. Óvodai, iskolai és diáksport

Az óvodai-iskolai testnevelés és diáksport magában foglalja az óvodák és egyéb köznevelési intézmények tanulóinak testnevelési és sporttevékenységét, a tanórai és tanórán kívüli, iskolában végzett sporttevékenységeket éppúgy, mint az iskolán kívüli keretek között végzett, különböző diáksport rendezvényeken zajló testgyakorlást, testedzést és játékokat, mozgásos alkalmakat. A gyerekek számára az iskolai intézményes sporttevékenység az egész, aktív életre szóló szokások kialakításának egyszeri, és megismételhetetlen lehetősége. Ezt a helyszínt és ezt az életkort kell minél előnyösebb helyzetbe hozni a társadalmi egészségmegőrzés és betegségprevenció érdekében. Az iskolai testnevelés és diáksport minősége és mennyisége meghatározó a sport többi területére is, hiszen az alapot jelenti az utánpótlás-nevelés, a versenysport, az élsport és a felnőtt szabadidősport számára. A fent leírtakból egyértelműen következik, hogy az iskolai testnevelés és diáksport legfőbb célja az ifjúság mind nagyobb hányadának biztosítani, megszervezni a rendszeres testmozgást, módszeres testgyakorlást.

A köznevelési intézmények számára készített kérdőív válaszai alapján az intézményekben testnevelési feladatokat ellátó pedagógusok legmagasabb képesítésük szerint többnyire felsőfokú végzettségűek, de nem testnevelési vagy szakedzői szakon végeztek (169 fő). Felsőfokú testnevelés szakú végzettséggel 21 fő rendelkezik, középfokú edzői (sportedző, sportoktató, segédedző) szakképesítéssel 15 fő jelenik meg, míg felsőfokú szakedzői szakot csak 2 fő végzett (3. táblázat).

3. táblázat A testnevelési feladatokat ellátó pedagógusok legmagasabb képesítésük szerint

A testnevelési feladatokat ellátó pedagógusok legmagasabb képesítésük szerint	létszáma (fő)
felsőfokú testnevelés szakú	21
felsőfokú szakedzői szakon	2
felsőfokú nem testnevelés vagy nem szakedzői szakon	169
középfokú edzői (sportedző, sportoktató, segédedző)	15
bármiféle sportszakmai és közép vagy felsőfokú tanári képzettség nélkül	7

Forrás: Soproni sportkoncepció intézményi kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

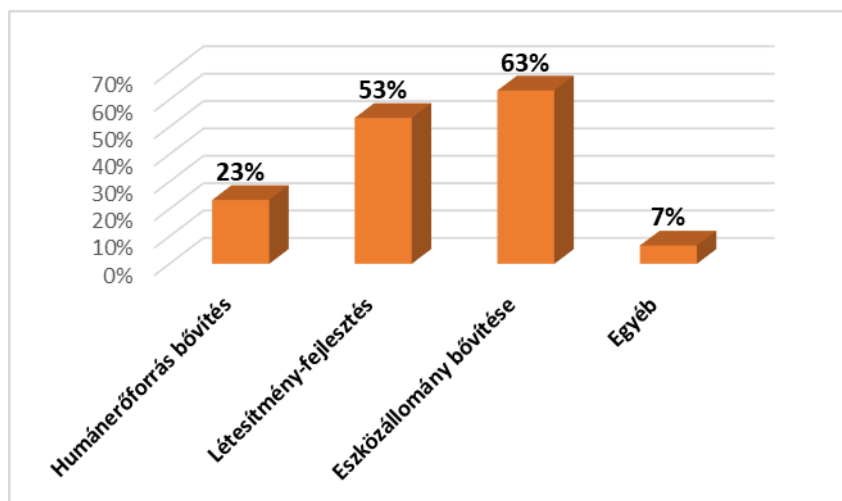
Az intézményekben a testnevelés oktatásához rendelkezésre álló létesítmények típusa és száma alapján tornaszobával a felmérésben résztvevők 73%-a rendelkezik, de tornaterem is rendelkezésére áll 70%-uknak. Szabadtéri egyéb sportpályával 66%-uk rendelkezik, kondicionáló teremmel pedig 46%-uk (4. táblázat).

4. táblázat Az intézményében a testnevelés oktatásához rendelkezésre álló létesítmények típusa, száma

Az intézményében a testnevelés oktatásához rendelkezésre álló létesítmények típusa	mennyiség (db / %)
kondicionáló terem	14 db / 46%
szabadtéri atlétika pálya	2 db / 6%
szabadtéri egyéb sportpálya	20 / 66%
tornaszoba	22 db / 73%
tornaterem	21 / 70%

Forrás: Soproni sportkoncepció intézményi kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

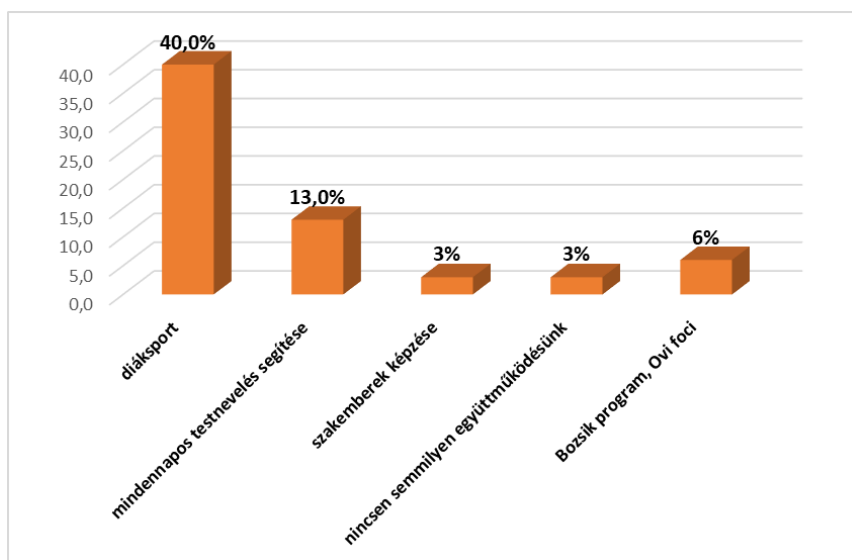
Az intézmények infrastruktúrájuk bővítési igényével kapcsolatban az eszközállomány növelését jelölték meg legnagyobb arányban (19 intézmény, 63%). Ezt követte a létesítmény fejlesztés 53%-os arányban (16 intézmény), majd a humán erőforrás bővítés (7 intézmény, 23%) és megjelöltek egyéb fejlesztést is, de ezek is jellemzően a létesítményfejlesztéshez kapcsolódtak (2 intézmény, 7%) (10. ábra).

10. ábra Milyen területen szükséges bővíteni/fejleszteni a rendelkezésre álló erőforrásokat a kötelezően előírt testnevelés órák és a tanórák utáni, délutáni sportfoglalkozások színvonalának javításához?

Forrás: Soproni sportkoncepció intézményi kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A szervezeti együttműködés az intézmények és a sportszervezetek között a diáksportban a legjellemzőbb, a mindennapos testnevelés segítése területén is megjelennek a kapcsolatok. Az ezeken kívüli egyéb sportszervezeti együttműködésként a Borszik programot és az Ovi focit jelölték meg a válaszadók (11. ábra).

11. ábra Az intézmények és a városban működő sportszervezetek közötti együttműködések szinterei

Forrás: Soproni sportkoncepció intézményi kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

6.1. Az óvodai sport sajátosságai

Az óvodai testnevelésnek alapvetően nem célja a sportág specifikus képzés. Elsődlegesen a mozgásos játékokkal a figyelem, fegyelem, a kognitív és együttműködési képesség fejlesztése, az általános és ebben a korban szenzitív koordinációs képességek fejlesztése a cél. Ezzel együtt bizonyos mértékig lehetőségük van a gyerekeknek megismerkedniük különféle sportágakkal is.

Az óvodai sport vonatkozásában több soproni sportegyesület is jó kapcsolatot ápol a város óvodáival, ugyanakkor városunkban ez főként a látványsportágakra, azok közül is a labdarúgásra és a kosárlabdára igaz elsősorban. Az SC Sopron (labdarúgás) jelenleg 16 óvodában tart délelőttönként testnevelés órákat és foglalkozásokat négy edzővel, heti rendszerességgel. Ez délutáni foglalkozásokkal is kiegészül, felkészülve az egyesület által szervezett nyári "Oviolimpiákra" és az "Ovimajálisra". A Magyar Labdarúgó Szövetség (MLSZ) kimondottan el is várja az ilyen jellegű kapcsolattartást az óvodákkal. A városi futballélet komoly utánpótláslétszámmal rendelkezik már az óvodás korosztályból is.

Az óvodai sport másik markáns lábát a kosárlabda jelenti a városban. A soproni ovi-kosár foglalkozásokat közösen szervezi a Soproni Sportiskola Egyesület és a Soproni Darazsak Egyesület. A központi foglalkozások szombatonként 9 és 10 óra között vannak, a szakemberek játékos formában tartanak edzéseket lányoknak és fiúknak egyaránt a Krasznai Ferenc Sportcsarnokban. Ezen foglalkozások alapjait már 2012-ben lerakták, hazánkban szinte az elsők között. A szombati foglalkozások mellett hétköznap tíz helyi óvodában tartanak délelőtti foglalkozásokat a szakemberek. A korosztály sajátosságait figyelembe véve természetesen nem kimondott kosárlabdaedzésekről van szó, hanem a 3-6 éveseknél szakmailag szükséges ügyességfejlesztő, mozgáskoordinációt javító gyakorlatokat végeznek a gyerekek. Ezzel együtt a kosárlabda is előkerül minden foglalkozáson.

Az említett látványsportágak mellett azonban egyéb foglalkozásokat is kínálnak az intézmények, melyek a legtöbb esetben már inkább piaci alapon működnek. Ilyenek a táncoktatások és egyéb sokoldalú képességfejlesztő sportalkalmak.

Az Úszó Nemzet Program keretében 2022 óta Sopronban is lehetővé vált, hogy már a nagycsoportosok is látogathassák az uszodát szervezett keretek között.

6.3. Az iskolai és diáksport sajátosságai

Az iskolai sport lényegesen sportág specifikusabb már az óvodainál, akár az alsó tagozatban is. Ebből fakadóan az eszköz és létesítményigény is jóval markánsabban jelenik meg, relevanciája is nagyobb. Az iskolák sportszakmai kapcsolatait döntően szintén a labdarúgás és a kosárlabda jelenti városunkban, ugyanakkor természetesen egyéb sportágakban is bekapcsolódnak a város intézményei a Diákolimpiákba, és a városi, iskolai/iskolák közötti bajnokságokba, és egyéb sportprogramokba (pl.: futóversenyek, városi röplabda) is. Az említett látványsportágakon kívül a sí és az úszás jelenik meg jellemzően az iskolai palettán, ugyanakkor találkozhatunk egyéb sportágakkal is elszórtan (pl.: társastánc oktatás). Több intézményben már évekkor ezelőtt indult „sportolók osztálya” is (pl.: SSZC Fáy András Technikum, SSZC Vas- és Villamosipari Technikum), melyekben az oktatást igyekeznek az utánpótláskorú élsportolók edzés és versenyzési rendjéhez igazítani.

2012 óta felmenő rendszerben bevezetésre került a mindennapos testnevelés oktatása. Ennek kimondott célja a sportolás megszerettetése a gyermekekkel, az egészséges életmódra történő nevelés. A heti öt testnevelésórából két alkalom kiváltható valamely sportegyesületben végzett sporttevékenységgel, amely a sportegyesületek számára jelent nagyobb merítési lehetőséget. A magyar sport számára a mindennapos testnevelés óriási tartalékokat rejt még magában.

A kötelező testnevelési órákon túl az intézményekben jellemzően lehetőség van labdarúgás, kosárlabda, aerobik, floorball, asztalitenisz, zenés torna, atlétika, túra, tenisz, röplabda, tánc, úszás, ökölvívás, sakk, néptánc és egyéb sportágakban részt venni.

Az Úszó Nemzet Program keretében az alsó tagozat 2. osztályig bezárólag, tanrendbe illesztetten zajlik a szervezett úszásoktatás. Az úszásoktatási program hároméves keretében összesen 108 tanítási órában, (36 óra/tanítási év) heti egy alkalommal vesznek részt a tanulók. Az oktatások végére a tanulók képesek lesznek 100 métert folyamatosan, megállás nélkül leúszni, és otthonosan, biztonságosan mozogni a mélyvízben.

Az iskolai oktatási időn túli edzéseknél figyelembe kell venni azt, hogy nagyon sok a környező településekről bejáró, vidéki diák, akiknek problémát okoz az esti órákban újra visszamenni az intézménybe az edzésekre és tömegsport foglalkozásokra. Számukra sok esetben megoldást jelent, ha közvetlenül az órák után vannak az edzések és a foglalkozások.

Az általános és középiskolák versenyrendszere a Magyar Diáksport Szövetség által szervezett Diákolimpia, amely városi, vármegyei és országos döntőkre tagolható. A Diákolimpia

versenyrendszerében az intézményi kérdőívre válaszoló iskolák 100%-a részt vesz valamilyen formában.

A sport-önkénteskedés jellemző a soproni iskolák életében, hiszen a válaszadó iskolák 73%-ának diákjai segítettek az elmúlt 5 évben a város sportrendezvényeit önkéntes munkájukkal, ami természetesen köszönhető a kötelező közösségi szolgálat bevezetésének is, tehát nem lehet csak tisztán önkéntességként tekinteni rá.

7. Egyetemi sport

A Soproni Egyetem, mint a város felsőoktatási intézménye a lehető legtöbb területen, így a sportban is igyekszik önmagán túlmutató, a városi közéletben integránsan megjelenő intézményként megjelenni.

A soproni egyetemi sportélet négy lábon áll: (1) hallgatói testnevelés és szabadidősport, (2) hallgatói versenysport, (3) dolgozói sport, (4) sporttudományi képzések. Az egyetemi sportélet szervezését a Benedek Elek Pedagógiai Kar és az Egyetem sportegyesülete, a Soproni Műegyetemi, Atlétikai és Football Club (SMAFC) (mely 1860-as Magyarország legrégebbi, Európa második legrégebbi sportegyesülete) közösen végzi.

Más egyetemi városok modelljeihez hasonlóan (pl. Pécs, Debrecen, Győr) a város és az egyetem a sport terén is szimbiózisban működik, mindkét fél részéről a cél pedig ennek erősítése. Ennek egyik első lépése volt a SMAFC fejlődési pályára állítása 2020 óta.

A SMAFC korábbi 6 szakosztálya 23-ra növekedett, ezzel az egyesület a város életének egyik legnagyobb létszámú sportszervezetévé vált. A kisebb, városi egyesületek integrálásával, és szakosztállyá válásával hatékonyabb eszköz, infrastruktúra és humán erőforrás koordináció alakult ki, segítve a kisebb szakosztályok adminisztrációs terheinek ellátását. A SMAFC városi sportfinanszírozásának mértéke is ezzel arányosan változott az említett időszakban. Több sportág esetében városi szinten, de nagyobb távlatban is unikális sportágak üzhetők a SMAFC-ban. A jelenlegi szakosztályok – aerobik, asztalitenisz, atlétika, e-sport, floorball, futsal (labdarúgás), íjászat, jégkorong, karate, kerékpár, kosárlabda, küzdősport, lovaglás, parasport, röplabda, sakk, squash, szabadidősport, szektorlabda, tájfutás, természetjárás, vívás, vízi sport – nem csak a közel 3000 hallgató és velük együtt az egyetemi dolgozók sportolási igényeit elégítik ki, hanem városi és környéki szinten is lehetőséget biztosítanak, ide értve a verseny- és szabadidősportot, valamint a fogyatékkal élők sportját is.

A Soproni Egyetem lényegesnek tartja a folyamatos innovációt, a képzési palettájának növelését, amellyel új hallgatói csoportokat tud megszólaltatni. Ennek eszközei lehetnek többek között azok a sporttudományi képzések (rekreációs és életmód BSc, sportszervező BSc), amelyek segítségével lehetővé válik a sport iránt érdeklődő tehetségek városba vonzása és itt tartása, növelve a helyi tehetségmegtartó erőt, ezzel emelve a városi sportélet színvonalát. A Sopronban jelenlévő sportágak sportolói bázisa alapot ad arra, hogy azok bevonhatóak legyenek sporttudományi képzésekbe, ezzel erősítve a helyi sportszakember-bázist. A soproni sportegyesületek mindennapos működésükkel, verseny- és szabadidősport rendezvényeikkel,

sportszakmai tudásukkal mind aktív résztvevőjévé válhatnak a képzéseknek (pl. duális képzések), amellyel Sopron társadalmi-, gazdasági potenciálja fokozható.

Az egyetemi sportinfrastruktúra fejlesztése a jövőben elengedhetetlen. Ahogyan az élősportban, úgy ezen a területen is az Egyetem szándéka a városi sportinfrastruktúrához történő szerves kapcsolódás. Ennek megfelelően több terv is készült az utóbbi időben, mely a városi és egyetemi infrastrukturális igények kielégítését egyszerre hivatott összehangoltan kielégíteni.

8. Utánpótlás- és versenysport

Az utánpótlássport és a versenysport (mely alatt a professzionális élsportot és a nem hivatásos alapon működő, de egyébként regionális, nemzeti vagy akár nemzetközi szinten versenyképes sportteljesítményeket is értjük) együtt tárgyalandók, ugyanis a minőségi versenysport előfeltétele a minőségi utánpótlás nevelés. Azért sem választható szét a kettő, mert számos sportszervezet egyszerre foglalkozik mindkét területtel. Bár az utánpótlás nevelés nem jelenti egyúttal a versenyjelleg szükségszerű megjelenését, ugyanakkor tagadhatatlanul ez is részét képezi a gyermekekkel való foglalkozásnak. Igaz természetesen, hogy az utánpótlás nevelés célrendszere túlmutat a versenysport számára történő felnőtt sportolói utánpótlás biztosításán, hiszen a sport nevelési és egészségfejlesztési funkcióin keresztül számos olyan területre is hatással van, amely az élet más területein kamatozik az egyén és a társadalom számára egyaránt.

A hazai utánpótlás nevelés sikerességének egyik kulcsa, hogy a gyerekek a komolyabb szintű versenysport elkezdésének időszakáig megfelelő koordinációs és kondicionális, mozgás kulturális képzést kapjanak. A kora gyermekkori időszakban elengedhetetlen alapképességek megfelelően célzott, korosztály specifikus fejlesztése előfeltétele a későbbi sikeres sportteljesítményeknek. A **mindennapos testnevelés** bevezetése – a feltételrendszer megfelelő biztosítása mellett – megfelelő alapot nyújt, és kitörési pont lehet ahhoz, hogy már kisiskolás kortól megkaphassák az alapvető mozgás kulturális képzést a fiatalok. Indokolt lenne már az iskolák alsó tagozatában sportszakmai végzettséggel rendelkező szakemberek bevonása a testnevelés oktatásába, melyre több TAO sportág esetében van is példa. Az iskolák alapozó szerepe a sport kulturális műveltség megteremtésében elengedhetetlen. Különös hangsúlyt kell, hogy kapjon ebben az életkori szakaszban az atlétika és az úszás, melyek a későbbi sportági specializációhoz szükséges koordinációs és kondicionális képességek alapjait fektetik le. Amennyiben ebben az életkori szakaszban az általánosan sokoldalú képzés elmarad, akkor az a későbbi sportolói pályafutás lehetőségeit határolhatja be.

Míg utánpótlás szinten egyesületi formában – illetve a női kosárlabda esetében államilag elismert akadémiai formában – működnek a sportszervezetek, addig a versenysportban az egyesületi, ill. céges működési forma is megjelenik. Utóbbi elsősorban a nemzeti sportszövetségek elvárásainak való megfelelés miatt.

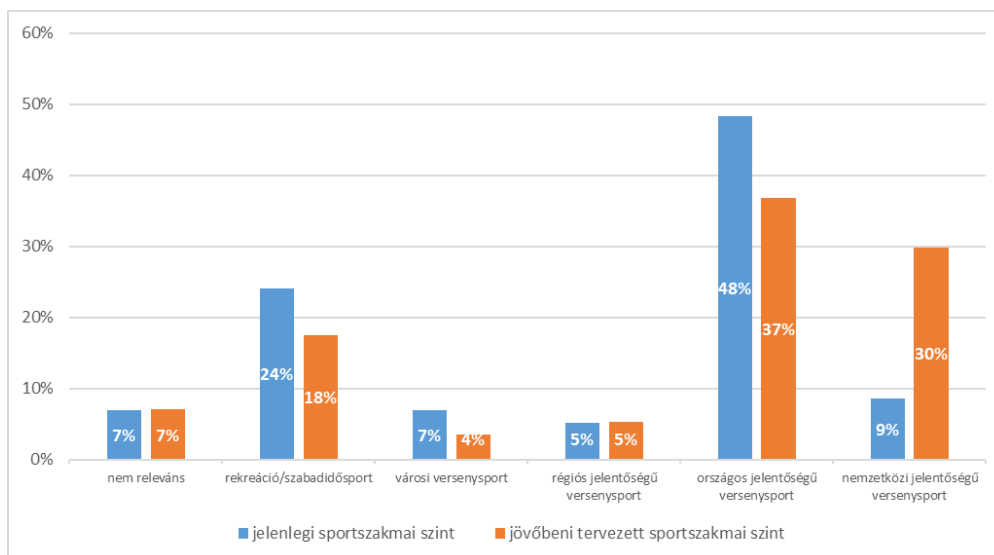
A **Társasági Adó (TAO) források** sportban történő megjelenésével a hazai és a soproni sportélet is gyökeres változásokon ment keresztül. Korábban nem látott mértékű támogatás jutott a sport számára, amely a jégkorong, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda és

vízilabda sportágak egyesületei számára érhető el utánpótlás nevelési, létesítményfejlesztési és - fenntartási, edzőképzési és - foglalkoztatási, valamint eszközbeszerzési célokra. A TAO pénzeknek köszönhetően a városi utánpótlásklubok létszámai jelentősen emelkedtek. Ezek a sportegyesületek a városi sportinfrastruktúra egy részének felújításához is hozzájárultak, amely az egyesületi használaton túlmutató jelentőségű, hiszen a város diáksportja és szabadidősportja egyaránt előnyeit élvezzi. A látványsportágak klubjai a támogatásoknak köszönhetően jelentős terheket vesznek le a szülők válláról a gyermekek sportolásának finanszírozása során, megfelelő mértékű eszköz- és felszerelés ellátást biztosítanak.

Az utóbbi években a **COVID** időszak minden városi sportegyesület életére jelentősen rányomta bélyegét, megnehezítve a mindennapos működést, különösen pedig az utánpótlás nevelést (tekintettel a zárt sportlétesítményekre, és az ebből fakadó lemorzsolódásra). A jelen újabb kihívását jelenti az **energiaválság**, amely újfent a sportlétesítmények fenntarthatóságában jelent komoly kihívásokat nem csak az üzemeltetők, hanem a használó sportszervezetek számára is.

Elmondható, hogy Sopronban nagyon széles palettán mozog az elérhető sportágak köre. A városban 88 sportegyesület, ill. sportvállalkozás működik összesen, amelyek az utánpótlás nevelésben, ill. a versenysportban érintettek. Éppen ezért a kluboknak jelentős erőfeszítésébe kerül a gyermekek bevonása, hiszen a sok konkurens sportágon kívül egyébként is számos szabadidős tevékenységgel tölthetik idejüket a gyerekek. A sportegyesületek közül több multisport egyesület is van, amelyek több szakosztályt is üzemeltetnek (pl. SMAFC, SFAC, SVSE). Többségük azonban egy sportágra specializálódott. A sportszervezetek mérete (létszám, tőkeerősség stb.) és sportszakmai színvonala (a szabadidős sporttól, az utánpótlás nevelésen keresztül, a nemzeti, ill. nemzetközi szintű versenysportig bezárólag) jelentős különbségeket mutat.

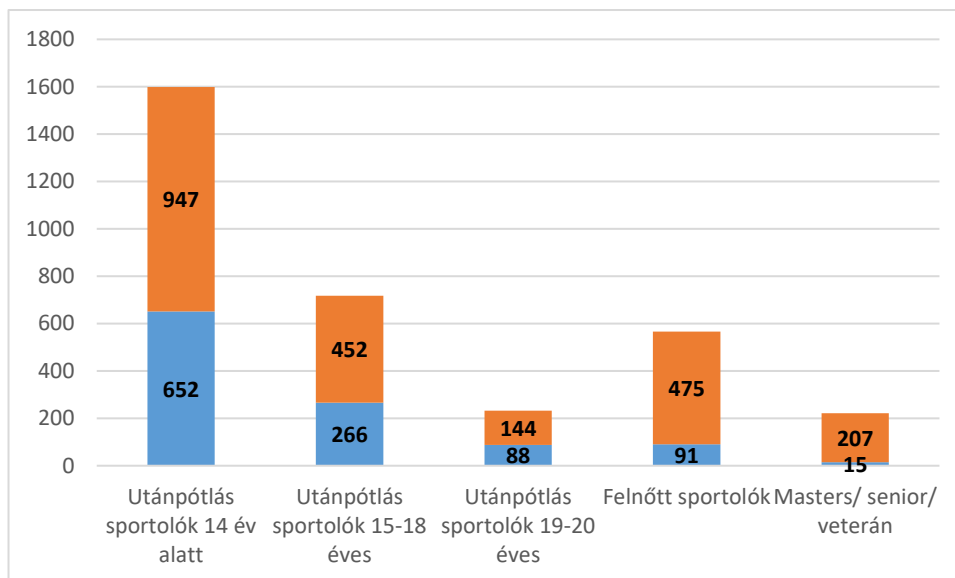
A sportszervezeti kérdőív alapján a helyi sportszervezetek sportszakmai tevékenységének elsősorú hatóköre jelenleg a szervezetek 48%-a esetében az országos szintű versenysport, 24%-uk esetében a szabadidősport, 5-9%-uk esetében pedig a nemzetközi-, régiós-, városi szintű versenysport. A jövőbeni elérendő sportszakmai szint tekintetében a nemzetközi jelentőségű versenysportba sokan szeretnének előrébb lépni (30%). Ennek megfelelően a többi fő működési terület aránya a jövőre nézve csökkent (12. ábra).

12. ábra Jelenlegi és jövőbeni szakmai szintek várható elmozdulása

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A sportszervezeti kérdőívre válaszoló sportszervezetek igazolt játékosállományának összetételét és számát 13. ábra mutatja be. Látható, hogy az igazolással rendelkezők között nagyobb arányban vannak jelen a férfiak, mint a nők, ami megegyezik az általános trendekkel. A felnőtt, ill. a senior/masters/veterán korosztályokban sokkal nagyobb arányú a férfiak jelenléte, mint a nőké, összevetésben az utánpótlás korosztályokkal. A legnagyobb létszámban a legfiatalabb korosztály (14 év vagy alatta) van jelen, majd az életkor előrehaladtával az igazolt sportolók létszáma folyamatosan csökken az utánpótlás korosztályokban.

13. ábra Sportszervezetek igazolt játékosállományának összetétele, száma

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A soproni sportolói eredmények rangsorokénti, korcsoportonkénti besorolása és száma jelenik meg az 5. táblázatban. Az országos bajnokságokon kimagaslóan teljesítenek utánpótlás korú sportolóink, ezeken 409 dobogós helyezést értek el az elmúlt 5 év során. A felnőtt korcsoportban szintén kimagasló teljesítmények születtek az országos bajnokságokon, ahol 128 helyezést szereztek meg a helyi sportolók. Utánpótlásban 49, felnőttek között pedig 17 válogatott sportolóval büszkélkedhetett a város. Ezek a sportolók 43 utánpótlás és 37 felnőtt európa - bajnoki vagy világbajnoki 1-3. helyezést értek el.

5. táblázat Soproni sportszervezetek eredményei versenytípus és helyezések szerint 2017-2022 között

Szakosztályi eredmények	száma
Országos bajnokságon (csak magyar bajnokság, más országos kiterjedésű verseny nem számít) elért 1-3. helyezések száma az UTÁNPÓTLÁSBAN.	409
Országos bajnokságon (csak magyar bajnokság, más országos kiterjedésű verseny nem számít) elért 1-3. helyezések száma FELNŐTTEK között.	128
Európa- vagy Világbajnokságon elért 1-3. helyezések száma az UTÁNPÓTLÁSBAN.	43
Európa- vagy Világbajnokságon elért 1-3. helyezések száma FELNŐTTEK között.	37
Nemzeti válogatottakba delegált sportolók száma UTÁNPÓTLÁSBAN.	49
Nemzeti válogatottakba delegált sportolók száma a FELNŐTTEK között.	17

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

Bár számos sportágnak több évtizedes hagyománya van a városban, de a **tradicionális sportok közül kiemelkedő** a kosárlabda (női és férfi egyaránt) és a labdarúgás (elsősorban férfi) jelentősége. Ezt megerősíti a soproni lakossági kérdőív is, ahol ezt a két sportágot helyezték a lakosok is a fontossági sorrend élére (6. táblázat).

6. táblázat A nem reprezentatív lakossági kérdőívben a legjelentősebbként említett sportágak gyakoriságai

Legjelentősebb sportágak	Említés aránya
Kosárlabda	64%
Labdarúgás	42%
Atlétika	18%
Úszás	13%
Tenisz	11%
Vízilabda	7%
Kerékpár	7%
Küzdősportok	5%
Torna	3%
Jégkorong	2%

Forrás: Soproni sportkoncepció lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

Ezekben a sportágakban több sportszervezet is működik a városban ill. ezek képesek a legszélesebb sportolói ill. szurkolói kört is megmozdítani. A csapatsportok közül az utóbbi időben – elsősorban a TAO rendszer bevezetésének köszönhetően – teret nyert a vízilabda, kisebb mértékben pedig a jégkorong is. (A TAO-s sportágak közül a városban megtalálható a röplabda és a kézilabda is, azonban inkább csak lokális jelentőséggel, és szűkebb sportolói körrel.) A kiemelt sportok helyzete röviden az alábbiak szerint fogalmazható meg:

- **Jégkorong:** a látványsportágak közül ez relatíve új sportágnak számít a városban. Egyesületi szinten a SMAFC Jégkorong Szakosztálya képviseli a városban, melynek bázisa a Városi Stadion mellett megtalálható Mújégpálya. A sportági kapacitások szűkösek, figyelembe véve, hogy a Mújégpálya teret ad a közönségkorcsolyázásnak is, illetve sátras jellegénél fogva nem tud egész éven át nyitva tartani.
- **Kosárlabda:** a város jelenlegi első számú sportága, mind női, mind férfi vonalon az országos (női esetben a nemzetközi) élvonalba tartozik a professzionális sportban. Ennek megfelelően a legnagyobb szurkolói bázissal is rendelkezik, az Önkormányzat mindkét profi sportcsapatot működtető gazdasági társaságban résztulajdonos. Az utánpótlássportban is élen járó sportág, több nevelő egyesülettel, köztük egy államilag elismert akadémiával (Soproni Darazsak). A kosárlabda sportág bázisai a

NOVOMATIC Aréna (üzemeltetője a Raabersport Kft.), a Krasznai Ferenc Sportcsarnok és a BECSA szabadidőközpont, de folyamatosan különféle korosztályos képzések zajlanak a város számos tornatermében.

- **Labdarúgás:** helyzete az elmúlt évtizedekben folyamatos átalakulásokon ment át. A város éppen aktuális élcsapata rendszeresen változott, ezek az NB I-től a vármegyei 1. osztályig bezárólag szerepeltek a különféle bajnokságokban. Az SC Sopron adja jelenleg a városi labdarúgó-utánpótlás többségét (nem kizárólagosan azonban), míg a Sport Klub Futball Kft. által üzemeltetett első csapat (Caola SC Sopron) a vármegyei 1. osztályban szerepel, tulajdonosai által kitűzött cél középtávon az NB II- be jutás. A SFAC 1900 SE szintén a vármegyei 1. osztályban szerepel, ami szintén foglalkozik utánpótlás-sporttal is. Felnőtt csapattal rendelkezik még a városban az SVSE ill. a Balfi SE.

Az utánpótlásképzés színterei az Ágfalvi Úti Sporttelep és a Városi Stadion (SC Sopron) ill. az Anger-réti Sporttelep (SFAC). Az utánpótlás-nevelés nehézségét jelenti, hogy Győr, Szombathely és Ausztria is jelentős elszívó erővel bír már fiatalok esetében is. Kiemelendő ugyanakkor az SC Sopron és a Ferencvárosi TC akadémiája közötti szakmai együttműködés, amely stratégiai jelentőségű. Az SC Sopron már óvodai korosztálytól megismerteti a gyermekekkel a sportágat, heti rendszerességgel zajlanak óvodai foglalkozások.

- **Vízilabda:** a kosárlabda és a labdarúgás mellett jelenleg ez a harmadik látványsportág, amely a legdinamikusabb fejlődést mutatja, bár viszonylag rövid városi múltra tekint vissza. Fejlődése a színvonalas szakmai munkának és a kiváló feltételrendszernek is köszönhető. A sportágat a Soproni Vízilabda Sport Egyesület képviseli a városban növekvő taglétszámmal. A sportág népszerűsége növekszik – nemzetközi és országos jelentőségű események is megrendezésre kerültek a városba az utóbbi időben.

A városban szintén komoly hagyományokkal rendelkezik még az atlétika, az úszás és a torna, amelyek szerepe azért is kiemelkedően fontos, mert alapsportágak és későbbi sportági specializációt előkészítő szerepük is van. A városban jelentős számban működnek a különféle küzdősportok (pl. aikido, karate, ökölvívás stb.) és táncsportok egyesületei is, melyek szintén jelentős sportolói bázist ölelnek fel. Ezekon kívül több sportegyesület működik asztalitenisz, bowling, íjászat, kerékpár, sportlövészet, teke, tenisz, természetjárás, tollaslabda, vitorlázás, vívás és egyéb más sportágakban is. A városban működő néhány további sportág helyzete:

- **Atlétika:** az atlétika a sokoldalú képességfejlesztő hatása miatt minden sportág alapja, ennek megfelelően fontos, hogy már kisgyermek kortól minél többen találkozzanak vele. A SMAFC Atlétika Szakosztálya edzéseit a város különböző pontjain tartja, a SFAC 1900 SE atlétáinak pedig az Anger-réti Sporttelep ad otthont.
- **Küzdősportok:** a városban elérhető rendkívül sokrétű kínálatot jellemzően kisebb, önálló egyesületek nyújtják, melyek önfenntartó módon, tagdíj bevételekre, ill. piaci bevételekre alapozottan működnek. Népszerűségük főleg a fiatalok körében töretlen. Fejlődésüknek a létesítménykapacitásokon túl az iskolákban alacsony mértékű reprezentációjuk szab korlátot.
- **Úszás:** feltételrendszere jelenleg kiváló az új Lőver Uszoda megépítésével, olyannyira, hogy a régió különböző településeiről is Sopronba járnak az iskolai úszásoktatás keretében úszni a csoportok. Az úszás alapvető jelentőségű sportág, ennek megfelelően a Sopronban 2022 elején elindított Úzó Nemzet Program keretét biztosít már az óvodás kortól egészen általános iskola második osztályáig arra, hogy minden kisgyermek víz biztosan megtanulhasson úszni. A városban egyesületi keretek között a gyermekek versenyzési célú (Széchy Tamás Sportiskola) és rekreációs- és gyógy- jellegű (Aquarázs Rekreációs SE) úszásoktatásban is részt vehetnek.
- **Torna:** bázisa a Halász Miklós Sporttelep, ahol önálló, kizárólagos használatú edzőteremben edzhetnek a sportág képviselői, mely terem az elmúlt évek során került felújításra. A város egyik legismertebb sportolója (Csollány Szilveszter) a tornasport hazai emblematikus figurája volt. A sportág alapozó jellegéből adódóan fontos szerepet tölt be a város sportéletében, képviselő egyesülete a Soproni Torna Club.
- **Tenisz:** a város azon egyéni sportága, amely a napjainkban legismertebb soproni sportolót is adja Babos Tímea személyében. A sportág városszerte több pályán üzhető, melyek kapacitáskihasználtsága folyamatos. A versenysport és utánpótlássport tekintetében az SVSE jelentősége kiemelkedő.
- **Kerékpár:** a városban számos szakága megtalálható (pl. MTB, BMX stb.), a sportág főleg a fiatalabbak körében népszerű, de jellegéből adódóan kortalan. Sopron adottságai elsősorban a terepkerékpározáshoz kiválóak.

A város kiemelkedő sportegyesületei (sportolói létszámuk, nemzeti és nemzetközi jelentőségük, ill. a város sportéletében betöltött szerepük szerint) az alábbiak:

- **SC Sopron:** a város elsőszámú labdarúgó utánpótlás-nevelő egyesülete, mely fiúkkal és lányokkal egyaránt foglalkozik. Bázisa az Ágfalvi Úti Sporttelep, melynek üzemeltetője

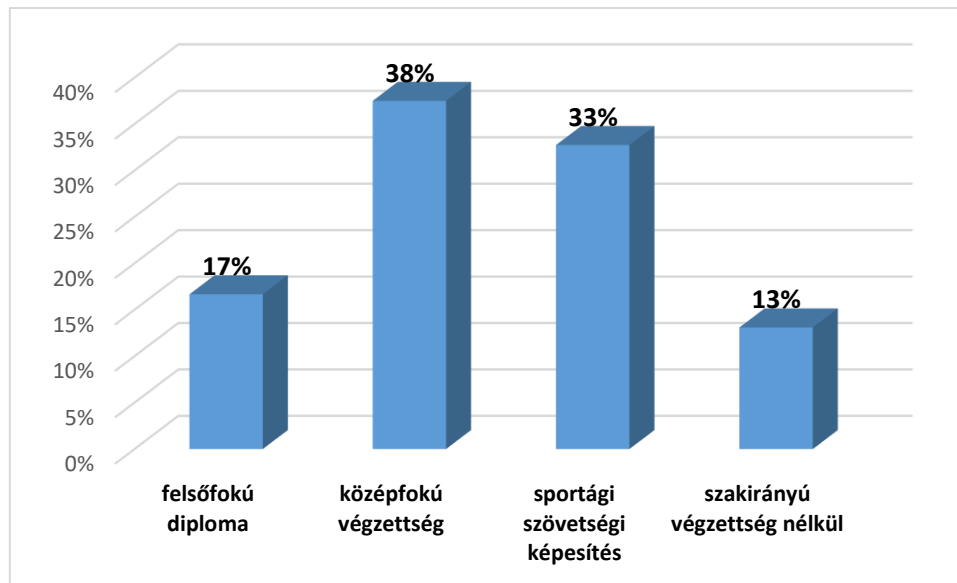
is, de használja a Városi Stadiont és az SVSE Spottelepet is. Szoros együttműködése van több iskolával, ill. az ovifoci programot is működteti.

- **Sopron Basket (Raabersport Kft.):** a város egyetlen, nemzetközileg is széles körben ismert csapata, Euroliga-győztes, sokszoros magyar bajnok és kupagyőztes csapat. Mérkőzéseit a NOVOMATIC Arénában játssza (melynek üzemeltetője is). Rendszeres és meghatározó szereplője a nemzetközi kupáknak, média megjelenése országos szintű. Az Önkormányzat a csapatot működtető kft. kisebbségi tulajdonosa.
- **Sopron KC (F.K.L. Kft.):** a város professzionális férfi kosárlabda csapata, amely hosszú évek óta az első osztályú bajnokság szereplője. Komoly helyi szurkolói érdeklődés övezi mérkőzéseit, melyeket a NOVOMATIC Arénában játssza. Az Önkormányzat a csapatot működtető kft. többségi tulajdonosa.
- **Soproni Darazsak Ifjúsági és Sport Egyesület, Darazsak Sportakadémia Kft.:** a város leány utánpótlás-nevelő kosárlabda szervezete, egyike a nemzeti sportakadémiáknak (Sopronban egyedülként). Sportakadémiai jellege miatt regionális jelentőségű az utánpótlás-nevelés terén, bázisa a NOVOMATIC Aréna, azonban több városi tornateremben is foglalkozásokat tart és szoros együttműködése van több iskolával. Jelenleg is épül akadémiai központjuk. Részt vesz az ovikosárlabda-programban is.
- **Soproni FAC 1900 SE (SFAC):** a város egyik tradicionális sportegyesülete, több szakosztállyal, melyek közül különösen a labdarúgás és az atlétika meghatározó. Bázisa az Anger-réti Sporttelep.
- **Soproni Műegyetemi és Atlétikai Football Club (SMAFC):** a Soproni Egyetem multisport egyesülete, amely az országos törekvéseknek megfelelően egyetemi sportegyesületként igyekszik felölelni a lehető legtöbb sportágat. 23 szakosztályával (melyek egyike a város kevés, parasporttal foglalkozó szakosztálya) meghatározó szereplője a városi sportéletnek. Jelenlegi stratégiája szerint integrálni szeretné a város kisebb sportegyesületeit szakosztályai közé, ezzel biztosítva számukra stabilabb működési hátteret. Központi létesítménye a Krasznai Ferenc Sportszarnok, de szakosztályainak bővülésével a város számos sportlétesítményében jelen van.
- **Soproni Sportiskola Egyesület:** a város meghatározó fiú utánpótlás-nevelő kosárlabda egyesülete, mely a SMAFC és az SKC számára is biztosítja a közvetlen utánpótlást, mindkettő szoros stratégiai partnere. Bázisa a Krasznai Ferenc Sportszarnok (melynek

üzemeltetője is), de a város számos tornatermében foglalkozásokat tart. Részt vesz az ovikosárlabda-programban is.

- **Soproni Tigrisek Sportegyesület:** a város meghatározó fiú utánpótlás-nevelő kosárlabda egyesülete, bázisa a BECSA szabadidőközpont. Számos iskolával tart fenn együttműködést, a városi parakosárlabda felkarolója.
- **Soproni Vasutas Sport Egylet (SVSE):** a GySEV Zrt. tradicionális sportegyesülete, mely egy ideig a város elsőszámú (NB II-es) labdarúgócsapatát is működtette. Bázisa az SVSE Sporttelep, két kiemelkedő szakosztálya a labdarúgás és a tenisz. Utóbbi sportágban a várost nemzetközi szinten képviselő sportolók nőttek ki magukat az SVSE-ből.
- **Caola SC Sopron (Sport Club Football Kft.):** a város első számúnak tekintett felnőtt labdarúgócsapatát működteti, amely az utóbbi időszakban a vármegyei 1. osztály és az NBIII résztvevője volt. Bázisa a Városi Stadion, a 2022-es évtől tulajdonosa a Caola Invest Kft.

Az **utánpótlás- és versenysportban dolgozó szakemberállomány** létszámát tekintve (különösen a látványsportokban) alapvetően az igényeknek megfelelő. A sportszervezeti felmérésben résztvevők szakemberállománya összesen 168 fő volt. A humánerőforrás-állományban a legmagasabb iskolai végzettséget tekintve legnagyobb arányban a középfokú végzettségű szakemberek (63 fő) vannak jelen, majd a sportági szövetségi képzéssel rendelkezők (55 fő), végül a felsőfokú diplomás szakemberek következnek (28 fő). Szakirányú végzettség nélkül 22 fő tevékenykedik (14. ábra).

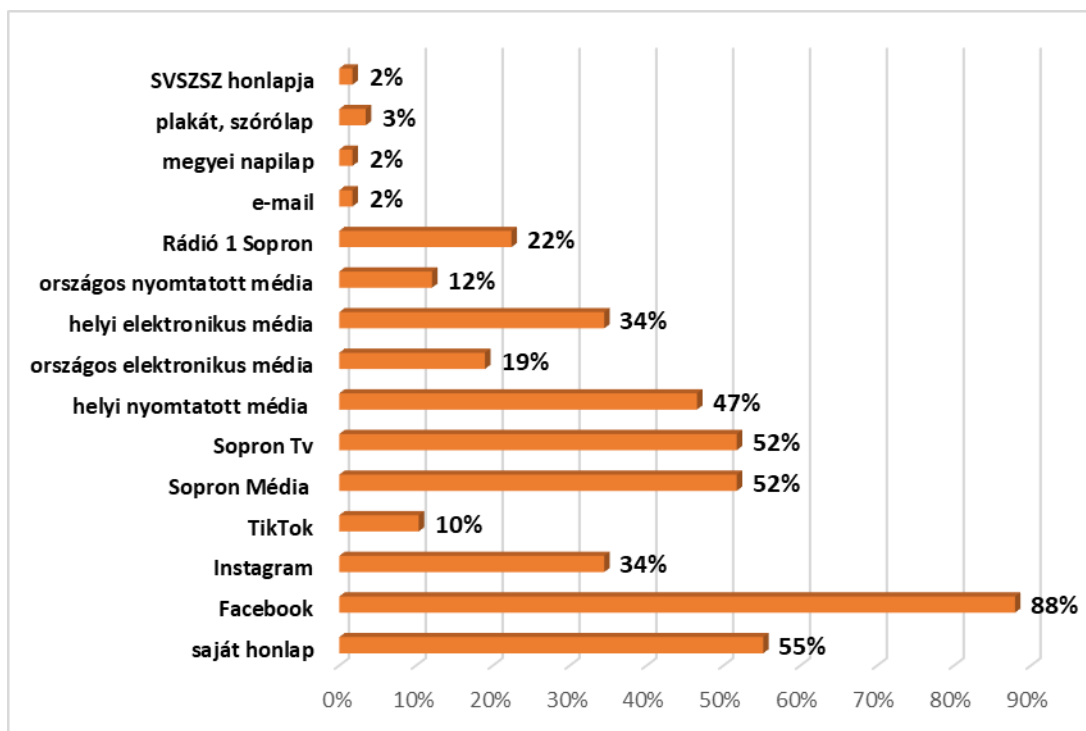
14. ábra Sportszervezetben működő edzők létszáma képesítés szerint

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

Különösen kedvező helyzetben vannak a TAO sportágak ebben a tekintetben, ugyanis komoly edzői létszámmal tudnak dolgozni, számukra komoly fizetéseket tudnak biztosítani. Külföldi szaktudást és szakembereket is ezek a sportágak tudnak elsősorban hozni a városba. Ezekben a sportágakban elmondható, hogy segítségükkel a testnevelők egy része délután egyesületi keretek között is jól megfizetett munkában részesülhet.

A sportszakember-állomány minőségi javulását eredményezheti hosszabb távon a Soproni Egyetem és a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem közös együttműködésében életre hívandó rekreáció és életmód, ill. sportszervező Bachelor szintű **egyetemi képzések**, hosszabb távon pedig a sportmenedzser Master szintű szak.

A sportszervezetek kifelé történő kommunikációja legnagyobb arányban a Facebook közösségi oldalon zajlik (88%). Nagy arányban használják a helyi médiát (Sopron Média, Sopron TV 52-52%), de a helyi nyomtatott médiában történő megjelenést is előszeretettel alkalmazzák (47%). A saját honlappal, mint információs felülettel 55%-ban rendelkeznek. A helyi elektronikus médiát, valamint az Instagramot egyaránt 34%-ban tartják jelentősnek a kommunikációhoz (15. ábra).

15. ábra Sportegyesületek kommunikációs csatornáinak alkalmazása

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A városi sportélet átfogó reprezentációját biztosítja az évente a Sportfelügyeleti Csoport által megszervezett városi „**Sportolj Sopron**” rendezvény és a **Sportgála** egyaránt. A „Sportolj Sopron” rendezvényen minden sportegyesület és sportág számára lehetőség nyílik a megjelenésre, bemutatkozásra a NOVOMATIC Arénában és a Városi Stadionban megrendezett esemény keretében. Az esemény jellemzően hétvégén zajlik, ahova családokkal várják a gyermekeket. A Sportgála egy városszerte elismert show, amely az elmúlt évben kiemelkedően teljesítő sportolók elismerését hivatott szolgálni. A látványos betétműsorokkal kiegészített esemény komoly motivációs hatással bír, a város sportéletének résztvevői széleskörű egyetértéssel támogatják megrendezését.

A nem reprezentatív lakossági kérdőív alapján Sopron reprezentáns sportolói közül kiemelkedik Babos Tímea, illetve Csollány Szilveszter (annak ellenére, hogy utóbbi nemrégiben elhunyt). Az említések alapján a többi élmezőnybe került sportoló közül három női kosárlabdázó, egy pedig karatéka. Mindenképpen érdekes a női sportolók dominanciája a rangsor kapcsán (7. táblázat).

7. táblázat A nem reprezentatív lakossági kérdőívben a legjelentősebbként említett sportolók gyakoriságai

Legjelentősebb sportolók	Említés aránya
Babos Tímea	40%
Csollány Szilveszter	22%
Fegyverneki Zsófia	12%
Honti Kata	11%
Határ Bernadett	7%
Dr. Szepesi Csenge	5%

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A jövő kihívásaként fognak jelentkezni a városi sportirányítás számára az országos sportadminisztráció irányából a helyi sportérettel, sportszervezetekkel kapcsolatban támasztott követelményrendszer, ugyanis a Honvédelmi Minisztérium Sportszakállamtikárságán már bevezetés előtt áll a **Nemzeti Sportinformációs Rendszer** élesített verziója. Ebben kereshető módon megtalálható lesz majd az összes sportszervezet, sportlétesítmény, sportolók és sportszakemberek, versenyek és sporttámogatások, amelyek jelentősen meg fogják könnyíteni az önkormányzati értékelési és tervezési folyamatokat is.

9. Szabadidősport

A lakossági szabadidősport az önkormányzati szerepvállalás egyik kiemelten fontos területe a sportban. A szabadidősport széles körű elterjedtsége számos externális hatással jár mind az egyén, mind a munkáltatók, mind a társadalom egésze számára. Többek között bővíti (1) a személyes és társadalmi kapcsolati hálót, (2) javítja ill. megőrzi a sportoló egyének egészségi állapotát, ezáltal hozzájárul a kevesebb munkahelyi hiányzáshoz, a magasabb produktívításhoz, az egyéni és társadalmi ellátórendszer egészségügyi kiadásainak csökkentéséhez, (3) az egyén képességének, készségének, tanulási hajlandóságának javulásához, (4) a bűnözés csökkenéséhez, (5) a társadalmi integráció fokozódásához (Ács, Stocker, et al., 2020; Downward et al., 2009). A szabadidős sportolással töltött idő mértékét több más egyéb tényező mellett a rendelkezésre álló szabadidő és a szabadon elkölthető jövedelem mértéke határozza meg.(Paár et al., 2020). Tekintettel arra, hogy a szabadidős sport számos pozitív haszna nem azonnal és nem kizárólag csak az egyénnél jelentkezik, ezért rendszerint a társadalom tagjai a kívánatosnál kisebb mértékben sportolnak. Ezt felismerve a köz- és civil szektor szerepe a sportolási hajlandóság ösztönzésében, a szabadidősport kínálati oldalának bővítésében jelentős, hiszen a társadalmi szintű hasznok meghaladják az egyéni szintű hasznok összességét (Paár & Ács, 2015). Mindezek alapján a szabadidősport feltételrendszerének javítása fontos önkormányzati sportfeladat a jövőben is.

9.1. A soproni lakosság egészségi állapota és sportolási szokásai

A reprezentatív lakossági minta válaszadói heti átlag 2,48 alkalommal a nem reprezentatív minta válaszadói heti átlag 2,84 alkalommal végeznek intenzív testmozgást legalább 30 percen keresztül. A reprezentatív minta válaszadói heti átlagosan 169,74 percet töltenek sporttal, a nem reprezentatív minta válaszadói pedig alkalmanként 61,9 percet. A sportkiadások mértéke a reprezentatív minta lakosai esetében havi 6.203,4 Ft, míg a nem reprezentatív minta esetében 16.477,4 Ft. A sporttevékenységek gyakorisági- és időtartam mutatói, valamint a jövedelmi helyzet és sportkiadások mutatói pozitívan korrelálnak egymással.

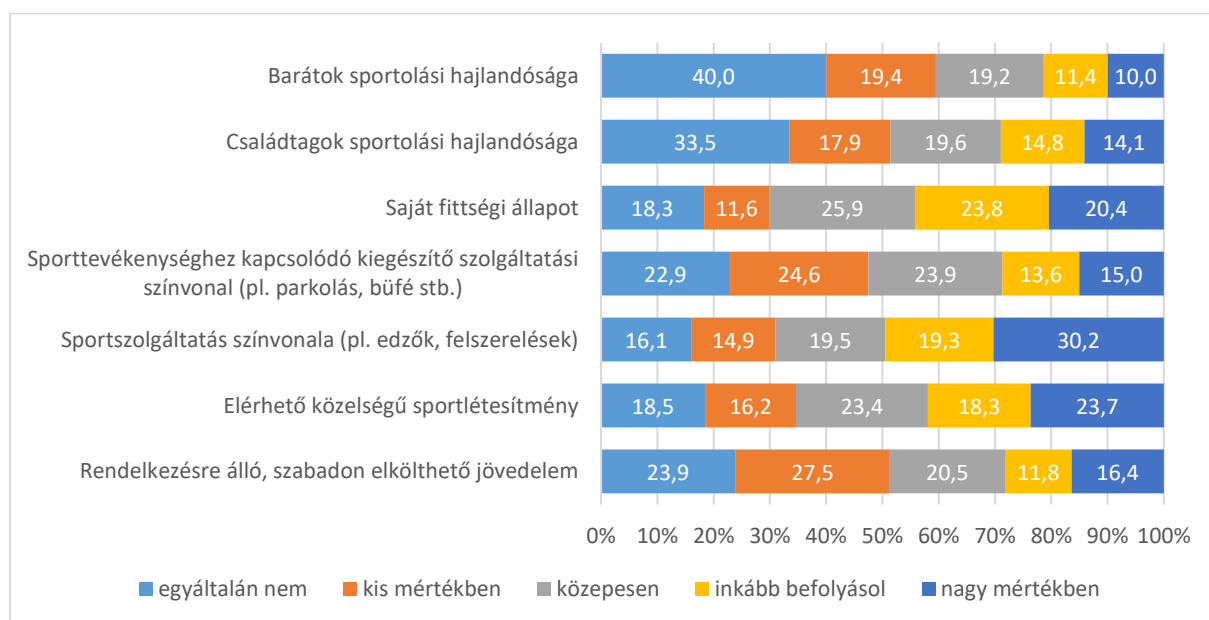
A heti sportolási gyakoriság vonatkozásában sokkal jobb eredmények mutatkoznak a reprezentatív soproni mintában, mint a hazai, országos átlagban. (Ács, Betlehem, et al., 2020).

8. táblázat Országos és soproni lakossági sportolási gyakoriság

Sportolási gyakoriság	Országos	Sopron
Soha (heti 0)	64,16%	29,4%
Heti 1-2	16,92%	30,4%
Heti 3-4	14,75%	17,6%
Heti minimum 5	4,17%	22,6%

Forrás: (Ács, Betlehem, et al., 2020) és soproni sportkoncepció lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A sportolást befolyásoló tényezők közül a nem reprezentatív minta válaszadói körében a sportszolgáltatások színvonala bizonyult a leginkább meghatározó tényezőnek (pl. edzők, felszerelések), de szintén fontos a saját fittségi állapot és a sportlétesítmények elérhető közelsége. A legkevésbé meghatározónak a baráti kör és a családtagok sportolási hajlandósága, a rendelkezésre álló szabadon elkölthető jövedelem, ill. a sporttevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások színvonala bizonyult (16. ábra).

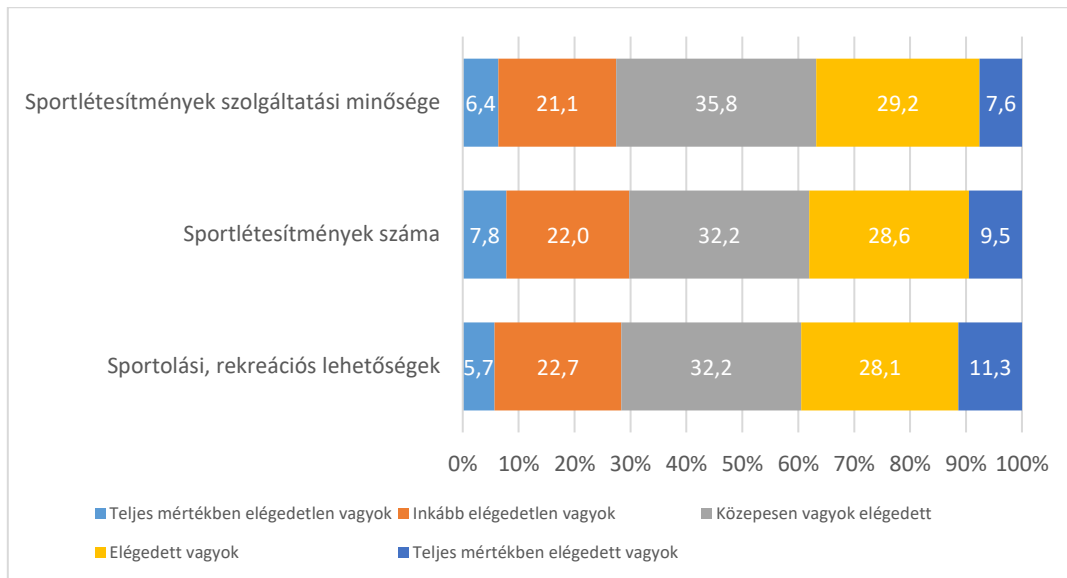

16. ábra A sporttevékenységet befolyásoló tényezők fontossága a nem reprezentatív mintában

Forrás: Soproni sportkoncepció lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

9.2. Sportolási helyszínek

A nem reprezentatív lakossági kérdőív alapján a lakosság 36,8-39,4%-a elégedett a sportolási lehetőségekkel és sportlétesítményekkel, 32,2-35,8%-uk közepesen elégedett ezekkel, míg 28,4-29,8%-uk nem elégedett velük (17. ábra).

17. ábra Lakossági elégedettség a sportolási lehetőségekkel és helyszínekkel (nem reprezentatív felmérés)

Forrás: Soproni sportkoncepció lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A sportolási helyszínekkel kapcsolatos pontosabb ismeretek, használati szokások és preferenciák felméréséhez a városi sportlétesítmények (tulajdoni és üzemeltetői jogviszonytól függetlenül) öt kategóriába kerültek besorolásra a reprezentatív felmérés során, melyek az alábbiak:

- kondi- és fitnesztermek;
- Lőver Uszoda;
- Lőverek szabadidős sportolási helyszínei;
- szabadtéri sportlétesítmények, sportpályák;
- szabadidősportos zárt sportcsarnokok, sportpályák, tornatermek.

A sport infrastrukturális helyszínek ismertsége általánosan magas. Kiemelkedő a Lőver Uszoda és a lövereki szabadidős helyszínek ismertsége, valamint a szabadtéri sportlétesítmények, de a válaszadók 77%-a ismert kondi- és fitnesztermet ill. zárt sportcsarnokot is környezetében.

Az igénybevétel tekintetében már jóval nagyobb eltérések találhatók. A válaszadók 85,9%-a vette már korábban igénybe a Lőver Uszoda szolgáltatásait, a második ebben a tekintetben ismét a lövereki szabadidős sporthelyszínek lettek (60,4%). A többi helyszín jócskán lemaradt az előző kettőtől. Érthető módon a kondi- és fitnesztermet már sokkal inkább rétegsportok helyszíne, valamint feltehetően a nyitott és zárt sportlétesítmények használata is egy komolyabb fokú sport kulturális műveltséget követel meg az egyéntől. Ezzel együtt fontos megállapítás, hogy a szabadtéri, ingyenesen használható, kimondottan sportcélú városi infrastruktúrát a lakosság közel fele használta már, ami felhívja a figyelmet ezek fontosságára.

Az egyes sporthelyszínekkel való elégedettség összevetése 1-10 fokozatú skálán történt. Ebben a tekintetben is az új Lőver Uszoda teljesített a legjobban, de jó értékelést kaptak a kondi- és fitnesztermet (feltehetően azért, mert ezek piaci alapon működő, színvonalas környezetet biztosító helyszínek) és a lövereki szabadidős sportolási lehetőségek is. A szabadtéri és zárt sportlétesítmények értékelése is összességében pozitív, de alacsonyabb pontszámuk felhívja arra a figyelmet, hogy ezek minőségi javítása fontos lehet a jövőben (9. táblázat).

9. táblázat A soproni sportlétesítmények ismertsége, igénybevétele és velük való elégedettség mértéke

Sportolási helyszín	Ismertség (Igen / Nem, nem tudja %)	Igénybevétel korábban azok körében, akik ismerik (Igen / Nem, nem tudja %)	Elégedettség mértéke (1-10-es skálán, átlag)
Kondi- és fitnesztermet	77,6% / 22,4%	37,0% / 63,0%	8,6
Lőver Uszoda	97,6% / 2,4%	85,9% / 14,1%	9,0
Lőverek szabadidős sportolási helyszínei	86,2% / 13,8%	60,4% / 39,6%	8,7
Szabadtéri sportlétesítmények, sportpályák	85,3% / 14,7%	47,8% / 52,2%	8,0
Szabadidősportos zárt sportcsarnokok, sportpályák, tornatermek	77,5% / 22,5%	34,4% / 63,6%	7,7

Forrás: Soproni sportkonceptió lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A különböző sportolási helyszínek igénybevételi gyakoriságára vonatkozóan megállapítható, hogy egyik helyszínen sem sportolnak a válaszadók jelentős arányban heti legalább 3 alkalommal. Heti két használati alkalmat a lövereki szabadidős sportolási helyszínek esetében a válaszadók 12,0%-a, a Lőver Uszoda esetében 9,6%-a, míg a szabadtéri sportlétesítmények esetében 8,5%-a válaszolt. Heti legalább egy sportolási alkalmat a legnagyobb arányban a lövereki szabadidős helyszínek esetében jelölték a legtöbben (21,2%), de magas ez a használati gyakorisági arány a Lőverek Uszoda és a szabadtéri sportpályák esetében is. Összességében elmondható, hogy a válaszadók nagyságrendileg harmada legalább heti egy alkalommal tervezi használni a Lőver Uszodát, a lövereki szabadidős sportolási helyszíneket és az egyéb szabadtéri létesítményeket is (10. táblázat).

10. táblázat Az egyes sportolási helyszínek tervezett heti igénybevételi gyakoriságai

Sportolási helyszín	Heti tervezett igénybevételi gyakoriság (nap)								Nem válaszol, nem tudja
	0	1	2	3	4	5	6	7	
Kondi- és fitnesztermek	69,8%	8,6%	6,6%	3,8%	1,0%	0,5%	0,0%	0,3%	9,4%
Lőver Uszoda	46,2%	17,6%	9,6%	2,8%	1,0%	0,3%	0,0%	0,1%	22,4%
Lőverek szabadidős sportolási helyszínei	48,6%	21,2%	12,0%	4,6%	2,3%	1,3%	0,6%	0,8%	8,6%
Szabadtéri sportlétesítmények, sportpályák	61,7%	15,7%	8,5%	2,1%	1,4%	0,9%	0,0%	0,4%	9,4%
Szabadidősportos zárt sportcsarnokok, sportpályák, tornatermek	74,5%	8,9%	4,6%	0,9%	0,4%	0,6%	0,1%	0,0%	9,9%

Forrás: Soproni sportkoncepció lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

Az egy igénybevételi alkalom időtartamát tekintve leghosszabb időt az uszodában töltik el átlagosan a válaszadók, közel majdnem másfél órát. Nagyságrendileg 80 perces időtartamot sportolnak a lövereki egyéb sporthelyszíneken és a szabadidős városi zárt

sportlétesítményekben, míg kb. 70 percet a kondi- és fitnesztermekben, ill. a szabadtéri sportlétesítményekben.

A fogyasztói preferenciák egyfajta kifejezésének módja az úgynevezett fizetési hajlandóság módszer használata, amellyel meghatározható, hogy mely terméket / szolgáltatást milyen hasznosnak tartják maguk számára a fogyasztók, meghatározva annak pénzben kifejezett értékét – vagyis azt, hogy maximálisan mennyit volnának hajlandók fizetni az adott termékért / szolgáltatásért. Felmérésre került a válaszadók sportlétesítményekkel kapcsolatos használati fizetési hajlandósága két aspektusból: (1) ha saját maga használná, akkor 1-1 használati alkalom mennyi pénzt érne meg számára, (2) ha adakoznia kéne havi rendszerességgel a létesítmény fenntartásáért, működtetéséért – még akkor is, ha azt egyébként egyáltalán nem használná – akkor milyen összegben volna hajlandó erre.

Mind az egyes használati alkalmakért fizetni, mind adakozni a Lőver Uszoda esetében mutatják a legnagyobb hajlandóságot a válaszadók, arányaiban ennél a létesítménynél voltak a legtöbben, akik ez irányú szándékukat kifejezték. Ebből az látható, hogy ez a létesítmény képvisel legtöbbjük számára értéket. Fizetni a többi sportlétesítményért nagyságrendileg ugyanúgy 40-44%-os részarányban hajlandók, míg adakozni a legkevésbé a jellemzően magántulajdonban működő kondi- és fitnesztermekért, illetve a zárt sportlétesítményekért hajlandók.

A legmagasabb alkalmi használati díjat a kondi- és fitnesztermekért hajlandók fizetni, ettől nem sokkal marad el a Lőver Uszoda. A többi sportlétesítmény esetében a fizetési hajlandóság mértéke 1.265-1.440 Ft között mozog. Az arányok némileg kiegyenlítettebbek az adakozási hajlandóság mértékében, nincsen olyan nagy különbség az egyes helyszínek között, mint a fizetési hajlandóságban. A legértékesebbnek ebből az aspektusból a Lőver Uszoda bizonyult, melyet a szabadtéri sportlétesítmények követtek, de a legkisebb értékű lővereki szabadidős sporthelyszínek is csak kevéssel maradtak el (11. táblázat).

11. táblázat Az egyes sportinfrastruktúrák átlagos igénybevételi időtartama és a fizetési és adakozási hajlandóságok alakulása és arányai

Sportolási helyszín	Egy igénybevételi alkalom hossza (perc, átlag)	Fizetési hajlandóság egy használati alkalomért (Ft, átlag)	Fizetni hajlandó lakosság aránya	Adakozási hajlandóság havonta (Ft, átlag)	Adakozni hajlandó lakosság aránya
Kondi- és fitnessztermek	69,5	1725,8	43,8%	1229,8	13,2%
Lőver Uszoda	85,9	1685,3	71,1%	1353,4	34,0%
Lőverek szabadidős sportolási helyszínei	78,0	1295,6	44,1%	1180,9	29,1%
Szabadtéri sportlétesítmények, sportpályák	71,0	1265,8	42,1%	1285,2	23,5%
Szabadidősportos zárt sportcsarnokok, sportpályák, tornatermek	81,5	1440,8	40,0%	1220,1	16,0%

Forrás: Soproni sportkoncepció lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A kérdőívek sportolási helyszínekre vonatkozó adatai alapján az a megállapítás tehető, hogy a sportlétesítmények között kiemelt jelentőséget tulajdonít a lakosság a Lőver Uszodának, mind használatban, mind értékben. Emellett fokozott jelentőségűek a lövereki egyéb szabadidősportos helyszínek és az egyéb szabadtéri sportpályák. A zárt sportcsarnokok színvonalának megítélése és használati gyakorisága is a legalacsonyabb a helyszínek között (ami még így sem mondható rossznak), ugyanakkor az ott eltöltött átlagos idő ill. a használati érték már közel sem alacsonyabb jelentősen a többihez képest.

9.3. A szabadidősport szervezése

A szabadidősport legfontosabb helyi szervezete a Sopron Városi Szabadidősport Szövetség, melynek működésében a városi szerepvállalás magas szintű. A szabadidősportos pályázati lehetőségeket igyekeznek maximálisan kihasználni. 2021-ben 273 eseményt szerveztek, amely 8 sportágban (többek között a legjelentősebbek közé futóversenyek, túrázási és joga események, kispályás labdarúgó bajnokság tartoznak) valósult meg, ezen keresztül 15.000-18.000 főnyi aktivitást értek el. Egyes szakértői vélemények még további városi multisport-

tömegrendezvények szükségességét vetették fel. A Sopron Városi Szabadidősport Szövetség célközönsége kimondottan a felnőttek, mivel a gyerekek számára a Magyar Diáksport Szövetség, az iskolai sportprogramok és a „Sportolj Sopron” megfelelő számú eseményt biztosítanak. A Szövetség jó kapcsolatot ápol a szabadidősport világszövetségével is. Helyi szinten fontosak azok a civil szervezeti kapcsolatok – különösen a nyugdíjasklubokkal –, amelyek segítségével számos rendezvény kerül megszervezésre az idősebb korosztály számára. Sajnálatos módon a szabadidősportban résztvevők létszáma a COVID-19 pandémia miatt visszaesett.

A szakértői interjúk során általános elégedettség fogalmazódott meg a legfontosabb szabadidős sportágak elérhetősége tekintetében, melyek jelenléte erős: úszás, vízilabda, túrasport, futás, jóga, labdarúgás, küzdősportok. Pozitívan értékelték a város törekvéseit a szabadidősport fejlesztésével kapcsolatban.

A városi célkitűzések tekintetében a szabadidő sportolók számának növelése évek óta egy kiemelt cél, hiszen ez az egészséges társadalom egyik alappillére. Problémaként jelentkezik az öregedő társadalom, és a fiatalok egyre nehezebb bevonása a sportba. A szabadidősport szakember ellátottsága a minimális követelményeknek megfelel. A versenysport lefoglalja a legtöbb szakembert, a szabadidősportban kevesebben vesznek részt a megfelelő szakmai háttérrel. A városi támogatás a szabadidősportban megfelelő. A Sopron Városi Szabadidősport Szövetségben kiemelten jónak tartják a kommunikációs kapcsolatokat, melyeket esetleg azonban a lakossági tájékoztatásra még hatékonyabban fel lehetne használni.

10. A fogyatékkal élők sportja

A fogyatékkal élő személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapelveként rögzíti, hogy:

“Az államnak, a társadalom szervezeteinek és tagjainak oly módon kell tevékenységüket végezni, hogy az ne okozhasson olyan károsodást, amely fogyatékoság kialakulásához vezet, illetve olyan körülményeket kell létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek lesznek teljesebb életre és a fogyatékoságukból fakadó terheik csökkenthetőek.”

A jogszabály a fogyatékkal élő személyek sportolási lehetőségeinek biztosítását az alábbiak szerint rögzíti:

“18. § (1) A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.

(2) A fogyatékos személy számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez – a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

(3) A fogyatékos személyek szabadidő- és tömegsportját a Magyar Olimpiai Bizottság támogatja, a fogyatékos személyek verseny- és élsportjának támogatása a központi költségvetésből történik.”

A fogyatékkal élők sportját országos szinten a Magyar Paralimpiai Bizottság (MPB) fogja össze. Az MPB tagszervezetei között találjuk többek között a Fogyatékosok Országos Diák-, Verseny- és Szabadidősport Szövetséget (FODISZ), a Magyar Hallássérültek Sportszövetséget, a Magyar Szervátültetettek Országos Sport, Kulturális és Érdekvédelmi Szövetséget, a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetséget, illetve további szakszövetségeket, amelyekben a fogyatékkal élők is sportolnak.

Magyarországon a fogyatékkal élő diákok sportjával foglalkozó legnagyobb szervezet a FODISZ. Soproni, helyi szervezete nincs, a soproni fogyatékkal élők a FODISZ Győr-Moson-Sopron megyei Tagszervezete, az Emberség DSE szervezeti keretein belül vesznek részt a FODISZ által szervezett sporteseményeken. A FODISZ megyei szervezete létszám adatokkal nem rendelkezik a sportolókról és azok szervezeteiről, valamint a sportágakról sem. A vármegyei szervezet tájékoztatása alapján a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Soproni Kirendeltségének intézményeiben élő fiatalok érintettek főként a területen.

Sopronban főként a Sopron Városi Szabadidősport Szövetség, a KÓPÉ Sport és Szabadidő Egyesület, a Soproni Tigrisek SE (kosárlabda) és a SMAFC Parasport Szakosztálya (kosárlabda, kézilabda, tenisz, íjászat, paratequis) biztosít lehetőséget a fogyatékkal élők sportolására.

A fogyatékossgal rendelkező tanulók a FODISZ versenyein tudnak elindulni, továbbá a fogyatékos sportolók számára a Sopron Városi Szabadidősport Szövetség a KÓPÉ Sport és Szabadidő Egyesülettel együtt rendez sporteseményeket, évente négy (két tornatermi, és két szabadtéri) alkalommal. Sportágak tekintetében megjelennek a labdajátékok, futás, asztalitenisz stb. egyaránt.

Városi szinten elsősorban kosárlabda sportágban vannak érzékenyítő programok és törekvések arra, hogy az ép és sérült sportolók közelebb kerülhessenek egymáshoz. Ugyanakkor a városi diáksportéletbe nehéz a fogyatékossgal élők bekapcsolódása, mert nem nagyon érik őket sikerélmények. Utánpótláskorú, kimondottan versenyző fogyatékkal élő gyermekek nagyon kis számban vannak jelen.

Az önkormányzat anyagilag támogatja a szervezeteket, biztosít infrastruktúrát számukra a rendezvényekhez, ugyanakkor a rendszeres edzések lehetőségei erősen behatároltak. Ugyanakkor a speciális eszközök (pl. kerekesszék) elavulása a létesítmények akadálymentesítése miatt további források bevonása szükséges a területre. Fontos feladat a humán erőforrás fejlesztése (testnevelők, gyógytestnevelők, edzők) is a területen. Nemzetközi kapcsolatokkal egyes sportegyesületek rendelkeznek, ezek az adott vezetőkön múlnak elsősorban.

11. Sportegészségügy

Sopronban a sportegészségügyi feladatokat a Kapuvárról érkező sportorvos biztosítja. Sopron MJV Önkormányzatával kapcsolata mindössze annyi, hogy a rendelőt bérlő. A sportegészségügyi ellátások az Országos Sportegészségügy Intézet (OSEI) központi keretein belül kerülnek összefogásra, Budapestről irányítottan. 1952-ben alakult meg a „Sportkórház”, mai elnevezéssel az OSEI, mint a magyar sportegészségügyi ellátás központi szereplője és irányítója. A városi sportirányításnak ebben a tekintetben feladat- és hatásköre nincsen. Az OSEI feladata a szabadidős-, az amatőr- és a hivatásos sportolók szakszerű orvosi szűrése, ellátása és a versenyekre történő egészségügyi felkészítése, a sportorvosi szakmai képzés és továbbképzés, valamint az ehhez kapcsolódó további társszakmák (masszőr, dietetikus, gyógytornász) képzései és továbbképzései is.

- az igényjogosultak, sportolók járó- és fekvőbeteg szakellátása;
- a Válogatott Kereteket Ellátó Szolgálat működtetése és fejlesztése;
- Call Center működtetése, valamint a jogosultak soron kívüli, emelt szintű egészségügyi ellátásával összefüggő betegútjának szervezése;
- az olimpiai és nem olimpiai sportágak válogatott, utánpótlás válogatott kerettagjainak felkészülésével összefüggő emelt szintű szűrővizsgálatok szervezése (betegút-szervezés keretében), testösszetétel meghatározással és dietétikai tanácsadással, valamint a kiszűrt esetek gondozásának nyomon követése, sportorvosi szempontból monitoringja.

Az OSEI tevékenységét a sportorvoslás szabályairól és a sportegészségügyi hálózatról szóló 215/2004. (VII. 13.) Korm. rendelet alapján végzi, országosan 113 telephelyen 140 sportszakorvos közreműködésével.

A sportolók 18 év alatt félévente, 18 év felett évente, 65 év felett ismét félévente vesznek részt ezeken a vizsgálatokon, melyek eredményét sportorvosi bélyegzővel igazolja a sportorvos, valamint a sportegészségügyi és érvényességi adatokat rögzíti az OSEI online nyilvántartó rendszerében.

További szervezeti kapcsolat a soproni és Sopron környéki sportegyesületekkel van, közvetve a kórházzal, ha tovább küldik vizsgálatokra a sportolókat, valamint a konzíliumok alkalmával. A környező városokban Győrben, Mosonmagyaróváron, Csornán, Kapuváron van még sportorvos. Győrben van egy nagyobb központ a sportegészségügyi szolgáltatók területén. A soproni sportorvos Kapuvár és Sopron sportolóinak szűrését végzi. A szűrővizsgálat laborból, EKG-ből, vérnyomásmérés, pulzusmérés, fizikális vizsgálatból áll. Ezen vizsgálatok alapján

kapja meg a sportoló a sportorvosi igazolást. Ezeket az eredményeket és a sportorvosi igazolást egy online, központi adatbázisban tárolják.

Sopronban a sportegészségügyben megjelenő sportolói réteg széles életkori csoportot ölel fel. A legfiatalabb 5 éves (labdajátékban), a legidősebb 72 éves (teke sportágban). Évente kb. 3.000 szűrővizsgálatot végeznek, ami főként Sopron és Sopron környéki sportegyesületek tagjait öleli fel, de nem kizáró ok a más településen való sportolás sem. Jellemzően sportegyesületekből érkeznek, de egyéni sportolók is megjelennek a rendelésen. A sportolók nagy része amatőr, mert a professzionális sportban saját szűrővizsgálatokat, teljesítmény felmérést végeznek, saját sportorvost foglalkoztatnak.

Heti 2 alkalommal van sportorvosi rendelés Sopronban, 2,5-3 órás rendeléseken 35-40 sportoló szűrését látják el. A sportorvos egy asszisztenssel végzi el a szűréseket. A sportorvosi rendeléshez szükséges eszközállomány megfelelő.

A sportorvosi szűrésekre való bejutás tapasztalatok szerint 2-3 hét (ugyanakkor a vármegye más városaiban – Győr, Mosonmagyaróvár, Csorna – hosszabb a várakozási idő, akár 2-3 hónap is jellemző lehet).

A sportorvos folyamatos kapcsolatot ápol az egyesületekkel, az edzők sportegészségügyi ismeretei megfelelőek, de hasznos lehet a jövőben olyan közös fórum, ahol sportegészségügyi, szakmai kérdések kerülhetnek megvitatásra.

A sportegészségügy Sopronban magánpraxisban, sportlaborok működtetésében is megjelenik, ahol diagnosztikai, mozgáselemző, edzéstervező, dietetikus, rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtanak. Jelenleg készül a Soproni Darazsak Sportakadémia, amelyben sportdiagnosztikai és rehabilitációs központ is helyet kap, valamint a NOVOMATIC Arénában jelenleg is van egy ilyen központ.

A lakosság szabadidősportjának területén az egyébként szükséges és kívánatos egészségügyi, fittségi felmérések teljes hiánya tapasztalható, ennek nem alakult ki kultúrája.

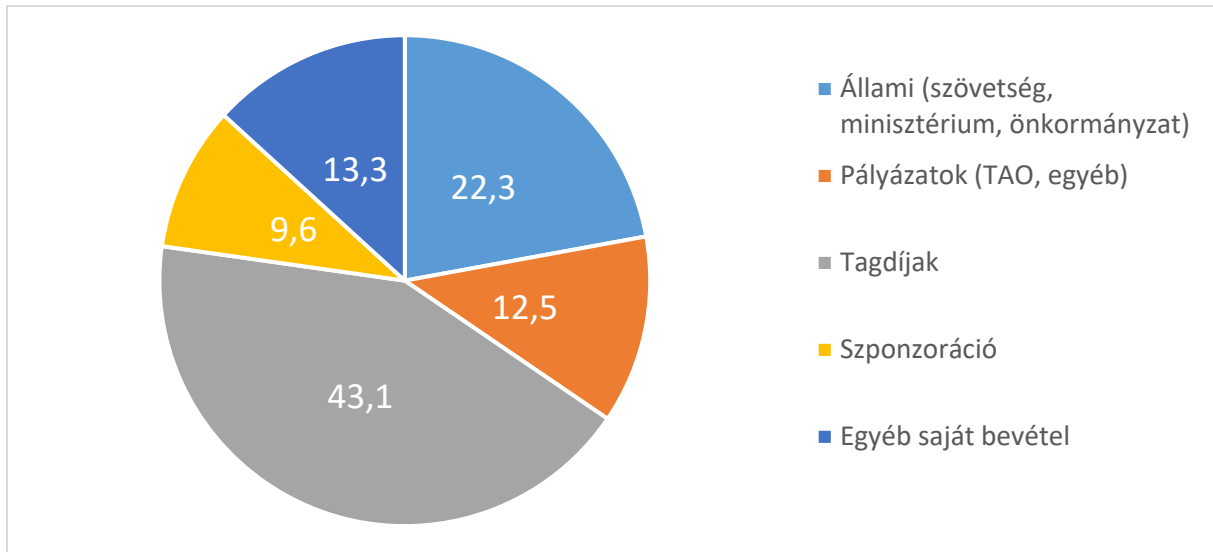
12. Nemzetközi sportkapcsolatok

Általánosságban kijelenthető, hogy a város sportegyesületei, szakosztályai rendelkeznek nemzetközi kapcsolatokkal, ezen kapcsolatok többnyire egy-egy eseményhez, esetleg személyhez kötődnek. Mindazonáltal bebizonyosodott, hogy a város külhoni kapcsolatépítésének egyik fő területe éppen a sport, ami nem véletlen: a sport az a nemzetközi „nyelv”, amit mindenhol a világon beszélnek és szeretnek. A különböző testvérvárosi és egyéb nemzetközi sportrendezvények mindig pozitív fogadtatásra találtak és találnak a városban, maguk az események rendszerint jó hangulatban telnek, a sportértéken túl is élményt nyújtva a résztvevőknek és nézőknek.

Nemzetközi sportrendezvényeken keresztül jellemzően a Nemzetközi Kosárlabda Szövetséggel (FIBA – Euroliga Final Fourok, U20-as Európa Bajnokság 2022 – NOVOMATIC Aréna), a Japán Shotokan Karate Szövetséggel (JSKA – Európa Bajnokság 2017 – NOVOMATIC Aréna) és a Nemzetközi Úszószövetséggel (FINA – vízilabda Világbajnokság csoportmeccsek 2022 - Lőver Uszoda) volt kapcsolata a városnak, illetve sportszervezeteinek, sportvezetőinek. Szintén nemzetközi jelentőségű eseménynek számít a már több alkalommal is megrendezett West Hungarian Fight – Nemzetközi Küzdősport Gála. A város tagja és állandó résztvevője a Nemzetközi Gyermek Játékoknak is.

13. A soproni sportfinanszírozás helyzete

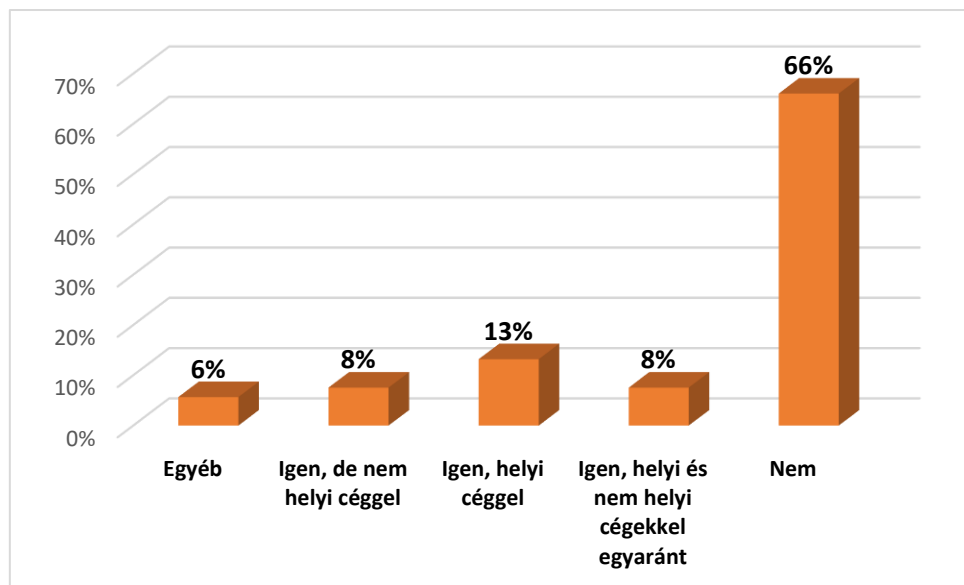
A sportszervezetek költségvetésében változatos képet mutatnak a bevételi források. Természetesen minden sportszervezet esetében lehetnek sajátosságok, de finanszírozási jellegét tekintve a legjelentősebb választóvonal a szervezetek között a TAO kedvezmények igénybevételének lehetősége. Nagyságrendileg egy átlagos sportszervezet esetében 22,3% az állami vagy önkormányzati támogatások aránya, 12,5% a pályázati források aránya, 43,1% a tagdíjak aránya, 9,6% a szponzoráció aránya és 13,3% az egyéb saját bevétel (18. ábra).

18. ábra Soproni sportszervezetek finanszírozásának összetétele (százalék)

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

Szponzoráció tekintetében a sportszervezetek 66%-a egyáltalán nem rendelkezik szponzorokkal. 8%-uk rendelkezik helyi és nem helyi szponzorral egyaránt, 13%-uk csak helyi szponzorokkal, míg 8%-uk csak nem helyi szponzorokkal. (19. ábra)

19. ábra Sportszervezetek szponzorációs jellemzői

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

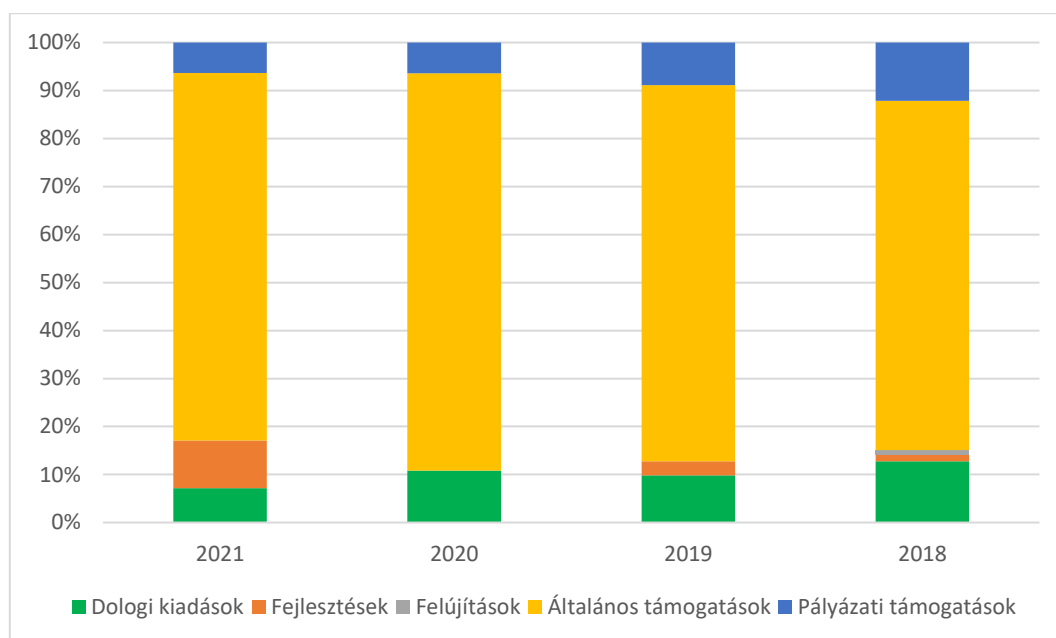
Az önkormányzat zárszámadási rendeletei alapján (SMJV 4/2019. (IV. 25.) Rendelete; SMJV 11/2020. (V. 8.) Rendelete; SMJV 15/2021. (V. 19.) Rendelete; SMJV 6/2022. (V. 26.) Rendelete;) a város sporttal kapcsolatos, nevesített sportkiadásai négy kategóriára oszthatóak:

- dologi kiadások: ide tartoznak az Önkormányzat tulajdonában lévő, külön nevesített soron szereplő sportlétesítmények üzemeltetésével kapcsolatos kiadások;
- fejlesztések: ide tartoznak a város tulajdonában lévő sportlétesítmények fejlesztési kiadásai;
- felújítások: ide tartoznak a város tulajdonában lévő sportlétesítmények felújításának kiadásai;
- általános támogatások: ide tartoznak a külön költségvetési soron, kiemelt, pályáztatás nélküli támogatásban részesülő sportszervezetekhez kapcsolódó kiadások;
- pályázati támogatások: ide tartoznak a külön költségvetési soron nem szereplő, pályáztatás útján támogatásban részesülő sportszervezetekhez kapcsolódó kiadások.

A zárszámadások alapján megállapítható, hogy a városi sportkiadások mértéke a 2018-2021-es időszakban növekvő tendenciát mutatott. (A helyzetelemzés pillanatában a 2022-es év még nem lezárt év, így ez nem került bele az áttekintésbe.) A 2018-as 477 mFt-os szinthez képest 2021-re közel megkétszereződött (915 mFt). Fontos azonban itt hangsúlyozni, hogy a jelentős növekedés nagyrészt annak köszönhető, hogy a sportkiadási tételek közé 2019-től kezdve

beszámításra került az uszoda működési költségeinek támogatása, amely korábban is terhelte a városi költségvetést, azonban nem a sportkiadási tételek között.

A kiadási kategóriák közül az általános támogatások azok, amelyek az összes kiadás döntő többségét kiteszik, aránya 72,8-82,7% között alakult. A dologi sportkiadások és a pályázati támogatások arányának nagyságrendje megegyezik (6,3-12,7% közötti tartományban). Jelentősebb mértékű fejlesztés a 2021-es évben történt, a többi évben – hasonlóan a felújításokhoz – arányuk elhanyagolható (20. ábra). A zárszámadásokban megjelenő kiadások alapvetően az élősportra fordított éves kiadásokat foglalják magukban, leszámítva az uszoda- és stadionfenntartás kiadásait.

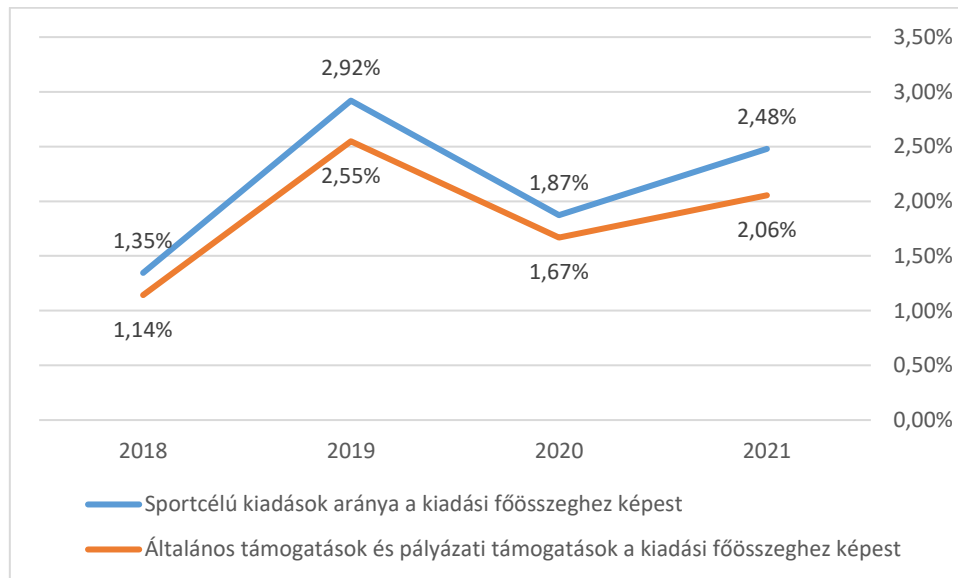

20. ábra Sportkiadási kategóriák arányai 2018-2021 között

Forrás: SMJV zárszámadási rendeletei alapján saját szerkesztés

A zárszámadási rendeletek főösszegeihez képest a város sportcélú kiadásai a vizsgált években mindvégig 1% feletti értéket mutattak. Kiemelkedő volt a 2019-es év (2,92%), de 2020-ban is közel 2%-os volt az arány, valamint 2021-ben is 2% feletti volt (2,48%). Amennyiben a létesítményfejlesztési és - felújítási kiadásokat nem vesszük figyelembe, hanem az ún. élősporthoz kapcsolódó kiadásokat vetjük csak össze a kiadási főösszeggel, akkor is minden érintett évben 1%-nál magasabb kiadási arányt találunk, mely összességében növekvő

tendenciát mutat. Hangsúlyozni kell, hogy a 21. ábrán bemutatott teljes sport célú kiadásokban még nincsenek benne olyan fajsúlyos infrastruktúrafejlesztési kiadások, mint a Lőver Uszoda fejlesztése, amely még tovább javítaná ezt az arányt. Ezek az értékek országos és régiós összehasonlításban is jónak számítanak.

21. ábra Sportcélú kiadások és az általános és pályázati támogatások aránya a zárszámadási rendeletek kiadási főösszegeihez képest

Forrás: SMJV zárszámadási rendeletei alapján saját számítás

A városi sporttámogatások esetében nincsen határozottan elkülönítve egymástól a szabadidősportra, és a professzionális sportra szánt keretösszeg, ill. nincsenek ezekre vonatkozóan meghatározott arányok. A városi sporttámogatáson belül nem válik szét a szervezetek eredményességi és működési támogatása sem egymástól.

Az általános sporttámogatási kiadások között a kiemelt sportágak sportszervezetei szerepelnek (kosárlabda, labdarúgás, vízilabda, úszás, asztalitenisz). A többi sportág szervezetei az évente a Közgyűlés Ifjúsági, Turisztikai és Sport Bizottsága (ITSB) által kiírásra kerülő sportpályázaton nyerhetnek támogatást.

A nem kiemelt sportszervezetek számára kiírt pályázaton sportszervezeti működési költségek és szabadidős sportrendezvények lebonyolításának kiadásait fedező támogatásra lehet pályázni.

A város sportvezetése ebbe a pályázati rendszerbe igyekszik becsatornázni a különféle városi szabadidős sportrendezvényeket is, amelyek éves szinten visszatérő jelleggel kerülnek megrendezésre, így egyszerűbb adminisztrációval megoldható ezek támogatása.

Az ITSB köznevelési intézmények számára is pályázati úton biztosít forrást sportprogramjaik megvalósításához. A pályázaton elnyert összeg eszközbeszerzésre, a sportolási lehetőségek bővítésére, táboroztatásra és testnevelő tanári kiadásokra fordítható. A pályázaton objektív pontozási rendszer alapján kerülnek megállapításra a támogatási összegek.

A személyes interjúk alapján a városi sportélet szereplői elégedettek a sporttámogatások rendszerével, többnyire a mértékével is, támogatónak ítélik meg a város hozzáállását ezen a téren.

Az Önkormányzat a pénzbeli támogatásokon kívül jelentős támogatást nyújt azon sportszervezetek számára, amelyek önkormányzati tulajdonú sportlétesítményeket használnak. Ennek a támogatási formának jellemzője, hogy értéke nem kerül pénzben kifejezésre, így sok esetben a kedvezményezettek nem is tekintenek rá támogatásként, holott jelentős tételt jelent.

Alapvetően a klasszikus értelemben vett szponzorációs piac szűk a városban. A különféle szponzorációk, támogatások rendszerint a személyes kapcsolatokon nyugszanak. A TAO-s források megjelenése óta a szponzorációs piac különösen beszűkült, a város kevés sportszervezete képes önmagában komolyan vehető reklámpotenciált felmutatni.

Az Önkormányzat lehetőségei korlátozottak a szponzorációs piacon egyfajta közvetítői szerepkör betöltésére vállalkozhat. Valójában ezen a területen a város a kapcsolati tőkéjével tudja segíteni a sportszervezetek, sportesemények vagy sportolók, ill. a potenciális szponzorok egymásra találását.

Az Önkormányzat három sportprofilú gazdasági társaságban is résztulajdonosként szerepel (mindamelllett, hogy természetesen a sportlétesítményeket üzemeltető Sopron Holding Zrt. tulajdonosa is). A Sopron Basket, professzionális női kosárlabdacsapatot működtető és a Sportcentrumot működtető Raabersport Kft. 43%-os kisebbségi tulajdonosa, valamint a Sopron KC professzionális férfi kosárlabdacsapatot működtető F.K.L. Sportszolgáltató Kft. 75%-os többségi tulajdonosa. A Sport Club Futball Kft. a Caola SC Sopron, vármegyei 1. osztályú csapatot működteti, melynek az Önkormányzat 25%-os kisebbségi tulajdonosa.

14. Sportesemények

Az Önkormányzat Humánszolgáltatási Osztályának Sportfelügyeleti Csoportja részletes kimutatást vezet a városban lezajlott sporteseményekről.

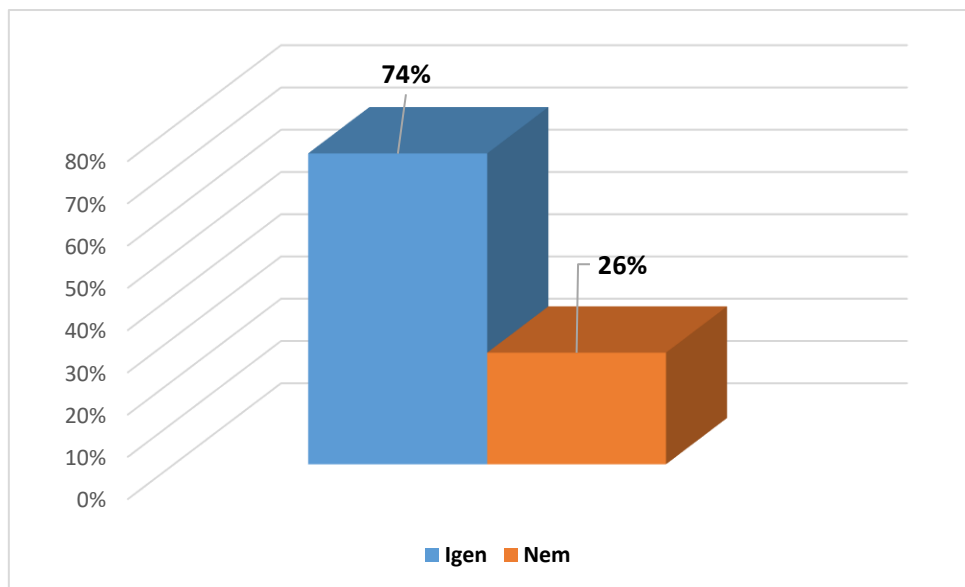
A városban – többek között - az alábbi sportágak képviselői rendeztek sporteseményeket, versenyeket az elmúlt 6 évben: aerobic, aikido, akadályfutás, asztalitenisz, atlétika, BMX, bowling, bokszt, floorball, futás, futsal, gokart, harcművészetek, hegyikerékpár, íjászat, jégkorong, jégkorcsolya, judo, karate, kerékpár, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás (nagy pályás, terem, kispályás stb.), lovaglás, lövészet, nordic walking, MTB, rögbi, röplabda, sakk, sárkányhajózás, sífutás, sí, tánc, teke, tenisz, természetjárás, terepfutás, tollaslabda, túrázás, úszás, vizes sportok, vízilabda, vitorlázás. Ebből tehát látható, hogy a sportági kínálat nagyon széles.

A város kiemelt sporteseményei közé tartoznak természetesen a hazai és nemzetközi versenyek, a „Sportolj Sopron” és a Sportgála.

A nemzetközi sportesemények közül kiemelkednek a városban hosszú évek óta megrendezésre kerülő FIBA kosárlabda utánpótlás Európa-bajnokságok, a női Euroliga Final Fourok és a 2022-ben megrendezett FINA Vízilabda-világbajnokság.

A város bővelkedik a különböző sportágak visszatérő, sikeres rendezvényeiben, több közülük évente megrendezésre kerül: Vasfüggöny-emléktúra, Alpok Adria Kupa Nemzetközi BMX Verseny, Sopron Városi Kispályás Labdarúgó Bajnokság, Soproni Ünnepi Hetek Kupa különböző sportágakban, Sopron Trail Terepfutóverseny stb.

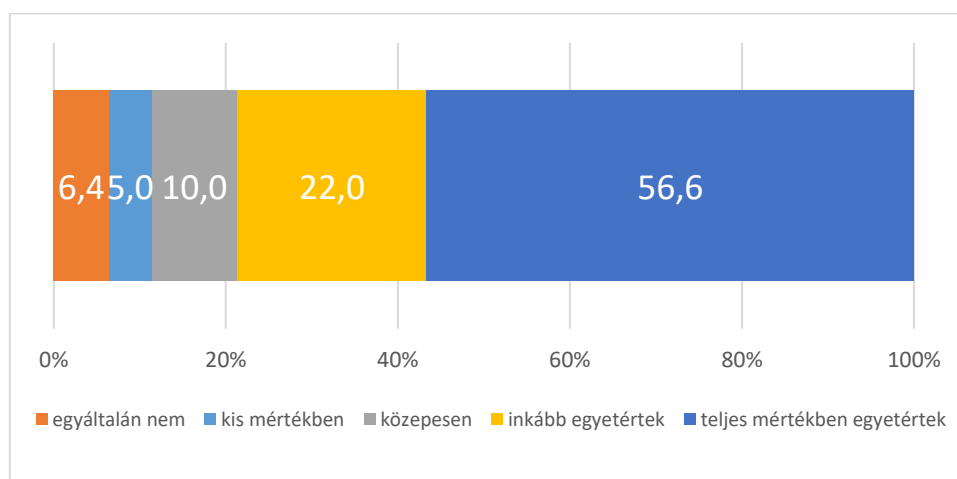
A városi sportszervezeti kérdőív alapján a sportszervezetek 74%-ban jelezték, hogy van együttműködésük sportági szakszövetségekkel országos vagy nemzetközi versenyrendezés területén (22. ábra).

22. ábra Sportági szakszövetségekkel való együttműködés versenyrendezésben

Forrás: Soproni sportkoncepció sportszervezeti kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

A nem reprezentatív lakossági kérdőív alapján a lakosság körében támogatott az a törekvés, hogy a városban a jövőben is nemzetközi jelentőségű sportesemények szervezésére kerüljön sor (23. ábra). A válaszadók 78,6%-a egyértelműen támogatja az ilyen jellegű eseményeket.

23. ábra A nem reprezentatív lakossági felmérés alapján a nemzetközi sportrendezvények lakosság általi támogatottsága (%)

Forrás: Soproni sportkoncepció lakossági kérdőív alapján saját szerkesztés, 2022

15. Sopron város sportjának SWOT analízise

Erősségek	Lehetőségek
A Nemzet Sportvárosa, támogató önkormányzati sportirányítás, sportszerető lakosság	Helyi gazdaság fejlesztése a sport révén, (sport, mint nemzetstratégiai ágazat)
Sok sportegyesület, labdarúgás és kosárlabda sportágakban erős óvodai, iskolai és egyesületi kapcsolatok	Magyar sportolók nemzetközi szintű kiemelkedő teljesítménye
Jó természeti adottságok az outdoor sportokhoz, folyamatos infrastrukturális fejlesztések, önkormányzati sportlétesítmények elérhetősége	Újabb, többszintű, duális sporttudományi képzések megjelenése, sportolói kettős karrier
Magas arányú önkormányzati sporttámogatás, sportfinanszírozás	Mindennapos testnevelés és közösségi szolgálat a köznevelésben, melyeket különféle állami sportprogramok egészítenek ki (pl. Úszó Nemzet Program)
Jó kapcsolatok az országos és nemzetközi szövetségekkel, kiterjedt versenyrendezési tapasztalatok a látványsportokban	Nemzetközi sportszervezetekkel további együttműködés
Gyengeségek	Veszélyek
Fogyatékkal élők sportját központilag összefogó szervezet hiánya	COVID-19 pandémia visszatérése
Elaprózott, párhuzamosságokkal működő sportegyesületi szerkezet	Gazdasági és energiaválság elhúzódása
Nők/lányok és az idősödő lakosság alacsonyabb sportolási hajlandósága	Tehetséges fiatal sportolók elszívása más városokba, külföldre
Városi tulajdonú sportlétesítmények üzemeltetése	Sport iránti érdeklődés csökkenése
Alacsony sportorvosi kapacitás (különösen a szabadidősportban)	Kis méretű szponzorációs piac
Kevés sportszakember egyes területeken (alsó tagozatos testnevelés, gyógytestnevelők, edzők, adminisztráció, fogyatékkal élők sportja)	

16. Stratégiai célok a városi sportélet különböző területein a 2023-2027-es időszakra vonatkozóan

16.1. Koncepcionális célok a sportinfrastruktúra területén

Városi és egyetemi sportinfrastruktúra fejlesztésének összehangolása
Szabadtéri sportpályák lakossági hozzáféréseinek erősítése
Multifunkciós sportcsarnok létrehozásának előkészítése
Korszerű, a lakossági igényeket is kiszolgálni képes atlétikai pálya létrehozásának előkészítése
Meglévő városi sportlétesítmények energetikai korszerűsítésének előkészítése
Uszodaüzemeltetés hosszú távú, stabil biztosítása
A városi sporthagyományok ápolása, történeti gyűjtemény kialakítása
Az önkormányzati tulajdonú, de fenntartásba átadott létesítmények hosszú távú állagmegóvásának és folyamatos karbantartásának biztosítása, a tulajdonosi és fenntartói érdekek összehangolása
Ütős sportcentrum létrehozásához szükséges feltételrendszer megvizsgálása
A sport infrastrukturális sportszervezeti támogatások explicit módon történő nyilvántartása
Sportinfrastruktúra-kataszter elkészítése, előkészület az NSR bevezetésére

Az infrastruktúra-fejlesztés az egyik olyan kritikus pontja egy város sportkoncepciójának, amely a legnagyobb körültekintést igényli, hiszen hosszú távra határozza meg a helyi közösség sportéletét. A jövőbeli infrastruktúra-fejlesztéseket ennek megfelelően körültekintően és előrelátóan, a hosszú távú igények maximális figyelembevételével kell végrehajtani. Tekintettel arra, hogy a Soproni Egyetem saját sportéletének jelentős mértékű átalakítására és fejlesztésére törekszik, beleértve ebbe az egyetemi sportinfrastruktúra újjáépítését vagy akár új kialakítását is, ezért célszerűnek látszik a városi lakossági és egyetemi infrastrukturális igények összefésülése.

A városi sportéletből két alapvető sportinfrastruktúra hiányzik jelenleg:

- egy legalább 20m × 40m-es, multifunkciós, szekcionálható munkacsarnok, minimális lelátókkal, viszont jól felszerelt kiegészítő helyiségekkel, mely számos sportág számára nyújthatna edzés- és versenyszervezési lehetőséget is;

- egy olyan atlétikai pálya futófolyosóval, amely napjaink követelményeinek megfelel és a lakossági tömegsportigényeket éppúgy ki tudja elégíteni, mint a versenysport, élsport edzésfelkészüléshez szükséges feltételeit.

Mindkét létesítmény egyszerre szolgálhatja ki a városi kisebb sportegyesületek, a lakossági szabadidősport, sőt akár az edzőtábor turizmus vagy az egyetemi sport igényeit is. Bár egészen rövidtávon a jelenlegi gazdasági helyzetben minimális a realitása ezen infrastruktúrák megépítésének, de az állami infrastruktúra-támogatások újbóli felívelő időszakára fontos, hogy a város rendelkezzen olyan tervekkel, amelyek a lehető legrövidebb időn belül az illetékes döntéshozók elé terjeszthetők és rájuk finanszírozási támogatás igényelhető legyen.

A lakossági szabadidősportot tipikusan legeredményesebben segítő infrastruktúrák az uszodák és a szabadtéri sportparkok, sportpályák és futópályák. Az ezekhez való hozzáférés biztosítása az egyik legfontosabb önkormányzati feladatnak tekinthető. Így a jövőbeli új beruházások tekintetében még szükségesnek mutatkozik az egymástól távolabb lévő városrészek esetében a már meglévő futókörök karbantartása, felújítása, valamint az ilyen infrastruktúrával nem rendelkező városrészekben ezek fejlesztése. Szintén fontos a különféle szabadtéri sportinfrastruktúrák (pl. kosárlabdapályák, kézi- és focipályák) elérhetőségi idejének növelése. Pályagondnoki és kamerarendszer kiépítése segítheti ezen pályák szokásos használati időn túli (pl. késő délutáni és esti órák ill. hétvégi napok) biztonságos, rendeltetésnek megfelelő használatát. A nem szervezett keretek között végzett sportaktivitások legfontosabb helyszínei lehetnek ezek, különösen a fiatalok körében.

Az uszodák nemzetközi és hazai szinten is a legnagyobb forgalmat bonyolító, lakossági sportot kiszolgáló sportlétesítmények. Szerepük kulcsfontosságú egy város sportéletében. Éppen ezért fontos az új Lőver Uszoda hosszú távon biztosított, magas kihasználtsággal történő működtetése.

A már meglévő városi sportinfrastruktúra jövőbeni fejlesztése kapcsán a válságos energiahelyzet tapasztalatai alapján javasolt a lehető legtöbb esetben a létesítmények energetikai korszerűsítő beruházásait (fűtőkorszerűsítés, szigetelés, napelem stb.) elvégezni. Ez azért is kiemelten fontos, hogy a gyermek- és utánpótlás sport a társadalmi és gazdasági feszültségekkel terhelt időszakokban is működőképes maradjon.

Elsősorban a pandémiás időszakok tapasztalatai alapján a szabadtéri, különösen erdei sportinfrastruktúrák szerepe a jövőben jelentősen felértékelődhet. Ennek megfelelően a Lőver

Program keretében már megvalósult fejlesztések után ezen outdoor sportformákat megalapozó infrastrukturális elemek további fejlesztése javasolt.

A város sporttörténete roppant gazdag kiemelkedő eredményekben, sportolókban és sportszakemberekben egyaránt. Ezen hagyományok ápolása szintén fontos prioritási kérdés kell, hogy legyen, mely ráadásul nem igényel igazán jelentős anyagi ráfordításokat. A városi sportlétesítmények elnevezése kiemelkedő soproni sportemberekről szép gesztus a múlt kiemelkedő személyiségei előtti tisztelet kifejezésének. Emellett a Soproni Múzeum a helyi sportélet jellegzetességeit bemutató időszakos vagy állandó kiállítás számára is helyet adhat.

Az önkormányzati tulajdonban és üzemeltetésben lévő infrastruktúrával kapcsolatban felmerült, hogy bár ezeket a helyi sportélet szereplői sok esetben piaci ár alatt használják, de a köztudatban ez nem jelenik meg valós támogatásként. Holott a város jelentős erőforrásokat mozgósít ezen, sportlétesítmények üzemeltetésére. Javasolt ezeknek a támogatási formáknak a piaci alapú számszerűsítése és a sportszervezeti támogatások között történő megjelenítése.

Az önkormányzati tulajdonú, de fenntartásba átadott létesítmények kapcsán az önkormányzat szemszögéből a létesítmények felújítása, ill. az azokon elvégzett beruházások számviteli kimutatásokban történő aktiválása jelentkezik problémaként. Gondoskodni kell arról, hogy az üzemeltetők jó gazda módjára folyamatosan biztosítsák legalább a létesítmények állagmegőrzését. Amennyiben értéknövelő beruházásokat hajtanak végre (elsősorban TAO forrásból), akkor ezek hosszútávon megnyugtató helyzete biztosított legyen, annál is inkább, mert rendszerint ezek a beruházások közpénzből valósulnak meg, így a városi sportéletet hosszú távon kell szolgálniuk. Az ehhez szükséges jogi, pénzügyi keretek kidolgozását javasolt elvégezni.

A város sportéletét jelentősen javítani képes potenciális új sportinfrastruktúrát jelenthet egy ütős sportcentrum létrehozása, amely egyszerre több sportág számára is otthont adhatna (padel, squash, pickleball, tollaslabda, tenisz, asztalitenisz). Nem csak a versenysport, de a szabadidősport számára is komoly új potenciált tartogathat egy ilyen létesítmény. A jövőre vonatkozóan ennek megvalósítási lehetőségeit és körülményeit érdemes áttekinteni.

A Nemzeti Sportinformációs Rendszer elindulása az önkormányzatra a sportinfrastruktúrák oldaláról új feladatokat fog róni. Erre érdemes előzetesen felkészülni, egy folyamatosan aktualizált, helyi sportinfrastruktúra-kataszter létrehozásával.

16.2. Konceptcionális célok az óvodai, iskolai és diáksport területén

Az atlétika, a gimnasztika és az úszás fokozott jelenléte az alsós és óvodai testnevelésben
A mindennapos testnevelés révén a köznevelési intézmények és a sportegyesületek fokozott összekapcsolódása
Mínél több iskola és óvoda bekapcsolódásának segítése az Úszó Nemzet Programba (koordinációs feladatok támogatása)
Az alsó tagozatos testnevelés és az utánpótlás nevelő munka összhangjának megteremtése, szakmai konzultációsorozat létrehozása, sportegyesületi szakemberek integrációja az alsós testnevelésbe
Sportág specifikus bemutatók beépítése a testnevelés órákba
Ismeretterjesztő és módszertani előadások, workshopok rendezése az intézményeken belül
Törekvés a fiatalabb generációk sportba történő bevonására a lehetőségek bővítésével

Egészség- és sporttudományi szempontból a legszerencsésebb az a gyakorlat lenne, ha óvodás és alsó tagozatos korban a gyerekek atletizálnának, úsznának, és készségszinten megismerkednének a gimnasztikai gyakorlatokkal. A gyakorlatban azonban már ebben a korban is megjelennek a legkülönbözőbb sportágak a korosztály életében, ettől függetlenül az imént felsoroltak fokozott és gyakori jelenléte nagyon fontos az óvodás és alsós foglalkozások során. Az Úszó Nemzeti Program – melyben a város is partner – ehhez jó lehetőséget biztosít.

Kiemelten fontos a sportegyesületek jelenléte az intézményi testnevelésórákon. Gyakorlati foglalkozásokon keresztül kínálkozik lehetőség így a legkülönbözőbb sportágak megszerettetésére, és megismertetésére. Erre jelenleg is van már példa a városban, elsősorban a látványsportágak terén (labdarúgás és kosárlabda), ugyanakkor ezen, sportágak körét célszerű bővíteni, kiterjeszteni. A későbbi, színvonalas egyesületi munka biztosításához kívánatos lenne az iskolai testnevelés és az utánpótlás nevelés összhangjának, koordinációjának megteremtése a sportegyesületi szakemberek (edzők) iskolai testnevelésbe történő integrálásával, illetőleg az egyesületi és sportági igények felmérésével, és az igények szerinti, megfelelő alapot nyújtó testnevelésórák szervezésével. Ennek része lehet módszertani előadások, workshopok szervezése is az iskolai szakemberek részére, például a Magyar Diáksport Szövetség szakmai anyagaival, háttérével.

Törekedni kell a köznevelésben résztvevő korosztály sportéletbe történő bevonására a sportolási lehetőségek és felületek bővítésével is. Új, trendi, akár extrém sportágak bevezetésével, és az ehhez kapcsolódó felületek és szakembergárda biztosításával.

16.3. Konceptcionális célok az egyetemi sport területén

A városi törekvések és az egyetemi törekvések szoros összhangjának megteremtése
A városi sportélet szereplőinek szoros kapcsolódása az egyetemi sportképzésekhez
A hallgatók a városi sportrendezvényekbe való integrálása önkéntesként
Sportszervezetek (sportegyesületek és sportvállalkozások) bevonása az egyetemi sportba (minél több sportág legyen elérhető)
Sportinfrastruktúra kiépítése, fejlesztése
Sportszakember bázis növelése
Egyetemi sportrendezvények kiszélesítése

Az egyetemnek és a városnak is saját és közös érdeke a színvonalas sportkínálat, illetőleg a lakosság és a városban tanuló hallgatók egészségfejlesztése. A Soproni Egyetem sportegyesülete, a SMAFC nem csak a hallgatóság, hanem a soproni lakosság sportolási igényeit is kielégíti, sem az Egyetem, sem a SMAFC nem kezelhető külön a városi sportélettől. Az egyetem egyfajta integratív szerepkört tölthet be.

A fentiek egyik felülete az egyetemen induló sportképzésekkel (Rekreáció és életmód BSc és Sportszervező BSc szakok) való szoros kapcsolat (pl.: duális képzési helyek és gyakorlati helyek létesítése, ösztönzés az ebben való szerepvállalásra, edzők és egyéb sportszakmai szereplők továbbképzésének biztosítása stb.). További kapcsolódási pont lehet a nagyobb, akár nemzetközi szintű sporteseményekben való hallgatói részvétel az önkéntes munka által, melyre eddig jobbra a kosárlabda területén volt példa. Ez az eseményt rendező szereplőknek, az egyetemi képzéseknek és a hallgatóknak is kiváló lehetőség.

Az infrastruktúra fejlesztése az egyetemi sport tekintetében is kulcskategória. A sportolási felületek mennyiségi és minőségi is fókuszpont. Az egyetemi Krasznai Ferenc Sportcsarnok nem képes kiszolgálni az egyetemi sportéletet, sarkalatos példaként a parasport, az atlétika és a jégkorong infrastruktúra-ellátottsága kiépítésre szorul. A sportszakember bázis fejlesztése szintén fontos, ennek jó alapot biztosíthatnak a jövőben (városi szinten is) a Soproni Egyetemen

induló sporttudományi szakok. A szakok Sopronban történő indítása, a fiatalok, illetőleg a fiatal szakemberek városban maradását is erősítheti.

16.4. Konceptcionális célok a verseny- és utánpótlássport területén

Egyes sportágakban meglévő egyesületi párhuzamosságok csökkentése, feszültségek kezelése, egymásra épülő egyesületi rendszer
A városi sportélet tradíciói és az egyes sportágak jövőbeni kilátásai és lehetőségei alapján differenciált és összehangolt sportágfejlesztés, sportfinanszírozás
Városi sportszakemberek folyamatos (tovább)képzésének segítése
A nemzetközileg is elismert soproni sportolók beépítése a városmarketingbe, helyi sportkommunikációba

A városban néhány sportágban tapasztalható párhuzamosan egymás mellett azonos, vagy közel azonos színvonalon működő klubok jelenléte. Egyfelől ezek versengése ösztönzőleg hat, másfelől azonban a szűkös anyagi erőforrások nem optimális felhasználásához vezet városi szinten nézve. Alapvetően kívánatos lenne, ha ezek a klubok egymást segítve működnének, egyfajta olyan városi hierarchiát kiépítve, ahol mindegyik klubnak meg van a szerepe egy olyan rendszerben, ahol a tehetséges sportolók lépésről lépésre magasabb szintre áramolva tudnának folyamatosan előre lépni pályafutásuk során. Ebben a hierarchiában optimális módon egészítenék ki egymást a városi klubok. Ez segítené az objektívebb tehetség kiválasztás folyamatát, továbbá sokkal célzottabb és a sportolói igényeknek jobban megfelelő tehetséggondozást tenne lehetővé. Ugyanakkor, mivel civil, autonómiával rendelkező szervezetekről van szó, ezek belső életébe a város természetesen nem szólhat bele. Célként megfogalmazható, hogy egyfajta mediátori szerepet vállalva a városi sportirányítás közelítse ezen szervezetek céljait egymáshoz, igyekezzen olyan konszenzusos működési és finanszírozási modellt kialakítani hosszú távon, amely biztosítja ezen szervezetek létjogosultságát és az együttműködésükben rejlő szinergiák létrehozását.

Egyszerre nehezen vállalható fel a városban működő összes sportág egyforma mértékű és intenzitású fejlesztése és támogatása a városi forrásokból. Ez csak differenciáltan történhet meg. A városban tradicionálisan meghatározó szerepet betöltő sportágak jövőbeni fokozott (minden részterületre kiterjedő) támogatását továbbra is folytatni szükséges (kosárlabda,

labdarúgás, atlétika, úszás, torna), melyhez a jövőben várható tendenciák alapján csatlakozhat a vízilabda.

Az elmúlt válságidőszakok tapasztalatai alapján a város utánpótlássportja az infrastrukturális korlátozások során kiemelt jelentőséget kell, hogy kapjon, a lehetőségekhez mérten ezt a sportolói szegmenseket kiemelt figyelemben kell részesíteni. Számos további hatás lehet (egészségi állapot, közösségi kapcsolatok, stresszkezelés stb.), ha ez a korosztály a szabadidős sporttevékenység lehetőségétől megfosztásra kerül. Ezért, ha más társadalmi csoportok számára nem is, de nekik feltétlenül biztosítani szükséges legalább minimális mértékben az infrastruktúrák használatának lehetőségét pandémiás vagy energia vészhelyzeti időszakban egyaránt.

A verseny- és utánpótlássportban folyamatosan szükséges a sporttudományi fejlődés követése, az aktuális innovációk gyakorlatba történő beépítése. Ennek jelentős anyagi előfeltételei vannak, amelyet a TAO sportágak csapatai közül is csak kevesen képesek biztosítani szakmai stábjaik számára. Ezért indokolt, hogy nagyobb közösségek (akár más-más sportágban szereplő sportszervezetek) sportszakemberei kollektíven részesülhessenek ilyen jellegű képzésekben. Jó például szolgálhat a Magyar Edzők Társasága (MET) által országos hatáskörben menedzselte, a Kiemelt Edző Programban (KEP) és az Utánpótlás Edző Programban (UEP) résztvevő edzők számára működtetett, kreditalapú edző továbbképzési rendszer. Ennek mintájára a Soproni Egyetem és partnerintézményei (pl. Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem) segítségével egy hasonló, helyi szinten koordinált folyamatos továbbképzést biztosító sorozat jól szolgálhatja a városi sportélet fejlődését. Szintén megfontolandó a helyi sportszakemberek MET továbbképzéseikhez történő hozzáféréseinek biztosítása.

A versenysport, élsport egyik funkciója a példaképek állítása, mely a szélesebb néprétegek és különösen a gyermekek számára motivációs faktorként jelentkezhet saját életmódjuk, sportolási szokásaik kialakítása során. Sopron nemzetközileg is jegyzett sportolókkal rendelkezik, akik saját sportszervezetük marketingtevékenységén túl a városi sportmarketingbe, és egyáltalán a város imázsát erősítő marketing tevékenységbe is aktívan bevonhatóak. Ez egyaránt jelenthet még aktív és már visszavonult sportolókat is.

16.5. Koncepcionális célok a szabadidősport területén

Szabadidős sportfesztiválok szervezése
A városi szabadidősport sportágainak növelése, ezekhez kapcsolódó sportrendezvények szervezése, sportolási feltételek megteremtésének lehetősége, hozzáférhetőség növelése
Outdoor szabadidősport infrastruktúrájának kiépítése, rendezvényekkel való népszerűsítése
A diákok nagyobb létszámú bevonása a szabadidősport rendezvényekbe
Sportolási lehetőségekről térkép készítése
Sportszervezetekről készült kiadvány elkészítése és terjesztése Sopron lakosai körében

A szabadidősport szervezett formában van jelen Sopron sportéletében, számos tömegsport rendezvény házigazdájaként. A fiatalok szabadidősportba való bevonása érdekében szükséges az ő igényeiknek specifikusan megfelelő rendezvénytípusok megvalósítása, amely elsősorban sportfesztiválok szervezését jelenti. A jelen kor sikeres rendezvényeihez a média figyelmét is felkeltő programok szükségesek, amelynek része az ismert személyiségek, sportolók részvételének kapcsolódása.

A Sopron Városi Szabadidősport Szövetség nyolc sportágban rendez tömegsport eseményeket, amelynek célcsoportja a felnőtt korosztály. Problémaként merült fel, hogy a fiatal felnőttek kevésbé aktívak a szabadidősportban, a rendezvények résztvevőinek átlagéletkora folyamatosan nő. A fiatalabb korcsoportok nagyobb arányának részvételét a városi szabadidősport sportágainak növelésével, az új sportirányzatok bevonásával lehetne növelni. Ezen új sportágak megismertetése, elérhetőségük kommunikálása, népszerűsítése tömegsport rendezvények szervezésén keresztül valósulhat meg.

Az utóbbi évek világszinten érzékelhető negatív egészségügyi (COVID-19 pandémia) és gazdasági (energia válság) hatások arra ösztönözték/ösztönzik a lakosokat, hogy önállóan oldják meg a sportolási tevékenységüket, vagy akár elhagyják azokat. Az egyéni sportolás ösztönzésének lehetőségét az outdoor szabadidős tevékenységek jelenthetik, amennyiben megfelelő hozzáférés biztosított az esetükben. A kültéri szabadidő-, fitnessparkok, rekortán futópályák költségmentes, bármikor elérhető formája elősegíti a lakosok önálló sportolási tevékenységét, annak folyamatos fenntartását.

A szabadidősport legnagyobb kihívása az utánpótlás biztosítása. A sportban történő szocializáció elősegíti a felnőttkori sportolási szokások kialakítását. A sportban szocializálódott személy életvitele részeként tekint a sportolásra, azt példaként mutatja a családtagjai számára

is. A fiatalok, diákok, tanulók szabadidősport rendezvényekbe való bevonása több szempontból is fontos: (1) egyrészt a sportolás az életük részévé válik, (2) másrészt a sportrendezvények által betekintést nyerhetnek a sport működési rendszerébe, (3) harmadrészt önkéntesként szerepvállalásukkal a társadalom hasznos tagjaivá válnak.

Javasolt olyan nyomtatott kiadvány készítése, amely Sopron térképén mutatja be azokat a sportolási lehetőségeket, amelyek a városban elérhetőek, akár indoor, akár outdoor sporttevékenységekről van szó. Ebbe beletartoznak például a sportegyesületek sportági megnevezéssel, kerékpárutak, futópályák, fitnessparkok, egyéb sportolási lehetőségek stb. Ez a térképes forma nem csak a lakosoknak segítene a legközelebbi, elérhető sportolási lehetőségek megismerésében, hanem az aktív sportturisták számára is hasznos információkkal szolgálna.

Sopron Város Önkormányzata a korábbi években megjelentetett egy kiadványt Sopron sportegyesületeiről, amelyet minden háztartás számára ingyenesen postai úton biztosított. Hasznos lenne ilyen kiadvány rendszeres elkészítése és Sopron lakosai körében való elterjesztése a korábbihoz hasonlóan frissített formában, amely tartalmazná a sportágak elérhetőségeit, a sportegyesületek főbb eredményeit is.

16.6. Konceptcionális célok a fogyatékkal élők sportja területén

Lokális sportszervezet létrehozása, amely összefogja a helyi fogyatékkal élőket
Szabadidősport rendezvények nagyobb aránya a fogyatékkal élők számára
Nagyobb arányú sportági képzés biztosítása a fogyatékkal élők számára
Intézmények együttműködésének elősegítése

A városban jelenleg több szakági sportegyesület biztosít sportolási lehetőséget a fogyatékkal élők számára. Amennyiben az érintett szervezetek egyetértenek abban, hogy szükséges lenne egy közös, új alapokra szerveződő, a fogyatékkal élők sportolási lehetőségeit tömörítő lokális sportszervezet létrehozása, úgy érdemes lehet ez irányú előkészítő munkákat a következő időszakban megkezdeni.

Az így kialakuló sportszervezet szakmailag és financiálisan is magasabb színvonalú lehetőséget tudna biztosítani az érintett sportolók számára az alapfokú oktatástól a felsőfokú oktatáson át, az utánpótlástól a senior korosztályig lefedve a teljes spektrumot. A területen kiemelten fontos a speciális humán erőforrás fejlesztése.

A közös sportszervezet koncepciójától függetlenül szükséges tovább erősíteni a szabadidős sportolási lehetőségeket, rendezvényeket a fogyatékkal élők számára. Többségük nem vesz részt egyesületi keretek között sporttevékenységben, nem is kíván versenysportba bekapcsolódni, azonban a számukra speciálisan vagy a fogyatékkal nem élőkkel közös szabadidős sportolási lehetőségre lenne potenciális igény. Mindezt érdemes városi vagy járási szinten összehangolni.

A jelenleginél lényegesen nagyobb mértékben érdemes foglalkozni a fogyatékkal élők sportját szervező sportszakemberek képzésének biztosításával: egyrészt a terület szakmai humánerőforrásának folyamatos biztosítása miatt, másrészt a speciális sportági feltételek és területek a fogyatékkal élők konkrét igényeihez történő igazítása okán.

A fejezet elején megfogalmazott sportszervezet létrejöttétől függetlenül fontos a sportszervezetek és a városi intézmények, iskolák, egyesületek összehangolt együttműködése a fogyatékkal élő sportolók szakmai, infrastrukturális, technikai és pénzügyi feltételeinek javítása érdekében.

16.7. Konceptcionális célok a sportegészségügy területén

Sportdiagnosztikai szolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése
Sportorvosi workshop a sportszervezetekkel
Sportegészségügyi továbbképzések figyelembe vétele a sportfinanszírozási támogatások megítélésékor
Sportorvosi kapacitások bővítése

Sopronban a sportegészségügyi diagnosztikai szolgáltatások általában a versenysportolók számára biztosítottak a kiemelt, elsősorban TAO-s sportegyesületeken belül. A szabadidő sportolók számára kevésbé széles a rendelkezésre álló lehetőségek tárháza. A lakosság egészségmagatartásának pozitív befolyásolása érdekében a sportdiagnosztikai szolgáltatások kiszélesítése, elérhetősége által növelhető az egészségtudatos életmód kialakítása. Mindezekhez megfelelő szakemberek biztosítása is szükséges. Az ilyen jellegű szolgáltatások városban történő megtelepedése a rendelkezésre álló lehetőségekkel ösztönzendő.

A versenysportolók eredményességét jelentősen meghatározzák saját és az őket felkészítő szakemberek sportegészségügyi ismeretei, ami hozzájárulhat többek között a sérülések

elkerüléséhez vagy a rehabilitációs folyamatok sikerességéhez. Ezért javasolt sportegészségügyi, szakmai konzultációk rendszeres megszervezése minél szélesebb sportszakemberi, sportolói kör számára, melynek keretében a résztvevők meg tudnák vitatni az aktuális sportegészségügyi helyzetet, problémákat, továbbá új ismereteket szerezhettek a területen. Az események workshopok formájában, akár a városban élő sportegészségügyi szakemberek, akár a Soproni Egyetem sportszakembereinek a bevonásával rendezhetőek meg.

A városi sporttámogatási rendszer indikátorai között részlemként jelenhet meg a sportegészségügyi továbbképzéseken, workshopokon való sportszervezeti részvétel gyakorisága, ezzel is ösztönözve a városi sportélet szereplőit ezen a téren a folyamatos továbbképzésekre.

Sopronban a sportorvosi szolgáltatást egy sportorvos látja el heti két alkalommal. A soproni sportolók magas létszáma a sportorvosi kapacitások magas szervezettségét igényli. A sportolók számára a sportorvosi szűrővizsgálatokra való bejutás 2-3 hetet is igénybe vehet. Sopron sportolói, versenyzői létszámához mérten fontos lenne a sportorvosi kapacitások növelése, a rendelési alkalmak számának növelése.

16.8. Konceptcionális célok a nemzetközi sportkapcsolatok terén

Helyi egyesületek nemzetközi sportkapcsolatainak katalizálása (pl. testvérvárosok)
Nemzetközi és nemzeti sportszövetségekkel további kapcsolatok mélyítése különös tekintettel nemzetközi és hazai nagy volumenű sportesemények rendezésére
Nemzetközi sportrendezvények számának növelése a sportegyesületek ösztönzésével
Nemzetközi sportkonferenciák, workshopok szervezése

A város sportegyesületei, szakosztályai ugyan jelenleg is rendelkeznek minimális szinten nemzetközi kapcsolatokkal, ugyanakkor ezen kapcsolatok esetlegesek, többnyire egy-egy eseményhez, esetleg személyhez (agilis edzők, szakosztályvezetők) kötődnek. Az ilyen kapcsolatok egyesületi szintű kialakítása egyúttal sportszakmai szempontból kívánatos, azt ösztönözni és segíteni érdemes a városi kapcsolatrendszeren keresztül is. Ehhez jó alapot nyújthat a testvérvárosi kapcsolatok sportszakmai aspektusú kiaknázása.

Nemzetközi sportrendezvényeken keresztül főként a Nemzetközi Kosárlabda Szövetséggel (FIBA – Euroliga Final Fourok, U20-as Európa Bajnokság 2022 – NOVOMATIC Aréna), a

Japán Shotokan Karate Szövetséggel (JSKA – Európa Bajnokság 2017 – NOVOMATIC Aréna), és a Nemzetközi Úszószövetséggel (FINA – vízilabda világbajnoki csoportmérkőzések 2022 – Lőver Uszoda) volt kapcsolata a városnak, illetve sportszervezeteinek, sportvezetőinek. Az általános vélemény alapján a Sopronban rendezett nemzetközi sporteseményeket magas szakmai színvonal, jó hangulat, illetőleg pozitív fogadtatás és visszhang jellemezte. A sport és a sportolás népszerűsítése – számos turisztikai és egyéb vonatkozás mellett – szempontjából szükséges a meglévő nemzetközi kapcsolatokat ápolni és erősíteni, illetőleg újabbakat kialakítani nem csak nemzetközi, hanem országos szinten is, a sportszövetségekkel.

A fentiek jó alapot nyújthatnak az egyesületek számára is, hogy növeljék a nemzetközi rendezvények számát. A kapcsolati háló, valamint az együttműködési keretek és módok kialakítása az ilyen irányú egyesületi ösztönzés első lépése lehet. A nemzetközi sportkonferenciák és workshopok megszervezése pedig további kapcsolatok kiépítésére és a sportszakmai tudás fejlesztésére adnak lehetőséget.

16.9. Koncepcionális célok a sportfinanszírozás területén

A városi költségvetésből sportra fordított források arányainak a korábbiakhoz hasonló szinten történő megtartása
Koncentrált sporttámogatások a kiválasztott, perspektivikus sportágaknak
Szabadidősportra fordított támogatások arányának növelése
Szponzorok és szponzoráltak közötti kapcsolatok kialakulásának segítése, koordinálása, kis egyesületek szponzorációs csomagajánlatainak elősegítése
Az önkormányzati tulajdonú sportvállalkozások esetében a piaci alapú szponzoráció fokozott erősítése

Az elmúlt években Sopron város költségvetésében a sportcélú támogatások aránya a kiadási főösszeghez képest emelkedő tendenciát mutatott. Kívánatos ennek a kiadási szintnek a jövőbeni megtartása.

A városi sporttámogatási rendszerben a sportszervezetek számára juttatott támogatások általános támogatások és pályázati támogatások formájában történnek, melynek fenntartása továbbra is indokolt.

Ezzel egyfelől biztosítható, hogy a kiemelt jelentőségű sportágak és sportszervezetek külön költségvetési soron juthassanak támogatásokhoz. Így megtartható a városi sportportfólió fókuszált fejlesztésének lehetősége. Ezen alapelv mentén kiemelt sportágnak számít a városban a kosárlabda, a labdarúgás, az atlétika, az úszás, valamint egyre erősödő szereppel a vízilabda. Kiemelt jelentőségű sportszervezetnek minősül a Sopron Basket és a Soproni Darazsak Ifjúsági és Sport Egyesület, a Sopron KC, a SMAFC, az SC Sopron és a Caola SC Sopron, a SFAC 1900 SE, a Soproni Sportiskola Kosárlabda Akadémia, a Soproni Tigrisek, a Széchy Sportiskola és a Soproni Vízilabda SE.

Másrészt azok a sportágak, amelyek kisebb népszerűséggel, kisebb aktív bázissal – és ennek megfelelően szűkösebb erőforrásokkal is – rendelkeznek, pályázati úton juthatnak továbbra támogatáshoz.

A városi sportinfrastruktúra üzemeltetése és biztosítása piaci ár alatt a városi sportszervezetek számára további jelentős, a költségvetésben nem számszerűsített tételt jelent. Ugyanakkor ezek a juttatások sok esetben nem kellő mértékben kerülnek hangsúlyozásra a város sportéletben történő szerepvállalása kapcsán. Ezért szükséges ezeknek a támogatásoknak a reális piaci áron történő meghatározása (ami nem a létesítmények piaci áron történő biztosítását jelenti) annak érdekében, hogy minden sportszervezet támogatottsága tekintetében reális képet lehessen kapni.

A város élősportjára fordított kiadásokban a korábbiaknál nagyobb hangsúlyt kell fektetni a lakossági szabadidősport támogatására, az ilyen típusú kiadások versenysporthoz viszonyított részarányát növelni szükséges, ugyanis jelentős sportolói létszámot lehet megszólítani ezen keresztül. A városi sportbajnokságok színvonalát megőrizni és emelni, valamint azok körét bővíteni, továbbá alkalmi szabadidősport rendezvények számát növelni fokozott támogatással lehetséges. Az erre a területre fordított kiadások pedig többszörösen megtérülnek (pl. egészségügyben, produktivításban, termelékenységben, oktatásban stb.), ráadásul a soproni lakosság nagy nyitottságot mutat az aktív sportolással kapcsolatos szabadidő eltöltési formákra.

A városi sportélet szervezeteinek életében a szponzoráció és az abból származó bevételek a kívánatosnál kisebb szerepet játszanak. Ez egyfelől betudható a helyi, szponzorációba bevonható potens gazdasági szereplők alacsony számának, másfelől a TAO rendszer bevezetésével a szponzorációs piac beszűkülésének is. Egy hosszútávon fenntartható sportfinanszírozásban a szponzorációs aktivitásoknak jelentős szerepet kell játszaniuk. Ezen a területen az önkormányzat katalizáló szerepet tölthet be. Fontos, hogy a város potens szereplői

kapcsolatrendszerükön keresztül igyekezzenek a városi sportszervezetek és a potenciális szponzorok (nem csak helyi, de adott esetben országos jelentőségűek) közötti kapcsolati hálót kiszélesíteni, a szponzorációs csatornákat megnyitni. Emellett elő kell segíteni az üzleti típusú menedzseri, vezetői szemlélet meghonosítását a sportszervezetek vezetésében, különösen azon kisebb klubok esetében, amelyek nem rendelkeznek főállású menedzsmenttel. Ezen a területen koordinált képzésekkel lehet jelentős előrelépést elérni.

Az önkormányzat (rész)tulajdonában lévő professzionális csapatokat működtető sportvállalkozások esetében kiemelten fontos a szponzorációs potenciál erősítése és a finanszírozás piaci alapú formáinak fokozása, megerősítése még akkor is, ha egyébként tisztán erre alapozni illúzió lenne. A jelenlegi magyar sportpiac kis mérete miatt nem várható el ezektől a szervezetektől a tisztán piaci alapú működés (azaz közfinanszírozástól mentes) megvalósítása – ez a versenytársak esetében sem valósul meg sem magyar, sem nemzetközi szinten– de törekedni kell arra, hogy ezen, sportszervezetek finanszírozásának piaci lába megerősödhessen.

A kisebb sportszervezetek, kisebb sportolói bázisukkal és csekély médiajelenlétükkel önmagukban nem képesek jelentős szponzorációs lehetőséget kínálni még a helyi vállalkozások számára sem. Indokolt lehet ezen, kisebb egyesületek összefogása, koordinált közös szponzorációs tevékenység elősegítése, melynek révén koncentrált reklám és arculat átviteli lehetőség megteremtésére nyílik lehetőség, amely komolyabb létszámú célközönséget elérve már vonzóbbá válhat a leendő szponzorok számára. Ezen a területen a városi sportirányításnak szintén koordinatív, katalizáló szerep juthat.

A városi sporttámogatások között továbbra is szükséges fenntartani a köznevelési intézmények sporttevékenységének pályázati úton történő támogatását.

16.10. Koncepcionális célok a sportesemények területén

Sportturizmus, edzőtábor turizmus feltételrendszerének előkészítése
A „Sportolj Sopron” rendezvény még szorosabb összekapcsolása az iskolai sporttal, testneveléssel
Sportgála további folytatása a már bevált rendszer szerint
A nemzetközi színvonalú létesítményekben további nemzetközi jelentőségű sportesemények szervezése
Nemzetközi szintű sportinfrastruktúra biztosítása sporteseményekhez
A nemzeti és nemzetközi sportszövetségekkel való további kapcsolatépítés és - erősítés

Sopron turisztikai adottságai kiemelkedőek. Új szegmenst jelenthet ezen belül a sportturizmus, edzőtábor turizmus, amelynek alapjait a különféle nemzetközi események az elmúlt évek során már letették. A sportesemény-turizmuson kívül az aktív sportturizmus szintén kiaknázható terület lehet. Az ehhez szükséges további fejlesztések jövőbeni prioritásként jelentkezhetnek.

A városban szélesek a sportolási lehetőségek, számos sportág elérhető, amelyek folyamatosan szervezik saját versenyeket, sporteseményeket. Mindezt a jövőben is érdemes folytatni, az erről szóló kommunikációt közös felületen lehet fejleszteni.

Az évek óta megrendezett „Sportolj Sopron” rendezvény példaértékű, melynek fenntartása indokolt. Érdemes azonban továbbfejleszteni és az iskolai szintű sporttevékenységek, testnevelésórák keretén belül is bemutatkozniuk a sportágaknak, amennyiben a kapacitások ezt lehetővé teszik.

Szintén jó gyakorlat a Sportgála, melyet a város kiemelt rendezvényként kezel hosszú évek óta. A rendezvény további szervezése, fenntartása indokolt, további népszerűsítése a médiában, különösen a közösségi médiában fejleszthető.

A város az elmúlt évtizedekben felkerült a nemzetközi sport térképére. A Sopronban lebonyolított nemzetközi sportesemények megállták a helyüket, a város és a sportegyesületek bizonyították, hogy képesek befogadni és világszínvonalon lebonyolítani sporteseményeket. A jövőben amennyiben lehetőség kínálkozik rá a nemzetközi színvonalú sportlétesítményekben további nemzetközi és országos versenyeket, sporteseményeket kell lebonyolítani. Az infrastruktúra (jelenlegi és további sportágak) fejlesztését állami és pályázati források bevonásával érdemes megvalósítani.

A nemzetközi sportesemények lebonyolítását a szükséges nemzetközi színvonalú infrastruktúra és a szervezők felkészültsége, a város lehetőségei és a pénzügyi feltételek megteremtése mellett a nemzeti és a nemzetközi sportszövetségekkel való további kapcsolatépítés, - mélyítés teheti lehetővé.

16.11. Konceptcionális célok a sportirányítás területén

Felkészülés a Nemzeti Sportinformációs Rendszer elindítására és az ahhoz szükséges adatok feldolgozására ill. ennek naprakész működtetésére
Sportrendezvények szervezésének ösztönzése a sportegyesületekben (pályázat útján, projekt alapú támogatás)
Tömegsport rendezvények ösztönzése a szabadidősport egyesületek által (pályázat útján, projekt alapú támogatás)
A városi sportirányítás és a Soproni Egyetem együttműködése
A különféle városi stratégiai dokumentumokban a sporttal való kapcsolódási pontok hangsúlyos megjelölése, a lehetséges szinergiák kiaknázása
Határon átnyúló kezdeményezések erősítése, együttműködési lehetőségek áttekintése

A Nemzeti Sportinformációs Rendszer bevezetése már folyamatban van a Sportszakállamtitkárság koordinálásában. Elkerülhetetlen lesz az ehhez történő helyi szintű kapcsolódás. A sportszervezetek, a sportolók, a sportfinanszírozás, a sportinfrastruktúra naprakész információi, majd azok statisztikai feldolgozása és annak értékelése által nyomon követhetővé válnak a helyi sportélet folyamatai, azok működésének színvonala. A Nemzeti Sportinformációs Rendszer az önkormányzati sportlétesítményekkel, a helyi sportszervezetekkel és a helyi sporteseményekkel kapcsolatban is jelentős adatigényt fog támasztani, amelyre javasolt előkészülni, valamint támogatni a helyi sportszervezetek adatfeltöltési feladatainak eredményes végrehajtását. Mindez az állami sporttámogatások igénybevételeének fontos előfeltételét fogja jelenteni.

A sportrendezvények szervezése helyi (sport)gazdaságfejlesztő tényező. Aktiválja a sportturizmust, közvetetten az önkormányzati bevételeket növeli. A város számára kedvező társadalmi-, gazdasági hatásokkal bír egy sportrendezvény. Javasolt a sportfinanszírozási rendszerben célzott támogatásokkal, pályázatok, projekt alapú támogatások biztosításával ösztönözni a helyi sportszervezeteket országos vagy akár nemzetközi jelentőségű

sportrendezvények szervezésére. A sikeres szervezéshez szükséges a szervezési- és infrastrukturális háttér, valamint kapcsolati tőke mozgósítása, mellyel az önkormányzat rendelkezik.

Hasonló, ösztönző hatású, célzott, pályázati és projekt alapú sporttámogatások a szabadidősport rendezvények területén is alkalmazandóak, melyek szintén pozitívan hathatnak a helyi gazdaság fejlesztésére, a város imázsának növelésére. A célcsoport tágabb, egyrészt a helyi lakosság, másrészt a hazai és akár a külföldi sportot kedvelő, sportturisztikai céllal érkező vendégek, családok.

A Soproni Egyetem sportszakemberi háttérével számos koncepcionális kérdésben, sport- és sportágfejlesztésben eredményesen tudna hozzájárulni a városi sportélet folyamatos fejlődéséhez. Javasolt a városi és egyetemi szinergiák felkutatása és a sportbeli együttműködési lehetőségek mélyítése.

Sopron Város Önkormányzata eddig is kiemelten kezelte a sportot. A helyi sport szerepének erősítése, kiemelt szerepének fenntartása érdekében lényeges a különféle városi stratégiai dokumentumokban a sporttal való kapcsolódási pontok hangsúlyos megjelölése, a lehetséges szinergiák kiaknázása.

A sport helyi hatásainak növeléséhez, fejlesztéséhez lényeges szempont a nemzetközi kapcsolatok kiépítése, működtetése. Sopron földrajzilag előnyös helyzete predesztinálja a nemzetközi kapcsolatok kedvező elérhetőségét. A sportrendezvények, szabadidő sportrendezvények nemzetközi résztvevői közvetetten lokális gazdaságnövelő hatást biztosítanak a sportturizmus révén, valamint erősítik Sopron város versenyképességét a sportban. Fontos a régióban fekvő, hasonló méretű és gazdasági erővel rendelkező városok sportirányító hatóságaival jó kapcsolatok kiépítése, a jó gyakorlatok megosztása és implementálása.

17. Záró gondolatok

A soproni sport gazdag történelme számos kiemelkedő sportember odaadó tevékenységének nyomát viseli. A hagyományok továbbvitele, az elődök sikeres munkájának folytatása határozott szándéka Sopron vezetésének. Az Önkormányzat eddig is igyekezett és a jövőben is igyekezni fog lehetőségeinek figyelembevételével a lakossági sport és a versenyszerű sport számára is ideális feltételeket biztosítani. A jövőre nézve számos kitörési pont azonosítható, amelyek jelentős lendületet adhatnak a helyi sportéletnek. A Nemzet Sportvárosa cím birtokosaként a városvezetés igyekszik innovatív módon közelíteni a város sportéletéhez, a már bevált hazai vagy nemzetközi jó gyakorlatokat meghonosítani. Emellett folyamatosan törekszik a város nemzetközi és hazai sportéletben betöltött szerepét tovább erősíteni, melyhez jó kiindulási alapot jelentenek a már meglévő (sport)kapcsolatok.

Mindezek a célok azonban csak akkor érhetőek el sikeresen, ha a város sportéletének szereplői összefogásban, egészséges versenyszellemben, de egymás kölcsönös tiszteletben tartásával erősítik városunk sportéletét. Ennek jegyében ezúton is köszönet illeti mindazon elhivatott sportszakembereket, akik a személyes interjúk során elhangzott gondolataikkal, véleményükkel gazdagították az elkészült sportkonceptiót. Szintén köszönet illeti azon lakosokat és sportszervezeteket, közintézményeket, akik a koncepció helyzetelemzését megalapozó kérdőíveket kitöltötték, és megfogalmazták a sportélettel kapcsolatos javaslatukat.

A város sportéletének formálása, fejlesztése a koncepció megalkotásával egy olyan részállomáshoz érkezett, amely lehetőséget ad a kialakult helyzet áttekintésére és a jövő irányainak meghatározására. A meghatározott tervek, célok megvalósítása pedig a jövő szép és kihívásokkal teli feladata lesz.

Felhasznált források

- 65/2007. (VI. 27.) OGY határozat a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról, (2007). <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a07h0065.OGY>
2004. évi I. törvény a sportról - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye. (n.d.). Retrieved October 5, 2022, from <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0400001.tv>
2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról, (2011). <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100175.tv>
- Ács, P., Betlehem, J., Laczkó, T., Makai, A., Morvay-Sey, K., Pálvölgyi, Á., Paár, D., Prémusz, V., & Stocker, M. (2020). *Változások a magyar lakosság élet- és munkakörülményeiben kiemelten a fizikai aktivitás és a sportfogyasztási szokások vonatkozásában - Keresztmetszeti reprezentatív kutatás a COVID-19 magyarországi első hulláma során a kijárási korlátozások időszakában.*
- Ács, P., Betlehem, J., Laczkó, T., Makai, A., Morvay-Sey, K., Pálvölgyi, Á., Paár, D., Prémusz, V., Stocker, M., & Zámbo, A. (2021a). *Változások a magyar lakosság élet- és munkakörülményeiben kiemelten a fizikai aktivitás és a sportfogyasztási szokások vonatkozásában - Keresztmetszeti reprezentatív kutatás a COVID-19 világjárvány magyarországi harmadik hulláma során.*
- Ács, P., Betlehem, J., Laczkó, T., Makai, A., Morvay-Sey, K., Pálvölgyi, Á., Paár, D., Prémusz, V., Stocker, M., & Zámbo, A. (2021b). *Változások a magyar lakosság élet- és munkakörülményeiben kiemelten a fizikai aktivitás és a sportfogyasztási szokások vonatkozásában - Keresztmetszeti reprezentatív kutatás a COVID-19 világjárvány magyarországi második hulláma során.*
- Ács, P., Stocker, M., Kovács, A., Hoffbauer, M., Szabó, P., & Paár, D. (2020). A magyarországi fizikai inaktivitási terhek alakulásának összehasonlító. *Közgazdasági Szemle*, 67, 809–830. <https://doi.org/10.18414/KSZ.2020.7-8.809>
- Alaptörvény - Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.), (2011). <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100425.atv>
- de Bosscher, V., Shibli, S., Westerbeek, H., & van Bottenburg, M. (2015). *Success Elite Sport Policies an International Comparison of the Sports Policy Factors Leading to International Sporting Success (SPLISS 2.0) in 15 Nations.* Meyer&Meyer. www.SPLISS.net/publications.
- Downward, P., Dawson, A., & Dejonghe, T. (2009). *Sports Economics.* Elsevier. www.elsevierdirect.com
- Európai Közösségek Bizottsága. (2007). *Fehér könyv a sportról.*
- Európai Parlament. (2022). *Sport | Ismertető az Európai Unióról | Európai Parlament.* <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/sheet/143/sport>
- Eurostat. (2022). *General government expenditure by function (COFOG) - Recreational and Sporting Activities.* <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/E8ee5e47-A891-4367-82c7-4ea071baf440?Lang=en>.
- Kaj, M., Hernádi, Á., Király, A., Kälbli, K., Kovács, A. V., Molnár, L., & Csányi, T. (2021). *Kutatási eredmények a NETFIT 2015-2019. közötti országos mérései alapján a mindennapos testnevelés bevezetésével összefüggésben.* KÖZÖTTI. www.mdsz.hu

- Köznev. tv. - 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, (2011).
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>
- Laczkó, T., Makai, A., Prémusz, V., Ács, P., & Paár, D. (2020). Comparison of Sporting Activities Across the Visegrad Group Countries. *Health Problems of Civilization*, 14(3), 199–210.
<https://doi.org/10.5114/hpc.2020.98444>
- Mötv. - 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól, (2011).
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100189.tv>
- Paár, D., & Ács, P. (2015). Közgazdaságtan a sport területén. In P. Ács (Ed.), *Sport és Gazdaság* (pp. 321–378). Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar.
- Paár, D., Ács, P., & Laczkó, T. (2020). Influencing Factors of Sport Activities Among the EU's Population Based on the Eurobarometer 2018. *Health Problems of Civilization*, 14(3), 190–198.
<https://doi.org/10.5114/hpc.2020.98257>
- Sárközy, T. (2017). A sport mint nemzetstratégiai ágazat. *Polgári Szemle*, 13(4–6), 143–159.
<https://doi.org/10.24307/PSZ.2017.1212>
- Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 4/2019. (IV. 25.) önkormányzati rendelete - 1.oldal - Önkormányzati rendelettár.* (n.d.). Retrieved October 4, 2022, from <https://net.jogtar.hu/rendelet?council=sopron&dbnum=547&docid=A1900004.SOP&searchUrl=/rendelet-kereso/gyors?council%3Dsopron>
- Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 23/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete, (2016). <https://net.jogtar.hu/rendelet?docid=A1600023.SOP&dbnum=547&council=sopron>
- Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesterének 11/2020. (V. 8.) önkormányzati rendelete - 1.oldal - Önkormányzati rendelettár.* (n.d.). Retrieved October 4, 2022, from <https://net.jogtar.hu/rendelet?council=sopron&dbnum=547&docid=A2000011.SOP&searchUrl=/rendelet-kereso/gyors?council%3Dsopron>
- Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 6/2022. (V. 26.) önkormányzati rendelete - 1.oldal - Önkormányzati rendelettár.* (n.d.). Retrieved October 4, 2022, from <https://net.jogtar.hu/rendelet?council=sopron&dbnum=547&docid=A2200006.SOP&searchUrl=/rendelet-kereso/gyors?council%3Dsopron>
- Sopron Megyei Jogú Város Polgármesterének 15/2021. (V. 19.) önkormányzati rendelete - 1.oldal - Önkormányzati rendelettár.* (n.d.). Retrieved October 4, 2022, from <https://net.jogtar.hu/rendelet?council=sopron&dbnum=547&docid=A2100015.SOP&searchUrl=/rendelet-kereso/gyors?council%3Dsopron>
- Sopron Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzat.
- TEIR. (2022). *Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer.*
<https://www.oeny.hu/oeny/teir/#/>
- Vörös, T. (2017). Költség–haszon elemzési keretrendszer sportberuházások társadalmi-gazdasági értékeléséhez. *Közgazdasági Szemle*, 64(4), 394–420. <https://doi.org/10.18414/ksz.2017.4.394>
- Wicker, P., Hallmann, K., & Breuer, C. (2012). Micro and macro level determinants of sport participation. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 2(1), 51–68.
<https://doi.org/10.1108/20426781211207665>

